

Základní škola a Mateřská škola Chodouny
příspěvková organizace
Chodouny 119, 411 71
IČO 75003546, tel. 416849125

ŠVP ZV

Pramen poznání

Chodouny 24. 3. 2022

Mgr. Bc. Renata Konůpková

Číslo	obsah	strana
1.	Identifikační údaje	4
	Název vzdělávacího programu	4
	Údaje o škole	4
	Zřizovatel	5
	Platnost dokumentu	5
2.	Charakteristika školy	5
2.1.	Úplnost a velikost školy, vybavení školy	5
2.2.	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.3.	Údaje o žácích	7
2.4.	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
2.4.1.	Spolupráce s rodiči	8
2.4.2.	Spolupráce s PPP	8
2.4.3.	Spolupráce se zřizovatelem	8
2.4.4.	Spolupráce s jinými subjekty	8
2.5.	Akce organizované školou	8
2.6.	Organizační schéma školy	9
2.7.	Situační analýza	9
3.	Charakteristika ŠVP	10
3.1.	Pojetí základního vzdělávání	10
3.2.	Cíle základního vzdělávání	11
3.3.	Klíčové kompetence	12
3.4.	Zaměření školy	14
3.5.	Výchovné a vzdělávací strategie	15
3.6.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.6.1.	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP)	16
3.6.2.	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	17
3.6.3.	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka	18
3.7.	Začlenění průřezových témat	19
4.	Učební plán	27
4.1.	Tabulace učebního plánu	27
4.2.	Poznámky k učebnímu plánu	27
4.2.1.	Poznámky ke vzdělávacím oblastem	28
4.3.	Doplňek ke vzdělávací činnosti	29

5.	Učební osnovy	30
5.1.	Jazyk a jazyková komunikace	31
5.1.1.	Český jazyk a literatura	62
5.1.2.	Cizí jazyk	63
5.2.	Matematika a její aplikace	73
5.3.	Informační a komunikační technologie	91
5.4.	Člověk a jeho svět	97
5.4.1.	Přírodověda	112
5.4.2.	Vlastivěda	121
5.5.	Umění a kultura	129
5.5.1.	Hudební výchova	133
5.5.2.	Výtvarná výchova	144
5.6.	Člověk a zdraví	152
5.6.1.	Tělesná výchova	154
5.7.	Člověk a svět práce	163
5.7.1.	Praktické činnosti	165
6.	Hodnocení žáků a autoevaluace	177
6.1.1.	Základní vzdělávání	177
6.1.2.	Pravidla pro sebehodnocení žáků	179
6.2.	Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení	181
6.2.1.	Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií	181
6.2.2.	Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií	182
6.2.3.	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření	182
6.2.4.	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření	183
6.2.5.	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření	184
6.2.6.	Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií	185
6.2.7.	Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení	186
6.2.8.	Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	187
6.3.	Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách	188

6.4.	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	190
6.5.	Klasifikace a chování	192
6.6.	Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	193
6.7.	Hodnocení nadaných dětí a žáků	193
6.8.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků (ŠZ)	193
6.9.	Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost	195
6.9.1.	Cíle autoevaluace	195
6.9.2.	Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy	195
6.9.3.	Oblasti hodnocení školy	195
6.9.4.	Časové rozvržení evaluačních činností	195
6.9.5.	Důvody, proč provádět autoevaluaci	197
6.10.	Zásady dodržované při ŠVP ZV	198

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)

Motivační název:

Pramen poznání

Předkladatel:

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Chodouny, příspěvková organizace**

Adresa: Chodouny 119, **411 71**

Ředitelka školy: Mgr. Bc. Renata Konůpková

Kontakty: tel.736 482642, e-mail: skola@zsmschodouny.cz
www. zsmschodouny.cz

IČO: 75003546
REDIZO: 600 081 630
IZO ZŠ: 102 305 781 35 žáků
IZO MŠ: 107 565 218 25 žáků
IZO ŠD: 116 500 140 25 žáků
IZO ŠJ: 102 753 814 70 jídel

Zřizovatel

Název: Obec Chodouny
Adresa: Chodouny 20, 411 71
Kontakty: tel. +420416849111, e-mail: podatelna@obecchodouny.cz,
web: www.obecchodouny.cz

Platnost dokumentu: od 3. 9. 2007

4. upravená verze

Podpis ředitelky školy:

Datum:

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Základní škola a Mateřská škola Chodouny je málotřídní základní škola, která poskytuje základní vzdělání žákům I. stupně ZŠ. Vyučování probíhá ve 2 třídách a v tělocvičně. Od 1. 1. 2005 je škola právním subjektem – příspěvkovou organizací a jejími součástmi je mateřská škola, školní družina a školní kuchyň s jídelnou. Všechny čtyři subjekty jsou umístěny v jedné budově a navzájem dobře spolupracují.

Mateřská škola:

Je umístěna v přízemí školní budovy, má jednu místnost, která je dělena na herní a odpočinkovou (ložnici). Zajišťuje celodenní péči. Součástí MŠ je i dětské hřiště s průlezkami a pískovištěm. Vzhledem k tomu, že je školou vesnickou, využívá přírodu v okolí k výchovným, vzdělávacím, zdravotním i relaxačním vycházkám.

Základní škola:

Učebny ZŠ jsou v 1. patře společné budovy, jsou světlé, prostorné a účelně zařízené. K výuce TV slouží jednak gymnastický sálek, který využívá i MŠ a zatravněná plocha vedle školy. V rámci TV poskytujeme žákům 1. až 4. ročníku 10 hodin plaveckého výcviku na jeden školní rok. 5. ročník se plavání účastní pouze na základě požadavku zákonných zástupců a plně si jej hradí. K dispozici je i malý pozemek, kde je možné prakticky vyučovat předmětu Pracovní činnosti, či Prvouka a Přírodověda. Za příznivého počasí využíváme oplocené hřiště k **pobytu venku** – především o velkých přestávkách, ale může zde probíhat i výuka.

Školní družina využívá ke své činnosti jednu místnost a gymnastický sálek. K pobytu venku může rovněž využívat vybavení školního hřiště, či přírodu v přilehlém okolí školy.

Organizace vyučování

Vyučování začíná v 8 hodin, vyučovací hodina trvá 45 minut, lze vyučovat i v blocích (pokud ve třídě vyučuje 1 vyučující), malá přestávka je 10 minut, velká 15 minut a polední přestávka 50 – 60 minut.

Časové rozvržení učiva, sestava rozvrhu hodin a režim dne vychází ze zásad stanovených vzdělávacím programem. Pro žáky s podporou podpůrných opatření se každoročně zpracovávají individuální plány a je jim věnována péče doporučená školskými poradenskými zařízeními a zdravotními institucemi.

Stravování

Je zajištěno pro všechny žáky (ZŠ a MŠ) ve školní jídelně, která je umístěna v 1. patře vedle školní kuchyně. Obědy se vydávají v době od 11, 30 do 13 hod., v případě, že jsou žáci na výletě, je výdej obědů přizpůsoben času návratu.

Způsob zajištění vhodného mikroklimatu

Celá budova je vybavena ústředním topením, teplota učebnách je 20 – 22°C, na chodbách, WC, v ložnici a tělocvičně je teplota 18 – 20°C. Teplota vzduchu v místnostech s trvalým pobytem žáků je kontrolována nástěnnými teploměry, které jsou umístěné ve výšce 1 – 1,5m nad podlahou na vnitřní stěně místnosti. Při poklesu teploty vzduchu v místnostech určených k trvalému pobytu žáků ve třech po sobě jdoucích dnech pod 18°C a při poklesu pod 16°C musí být provoz zařízení pro výchovu a vzdělání zastaven.

Hygienicko – protiepidemický režim

Úklid školy zajišťuje školnice, (v MŠ uklízečka) která se souhlasem ředitelky školy nakupuje čistící a desinfekční prostředky a toaletní potřeby potřebné pro provoz školy. Na žákovských toaletách je k dispozici toaletní papír, teplá voda, tekuté mýdlo a papírové ručníky. Mýdlo a ručníky se pravidelně každý den doplňují podle potřeby, lůžkoviny v MŠ se mění 1 x týdně (či dle aktuální potřeby), školnice je pere.

Úklid v budově a v jejím okolí je prováděn v rozsahu, odpovídajícímu platné vyhlášce (108/2001 Sb.) Podrobnější informace jsou v provozním řádu školy a v pracovních náplních provozních zaměstnanců (*viz příloha*)

2. 2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor MŠ tvoří dvě plně aprobované učitelky MŠ, absolventky SPŠ s dlouholetou praxí, které se ale i nadále vzdělávají v získávání nových poznatků týkajících se práce učitelky v MŠ a asistentka pedagoga.

Učitelky ZŠ a MŠ spolu úzce spolupracují (společné projekty, plavecký výcvik, škola v přírodě, kulturní programy, ...).

Pedagogické působení učitelek MŠ je založeno na systematickém uplatňování pedagogické diagnostiky, výchova je důsledně rozvíjející a ne omezující, s oporou o pozitivní rysy dítěte. U mladších dětí je na prvním místě postupné a nenásilné zvykání, rozvoj a upevňování pracovních návyků a sebeobsluhy se zásadou „nedělat za dítě nic, co je schopno si udělat samo“. U předškolních dětí je hlavním cílem dosažení všestranné zralosti a usnadnění přechodu dětí z MŠ do ZŠ a zaměření na mravní výchovu a reedukaci vad ve výslovnosti. Je dbáno na dodržování základních pravidel společenského chování ve styku s ostatními dětmi i s dospělými, umět pozdravit, poděkovat, být ohleduplný, trpělivý.

Pedagogický sbor ZŠ tvoří tři učitelky s plným úvazkem, asistentka pedagoga a vychovatelka s částečným úvazkem pedagoga. Podle zaměření učitelek a vychovatelky a podle zájmu dětí se také odvíjejí zájmové kroužky ve škole (pohybové hry, základy práce na PC, základy Aj, výtvarný, hudební – podle zájmu žáků)

Provozní zaměstnanci tvoří v ZŠ školnice, v MŠ uklízečka, která je také vedoucí školní kuchyně a vykonává částečný úvazek pomocné kuchařky.

2.3. Údaje o žácích

Kapacita **mateřské školy** je 25 žáků ve věku 3– 7 let. V MŠ jsou zapsané děti z Chodoun a Lounek.

Kapacita **základní školy** je 30 žáků, jsou to převážně žáci z Chodoun a Lounek, někdy z Černěvse a Vědomic, průměrně je však škola naplněna 26 žáky, v posledních letech není nutné žádat o povolení výjimky z počtu žáků pro malý počet.

Výuka se realizuje ve dvou třídách a v tělocvičně. V jedné třídě jsou spojené většinou dva ročníky (1. třída a 2. třída) a v druhé třídě ročníky, dle aktuálního stavu a naplnění daného školního roku (3., 4. a 5. třída)

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni v běžných třídách, při vzdělávání těchto žáků jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativní metody, výuka probíhá podle individuálních plánů, v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání. Žáci mají možnost používat vhodné kompenzační a didaktické pomůcky, speciální učebnice, výukové programy apod.

Kapacita **školní družiny** je 25 žáků.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola je zapojena do dlouhodobého projektu zaměřeného na ekologii a ochranu životního prostředí. Celoročně sbíráme starý papír a víčka z PET láhví, podle zájmu i PET láhve. Třídíme odpad do sběrných nádob. Poloha školy umožňuje využití znalostí o ochraně přírody v praxi – jak při vycházkách k řece, tak při pobytu na školním pozemku, kde se kromě okrasných dřevin starají i o drobné ptactvo.

Škola umožňuje žákům návštěvu kulturních akcí ať v rámci školy, tak prostřednictvím zájezdů do „kamenných“ divadel.

Na školních projektech pedagogové vzájemně spolupracují, na pravidelných schůzkách si vyměňují zkušenosti s pedagogy z okolních škol, pořádají společné sportovní projekty na porovnání úrovně zdatnosti žáků jednotlivých škol.

Každoročně vyjíždíme do školy v přírodě.

Škola podporuje i pobyt žáků v zahraničí organizovaný jinými subjekty – základními školami, či sportovními oddíly, ve kterých jsou naši žáci organizováni.

V budoucnosti bychom rádi navázali kontakt se školou v zahraničí prostřednictvím internetového propojení.

2.4.1 Spolupráce s rodiči

- ✓ Rodiče jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí a o akcích organizovaných školou, jak na rodičovských schůzkách, tak prostřednictvím webových stránek, zápisníků, žákovských knížek, nebo tištěných letáčků. V MŠ jsou informace vyvěšené na viditelném místě v šatně školy.
- ✓ Rodiče, ale i ostatní veřejnost může využívat i školní kopírku a po domluvě i školní internet (v době, kdy je škola v provozu).
- ✓ Rodiče jsou zváni na akce pořádané školou, i s dětmi, které dosud školské zařízení nenavštěvují, někteří rodiče se zapojují i do přípravy a organizace některých akcí a podporují školu menšími, či většími sponzorskými dary. Spolupráce s nimi se neustále rozvíjí.

2.4.2 Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními

- ✓ Individuální pohovory o dětech a jejich problémech
- ✓ Vyšetření žáků (SPU, poruchy chování, vady řeči) se SVP v ŠPZ
- ✓ Konzultace při nápravě vad a poruch
- ✓ Odborná pomoc při sestavování individuálního plánu

2.4.3 Spolupráce se zřizovatelem

- ✓ Starostka obce zahajuje nový školní rok ve škole.
- ✓ Žáci ZŠ vystupují s krátkým kulturním programem při „Vítání občánků“, Slavnostním rozsvěcení vánočního stromečku, pořádáme besídku ke Svátku matek, kam zveme všechny ženy z obou obcí (Chodoun i Lounek)

2.4.4 Spolupráce s jinými subjekty

- ✓ Se Školskou radou: schvalování plánu práce, rozpočtu, výroční zprávy, aj.
- ✓ S okolními školami: vzájemné kontakty ředitelů, pedagogů, předávání zkušeností a informací o žácích, společná výuka plavání, návštěva kulturních představení, výstav, památek.
- ✓ Fond SIDUS, Občanské sdružení Klokánek, místní sdružení,

2.5. Akce organizované školou

- ✓ Slavnostní zahájení školního roku za účasti starostky zřizovatelské obce.
- ✓ Kulturní program k příležitosti slavnostního rozsvícení vánočního stromečku v obci Chodouny.
- ✓ Společná divadelní a kouzelnická představení pro žáky ZŠ a MŠ.
- ✓ Výzdoba a účast na tradičním Svátku dýní.
- ✓ Zápis dětí do 1. ročníku ZŠ (žáci ZŠ připraví dárky)
- ✓ Návštěva žáků ZŠ a MŠ u důchodců obce Chodouny a Loučky – předání vánočních přání.
- ✓ Mikulášská nadílka.
- ✓ Vánoční nadílka – rozloučení se starým rokem.
- ✓ Masopustní veselice (žáci celé školy, rodiče)
- ✓ Čarodějnice
- ✓ Sběr papíru a víček
- ✓ Výstava prací žáků ZŠ a MŠ
- ✓ Besídka ke Svátku matek
- ✓ Předání přáníček k MDŽ občánkům Chodoun a Lounek starším 70 let.
- ✓ Výlety a exkurze do okolí podle okamžité nabídky
- ✓ Návštěva Městských muzeí v okolí

- ✓ Návštěva knihovny v Chodounech
- ✓ Návštěva MP Roudnice nad Labem
- ✓ Návštěva hasičů Roudnice nad Labem
- ✓ Svatojánská noc
- ✓ Škola v přírodě
- ✓ Oslava MDD
- ✓ Zahradní slavnost

Projekty:

Dlouhodobé: čtvero ročních období – zvyky, tradice, obyčej v našem kraji, sběr papíru a PET víček

Krátkodobé: Cvičení v přírodě
 Naše obec – můj domov
 Lidové zvyky a tradice
 Bezpečnost na silnici a první pomoc
 Den ve školní knihovně
 Les
 Sportovní den
 Praha
 Národní den
 Příroda v zimě

Soutěže: dle aktuální nabídky a možností žáků
 Drobné soutěže pořádané ŠD (Dáma, Člověče, nezlob se, Piškvorky)
 Soutěže v rámci zájmových kroužků

2.6. Organizační schéma školy

2.7. Situační analýza

Strengths – silné stránky

Weaknesses – slabé stránky

Opportunities – možnosti

Threats - hrozby

Silné stránky	Slabé stránky
Prostorné třídy, vlastní tělocvična, vlastní kuchyň s jídelnou, hřiště,	Dva i více ročníků v jedné třídě

<p>pitný režim, mléčný režim,</p> <p>všeobecný zájem pedagogů o dosažení co nejlepších výsledků,</p> <p>používání i moderních vyučovacích metod</p> <p>kvalitní spolupráce mezi ZŠ a MŠ</p> <p>individuální přístup k žákům</p> <p>malý kolektiv</p> <p>široká nabídka zájmové činnosti</p> <p>dobrá spolupráce s rodiči, veřejností i okolními školami</p> <p>škola v místě bydliště</p> <p>absence hrubých kázeňských přestupků</p> <p>počítačová gramotnost a zručnost sboru</p> <p>podpora vzdělávání pedagogů</p> <p>reprezentace školy na veřejnosti (okresní noviny)</p> <p>možnost výuky v přírodě</p>	<p>nedostatečné, zastaralé technické vybavení</p> <p>limitovaný objem finančních prostředků</p> <p>pouze ženský sbor</p> <p>malé prostory ve ŠD (VYUŽÍVÁNA TRÍDA) zastaralé počítače (malá kapacita paměti)</p> <p>vzdálenost kulturních a vzdělávacích center</p>
Možnosti	Hrozby
<p>Zvýšení aprobovanosti v rámci celoživotního vzdělávání</p> <p>Vybavení učeben moderními učebními pomůckami a didaktickou technikou</p>	<p>Nepříznivý demografický vývoj (nedostatek dětí)</p> <p>nedostatek finančních prostředků</p>

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

ŠVP ZV byl vytvořen na základě zkušeností pedagogů, S.W.O.T. analýzy, studia literatury, absolvovaných školení, návštěvy jiných škol.

3.1. Pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání:

- ✓ Navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině
- ✓ Usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání
- ✓ Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka.
- ✓ Vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání a podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání
- ✓ Připravuje odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.2 Cíle základního vzdělávání

Podle RVP ZV má základní vzdělávání žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Budeme proto usilovat o naplňování těchto cílů:

Cíl	Jak na to ve ŠVP
Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostatek informačních zdrojů ✓ Propojit informace se skutečným životem ✓ Práce na projektech ✓ Prezentace vlastních výsledků ✓ Práce v motivujícím prostředí ✓ Převaha kladného hodnocení
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Netradiční metody a formy práce ✓ Mezipředmětové vztahy ✓ Rozvíjení schopnosti logického myšlení ✓ Objevování zákonitostí, vzájemných vztahů a příčin
Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dodržování etiky komunikace ✓ Stanovení vlastních pravidel ✓ Práce v týmu, ve skupině ✓ Osobní odpovědnost za výsledky své práce ✓ Atmosféra demokracie a přátelství
Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Samostatné rozhodování ✓ Odpovědnost za své rozhodnutí, jednání, chování ✓ Spoluvytváření školního řádu ✓ Dodržování stanovených pravidel

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem ✓ Poznávání a ochrana přírody ✓ Pomoc v nouzi ✓ Spolupráce s handicapovanými
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pitný a mléčný režim ✓ Vhodná organizace denního režimu ✓ Bezpečnost, estetičnost a čistota prostředí a péče o ně ✓ Hygienické a stravovací návyky ✓ Prevence šikany násilí ✓ Relaxace ✓ Respektování individuálních zvláštností a potřeb
Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Integrace žáků vyžadujících zvláštní péči ✓ Rozvíjení schopnosti empatie ✓ Multikulturní výchova ✓ Ohleduplnost k slabším, handicapovaným ✓ Pomoc starým a nemocným
Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci k naplnění těchto cílů.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojování základních pracovních dovedností ✓ Kladné hodnocení ✓ Rozvíjení schopností v zájmových útvarech

3.3 Klíčové kompetence

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP ZV a které tvoří jeho základní strategii. V etapě základního vzdělávání jsou to tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení – pro rozvíjení této kompetence je u žáků prvního až pátého ročníku třeba umožnit osvojení a strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací
- dáváme žákům konkrétní příklad, při kterém se zapojuje co nejvíce smyslů
- necháme žáky individuálně manipulovat s pomůckami, pozorovat je, třídít, rozlišovat
- vedeme žáky k uvažování o problému, vyjádření svých záměrů, využívání vlastních zkušeností ve výuce
- klademe na žáky přiměřené nároky, vedeme je k dobrému zvládnutí základního učiva, dáme jim časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- pomáháme podporovat sebedůvěru ve vlastní schopnosti

- vedeme je k sebehodnocení a pochopení proč se k danému učivu učí vytvářet správné návyky
- výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problémů a svoje řešení si dokázali obhájit
- zadáváme zajímavé domácí úkoly, které vedou k procvičování učiva a získávání poznatků z jiných zdrojů, než jsou školní učebnice

Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů, předkládat takové problémy a takové úkoly, aby se v nich žáci dokázali orientovat

- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším zejména z praktického života
- vedeme žáky k používání počítače a internetu, aby uměli vyhledávat, třídit a využívat nové poznatky
- vedeme žáky k získávání nových informací ze všech možných zdrojů – ústních, tištěných, mediálních
- podle svých schopností se děti zapojují do soutěží – matematických, výtvarných, sportovních aj.
- učíme žáky nebát se problémů a snažit se hledat různá řešení
- podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení a týmovou spolupráci

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- snažíme se, aby vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře, dohlížíme na vhodné oslovování žáků mezi sebou, mezi učiteli a ostatními dospělými
- učíme žáky vzájemné toleranci a zodpovědnosti k plnění dílčích částí společných úkolů
- vedeme žáky, aby v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a podle svých možností ji dokázali i poskytnout
- učíme žáky naslouchat názorům ostatních a vhodnou formou obhajovat svůj názor
- podporujeme přátelské vztahy ve třídě i mezi třídami
- organizujeme sportovní přebory, školy v přírodě, žáci se účastní výletů, výstav, exkurzí
- přijímáme i neoborné názory žáků a upřesňujeme je

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých

- vedeme žáky, aby se podíleli na stanovení pravidel při práci a aby tato pravidla respektovali
- během skupinové práce dbáme na vzájemnou pomoc při řešení problémů
- usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- umožňujeme žákům objevovat v sobě dobré stránky a hodnoty
- seznamujeme žáky i rodiče se školním řádem a zdokonalujeme jej z hlediska práv i povinností žáků, učitelů, rodičů a dalších zaměstnanců školy

Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- žáky vedeme k respektování a ochraně tradic našeho státu a kulturního i historického dědictví
- učíme žáky, jak rozeznat nebezpečí návykových látek i jejich působení na zdraví člověka
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vedeme žáky k tolerantnímu vztahu k národnostním menšinám, učíme je rozpoznávat rasistické projevy
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k přírodě a k její ochraně
- vedeme žáky k třídění odpadů

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané schopnosti a dovednosti při profesionální orientaci

- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení
- doplňujeme výuku o praktické exkurze
- pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme žáky k budoucí profesní orientaci
- podporujeme snahu žáků o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- vedeme je k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce
- vyžadujeme znalost zásad první pomoci i využití tísňových volání
-

Kompetence digitální – pomáhat žákům ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; učit žáky samostatně se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet digitální data
- vedeme žáky k tomu, aby se uměli vyjádřit pomocí digitálních prostředků
- vedeme žáky k usnadnění si své práce, zautomatizování rutinních činností
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, které jsou významné pro lidskou společnost
- učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení a dat
- vedeme je k předcházení takových situací, které by měly negativní dopad na tělesné a duševní zdraví

3.4. Zaměření školy

Naše škola integruje i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných třídách. Při tvorbě ŠVP jsme přihlíželi k velikosti školy, k místním a materiálním podmínkám i ke složení pedagogického sboru. Na základě SWOT analýzy a vlastních zkušeností jsme zvolili motivační název ŠVP: „**PRAMEN POZNÁNÍ**“

Oblast výchovně vzdělávací

V této oblasti se proto zaměříme především na krásu mezilidských vztahů, mluveného projevu budeme se učit toleranci a spolupráci, sebehodnocení a zodpovědnosti za své chování, vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, respektovat jedinečnost a zranitelnost jedince, pomáhat slabším a

handicapovaným pečovat o děti s vadou řeči, vyhýbat se vulgarismům, seznamovat se s literaturou, vystupovat na besídkách, hrát divadlo, sledovat divadelní představení a hudební vystoupení, učit se pracovat s různými informačními zdroji.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

- ✓ vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, tolerance a profesionality, které povede k týmové práci žáků, k vzájemné pomoci a spolupráci, sounáležitosti a vzájemnému respektu,
- ✓ společně s žáky stanovovat pravidla slušného chování a dbát na jejich dodržování,
- ✓ budovat dobrou úroveň a pověst školy lepší prezentací výsledků naší práce,
- ✓ propojit vzdělávací proces MŠ a ZŠ jednotnou koncepcí a vzájemnou spoluprací,
- ✓ využívat specifické výukové programy se zvláštním přihlédnutím k rozvoji základních žákovských dovedností a k odstraňování vývojových poruch učení,
- ✓ předcházet negativnímu chování žáků, zejména realizací minimálního preventivního programu.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními potřebami jsou považováni žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáci s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně. Integrují se do běžných tříd. Pro úspěšné vzdělávání a uspokojování speciálních potřeb těchto žáků jsou nutné tyto podmínky:

- odborná připravenost pedagogických pracovníků
- podnětné a vstřícné školní prostředí
- rozvíjení vnitřního potenciálu žáků
- směřování k celoživotnímu učení, k odpovídajícímu pracovnímu uplatnění
- podpora integrace těchto žáků
- odstranění rušivých vlivů při práci
- navozování příjemné atmosféry při práci
- vyhledávání činností, kde je žák i úspěšný
- úprava vzdělávacího obsahu tak, aby byl soulad mezi požadavky a možnostmi žáků
- využívání speciálních kompenzačních a didaktických pomůcek, speciálních učebnic a výukových programů
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC)
- spolupráce školy, žáka, jeho rodičů
- umožnění působení asistenta pedagoga ve třídě v případě potřeby
-

Zásady komunikace učitele s rodiči

- vytvořit klidnou atmosféru
- mít dostatek času pro rozhovor

- pochválit dítě, vyjádřit víru ve zlepšení
- zpočátku pouze popsat (nehodnotit) jevy, situace, chování, příhody
- uvést zdroje svých informací, totéž umožnit rodičům
- ujasnit si pojmy s rodiči
- snažit se rodičům citlivě poradit, nabídnout jim pomoc

3.6.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Plán pedagogické podpory (PLPP)

PLPP sestavuje zpravidla třídní učitel společně s výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu.

Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností a způsobu hodnocení. Při plánování a realizaci vycházíme z potřeb a možností žáka.

Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

IVP sestavuje zpravidla třídní učitel za pomoci výchovného poradce na základě vyšetření a doporučení školského poradenského zařízení (zpravidla PPP). IVP má písemnou podobu.

IVP, podle kterého se se žákem bude pracovat a který obsahuje:

- závěry a doporučení z vyšetření v PPP
- konkrétní způsoby reedukace
- pomůcky, které se budou při nápravě používat
- způsob hodnocení
- jméno odpovědného pedagoga
- obsah a rozsah učiva

Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností a způsobu hodnocení. Při plánování a realizaci vycházíme z potřeb a možností žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ."

Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

- uplatňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáků

- umožňujeme využívat všech podpůrných opatření při vzdělávání žáků
- uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při stanovování obsahu, forem a metod výuky
- zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění
- podporujeme nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- seznámení všech pedagogů i spolužáků s postižením žáků
- vypracování PLPP a IVP
- rozhodnutí o způsobu hodnocení žáků
- zajištění odborné literatury
- umožnění působení asistenta pedagoga ve třídě v případě potřeby

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem a metodikem prevence, kteří spolupracují. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky - postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, jejichž obsah přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka

3.6.2 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje individuální vzdělávací plán. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

V rámci výuky je zařazována práce podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Velkou snahou školy je vychovávat tyto žáky k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším. Všechny žáky vedeme k tomu, aby byli tolerantní k odlišnostem a chovali se přátelsky nejen k handicapovaným spolužákům, ale i k těm, kteří v něčem vynikají.

Pokyny pro práci s nadanými žáky

- učitel by měl vědět, co žák umí a dát najevo, že to ví
- poskytovat dostatečné množství podnětů
- nabízet podpurný materiál (bohatý, variabilní, podnětný)
- nenutit žáka opakovat základní učivo
- umožnit účast na činnostech stimulujících další rozvoj
- respektovat individuální učební tempo, umožnit rychlejší postup v učení
- poskytnout určitou volnost v rozhodování, jak využít ušetřený čas
- pomáhat nadaným žákům při hledání jim podobných vrstevníků
- umožnit stanovování vlastních cílů a podílení se na hodnocení své práce
- využít možnosti odborné pomoci

3.6.3 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje zpravidla třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného vyhláškou. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem a metodikem prevence, kteří spolupracují.

Specifikace provádění podpurných opatření

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech

- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

3.7. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou **součástí ŠVP**. Reprezentují aktuální problémy současného světa. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Přispívají tak ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Průřezová témata jsou využita jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacím předmětu nebo v podobě projektu. Jejich účinnost je zajištěna propojeností se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Jejich podrobná charakteristika je **uvedena v RVP**. Dále je zde vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a **přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka** jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do tematických okruhů. Každý tematický okruh obsahuje nabídku témat (činností, námětů). viz. RVP

Rozvržení průřezových témat do jednotlivých ročníků je přehledně zobrazeno v tabulce **Průřezová témata** (viz. přílohy). Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Tematické okruhy průřezového tématu jsou kromě integrace do některých předmětů příležitostně realizovány:

Pobytem na škole v přírodě – všechny tematické okruhy

Jako součást života školy

V projektech /příležitostně/

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konflikt)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Výchova demokratického občana

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru školy.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů
- pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Tématické okruhy průřezového tématu jsou kromě integrace do vyučovacích předmětů příležitostně realizovány:

V projektech

Jako součást života školy / exkurze po ČR /

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Multikulturní výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu

seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Tématické okruhy průřezového tématu jsou kromě integrace do některých předmětů příležitostně realizovány:

Jako součást života školy v projektech

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české
- a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů
- k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,
- uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory
- i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti
- nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum,
- identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným
- sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin
- a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní

- zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako
- příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života
- v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti
- k minoritním skupinám

Environmentální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů.

Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Tématické okruhy průřezového tématu jsou kromě integrace do některých předmětů příležitostně realizovány:

V projektech

Formou exkurzí, výletů, besed, přednášek s danou tematikou

Jako součást života školy (jarmark, akademie apod.)

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských
- činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí
- v různých oblastech světa

- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností
- ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Mediální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Ty představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médií nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské role současných médií (o jejich historii, struktuře, fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr,

popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Tématické okruhy průřezového tématu jsou kromě integrace do některých předmětů příležitostně realizovány:

V projektech

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu
- od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické
- společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argument_ ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho
- naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za
- způsob jeho formulování a prezentace

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň								
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník					Min. časová dotace	Z toho DČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk	7+2	7+2	7+1	6+2	5+3	33	9
	anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	4
Informační a komunikační technologie	informatika	-	-	-	1	1	2	1
Člověk a jeho svět	prvouka	2	2	2			5	
	přírodověda				2	1+1	6	1
	vlastivěda				1	2		
Umění a kultura	hudební výchova	1	1	1	1	1	12	1
	výtvarná výchova	1	2	2	1+1	1		
Člověk a zdraví	tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	
Průřezová témata		P	P	P	P	P		
Týdenní hodinová dotace + disponibilní hodiny		20+0	19+3	21+3	21+4	22+4	102	16
Celkový týdenní počet hodin – maximum týdně		20	22	25	25	26	118	

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

a) Disponibilní hodiny jsou přiděleny vzdělávacímu oboru **Český jazyk a literatura**, jehož součástí je Komunikační a slohová výchova (včetně psaní jako její samostatné části), který je realizován ve vyučovacím předmětu Český jazyk: 3. ročník – 1 hodina, v 1., 2., 4. ročníku – 2 hodiny, 5. ročník – 3 hodiny.
Těmito disponibilními hodinami je posílena časová dotace nad rámec vymezené minimální časové dotace.

b) **Cizí jazyk** se vyučuje od 3. ročníku, a to 3 hodiny ve 3., 4. a 5. třídě.

c) 1 h je posílena výuka ve vyučovacím předmětu **Matematika**, a to ve 2., 3., 4. a 5. ročníku.

d) Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** realizovaná ve vyučovacích předmětech **Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda** je navýšena celkem o 1 disponibilní hodinu:
Přírodověda 5. ročník – 1 h.

e) Ve vzdělávací oblasti **Umění a kultura** ve vyučovacím předmětu **Výtvarná výchova** je disponibilní 1 h přidělena ve 4. ročníku

f) **Informatika** je navýšena o disponibilní 1 h ve 4. ročníku

4.2.1 Poznámky ke vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* má komplexní charakter a je členěn do složek: *Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.*

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* je realizován ve všech ročnících v předmětech *Český jazyk, čtení, psaní a sloh.*

Řečová výchova a psaní je součástí *Komunikační a slohové výchovy.*

Součástí oboru *Český jazyk a literatura* je péče o rozvoj *Čtenářské gramotnosti.*

Cizí jazyk – Anglický jazyk

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Anglický jazyk* je realizován od 3. ročníku, přednostně je žákům nabídnuta výuka *Anglického jazyka.*

Matematika a její aplikace

Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících, *geometrie* je součástí matematiky.

Informatika

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Informatika* je realizován ve 4. a 5. ročníku.

Člověk a jeho svět

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět* je realizován v 1.až 3.ročníku jako vyučovací předmět *Prvouka*, ve 4. a 5.ročníku jako vyučovací předmět *Vlastivěda a Přírodověda*,

Součástí obsahu vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět* je *Dopravní výchova, Výchova ke zdraví – zdravému životnímu stylu, Prevence úrazu a první pomoc, Ochrana člověka za mimořádných událostí, Prevence násilí a šikanování, Prevence sociálně patologických jevů.*

Umění a kultura

vzdělávací obsah vzdělávacích oborů *Hudební výchova a Výtvarná výchova* je realizován ve všech ročnících.

Člověk a zdraví

vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Tělesná výchova* je realizován ve všech ročnících; časová dotace pro tělesnou výchovu je 2 hodiny týdně, škola maximálně využívá vlastní gymnastický sálek, zatravněnou plochu vedle školní budovy a okolní krajinu (turistika, sáňkování, bruslení), *Zdravotní tělesná výchova* je součástí vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova, jejíž prvky jsou preventivně využívány v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky, vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* je zařazen do vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*.

Člověk a svět práce

vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je realizován ve všech ročnících jako vyučovací předmět Praktické činnosti.

Dopravní výchova, Ochrana člověka za mimořádných událostí

výuka je realizována formou projektů a dále je zařazena do obsahu vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět*.

Plavecký výcvik

je realizován v 1. až 4. ročníku po 10 hodinách v každém školním roce

Prevence sociálně patologických jevů

škola má zpracovaný *Minimální preventivní program*, který každý rok vyhodnocuje a inovuje.

4.3 Doplněk vzdělávací činnosti

Zájmové útvary

jejich nabídka je přizpůsobena zájmu žáků a nabídce jejich vedoucích

- počítačový
- pohybové hry
- základy anglického jazyka
- výtvarný a ručních prací
- hudební
- zdravotní
- čtenářský
- noviny
- ADN

Školní družina

- provozní doba je upravena zejména podle potřeby rodičů,
- je důležitým výchovným partnerem rodiny a školy,
- pomáhá plnit vzdělávací cíle a rozvíjet specifické nadání dětí,
- má důležitou úlohu v prevenci negativních sociálních jevů,
- realizuje výchovně vzdělávací činnost zejména formou odpočinkových,
- rekreačních a zájmových činností,
- umožňuje žákům přípravu na vyučování,
- velká pozornost je věnována pobytu dětí venku.
- její činnost se řídí Řádem školní družiny (*viz. přílohy*).

5. Učební osnovy

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v ŠVP ZV orientačně rozdělen do sedmi **vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými *vzdělávacími předměty*

Jazyk a jazyková komunikace (**Český jazyk a literatura, Anglický jazyk**)

Matematika a její aplikace (**Matematika**)

Informatika (**Informatika**)

Člověk a jeho svět (**Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda**)

Umění a kultura (**Hudební výchova, Výtvarná výchova**)

Člověk a zdraví (**Tělesná výchova**)

Člověk a svět práce (**Pracovní činnosti**)

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezeny **Charakteristikou vzdělávací oblasti**, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti. Dále je v této části naznačena návaznost mezi vzdělávacím obsahem 1. stupně a 2. stupně základního vzdělávání.

Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si škola na základě cílového zaměření vzdělávací oblasti stanovuje ve ŠVP vzdělávací strategii vyučovacích předmětů (vymezuje vzdělávací příležitosti, činnosti vedoucí k dosažení očekávaných výstupů)

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů je tvořen očekávanými výstupy a učivem. V rámci 1. stupně je vzdělávací obsah dále členěn na 1. období (1. až 3. ročník) a 2. období (4. až 5. ročník).

Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. Vymezují předpokládanou způsobilost využívat osvojené učivo v praktických situacích a v běžném životě. RVP ZV stanovuje očekávané výstupy na konci *3. ročníku* (1.období) jako **orientační** (nezávazné) a na konci *5. ročníku* (2. období) jako **závazné**.

Učivo je strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako *prostředek k dosažení očekávaných výstupů*

5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

- 1. a 2. ročník – 9 hodin
- 3., 4. a 5. ročník – 8 hodin
- disponibilní časová dotace – 9 hodin

Předmět český jazyk a jazyková komunikace bude vyučován jako jeden předmět do něhož bude zahrnuta komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, kultivovaně psát a mluvit, analyzovat a kriticky posoudit obsah přečteného nebo slyšeného textu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení. Správné osvojení jazyka je důležité pro získávání a předávání informací a k vyjádření pocitů, prožitků a k sdělování názorů.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Důležitým cílem je také prožívání slovesného uměleckého díla, sdílení čtenářských zážitků, rozvoj pozitivního vztahu k literatuře a dalšímu umění.

Charakteristika předmětu umožňuje zařadit všechna průřezová témata.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

žák si vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení, v tvůrčích činnostech a hlavně v praktickém životě, vytváří myšlenkové mapy tím, že učitel vede žáky k sebehodnocení, umožňuje diferencování výkonu podle individuálních schopností žáků, předkládá vhodné texty

Kompetence k řešení problémů

žák při řešení zadaného úkolu hledá různé postupy, objevuje, řeší a vyslovuje závěry, učí se pracovat s chybou, je schopen si ověřovat správnost řešení ve slovnících a pravidlech, učí se formulovat problematiku, kterou chce řešit tím, že učitel pracuje s chybou žáka jako s příležitostí

ukázat cestu ke správnému řešení, podporuje různé způsoby řešení problému, nabízí práci s jazykovými příručkami

Kompetence komunikativní

žák se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a mluveném projevu, zvládá formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, využívá slušnou a bezpečnou komunikaci, umí dodržovat pravidla komunikace a naslouchání, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně tím, že učitel učí žáky naslouchat názoru druhých, vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků, učí žáky vyjadřovat se kultivovaným způsobem ústně i písemně

Kompetence sociální a personální

žák spolupracuje ve skupině, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy (partnerská výuka, skupinová práce), učí se metodou dramatizace řešit různé nepříjemné životní situace (šikana) tím, že učitel seznamuje žáky s pravidly soužití ve škole i mimo ni a vede je k jejich dodržování, zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění tím, že učitel beseduje se žáky o násilí, diskutuje s nimi o důsledku lhostejnosti k druhým, podporuje a oceňuje pomoc ostatním, vede žáky k respektování autority

Kompetence pracovní

žák dokončuje práci v dohodnutém čase a kvalitě, smysluplně využívá moderní informační technologie, zapojuje se do výroby pomůcek tím, že učitel vede osobní pohovory s žáky a rodiči, poskytuje materiály a zdroje informací, umožňuje žákům prezentovat jejich výsledky práce

5.1.1

Vyučovací předmět

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 1.

Časová dotace týdně: 9 hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé)	Žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyhledává písmena a slabiky v textu. ✓ Rozumí pojmu stránka, článek, nadpis, řádek, odstavec, písmeno, slovo, věta. 	M – počet slabik, slov, řádků, odstavců, stránek VV – obrázková

<p>naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)</p> <p>mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování</p> <p>písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vypráví pomocí série obrázků. ✓ Orientuje se v textu Slabikáře. ✓ Provádí přípravná cvičení sluchová a zraková. ✓ Správně čte slabiky. ✓ Čte slova ve sloupečcích i v řádcích. ✓ Na konci roku čte jednoduché věty plynule a s porozuměním. ✓ Naslouchá ostatním pozorně, soustředěně, neskáče druhému do řeči. ✓ Reaguje vhodnými otázkami. ✓ Uvědoměle se naučí správnému dýchání. ✓ Vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky. ✓ Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. ✓ Učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“. ✓ Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole. ✓ Umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, ✓ poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. ✓ Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému). ✓ Učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla) ✓ Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před 	<p>osnova</p> <p>HV – zvuky, tóny</p> <p>VV – ilustrace pohádky, Příběhu</p> <p>HV – dechová cvičení</p> <p>TV – cvičení s říkadly</p> <p>Prv. – vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků)</p> <p>TV – TV chvilky</p> <p>TV, Prv. – výchova ke Zdraví</p> <p>VV – kresba, malba na velké plochy (uvolnění ruky)</p> <p>Pc – modelování písmen, vytrhávání písmen</p>
--	---	--

<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, hláska, slabika, slovo, věta.</p>	<p>psaním. ✓ Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci). ✓ Dodržuje základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, hygiena zraku. ✓ Zkouší psát kresebné cviky velkých tvarů ve vzduchu, mokrým štětcem na tabuli, fixou na tabulku, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu. ✓ Dokáže vytvářet písmena z prstů, z vlastního těla, z modelíny, ze špejlí, z drátku. ✓ Píše jednotlivé prvky písmen na lince: čáry, oblouky, zátrhy, ✓ ovály, klíčky. ✓ Orientuje se v liniatuře, individuálně používá liniatury. ✓ Osvojuje si psaní správných tvarů písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře. ✓ Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova. ✓ Píše slova podle obrázku, odpovědi na otázky. ✓ Opisuje správné tvary písmen (slov a vět) tužkou. ✓ Píše podle diktátu písmena a krátká slova. ✓ Opíše kratší text ze Slabikáře. ✓ Píše velká písmena. ✓ Převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané. ✓ Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. ✓ Ovládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q. ✓ Píše opis, přepis i diktát a</p>	<p>M – psaní číslic, zápis slovních úloh</p> <p>M – orientace na ploše, v prostoru (vpravo – vlevo, nahoře – dole)</p> <p>HV – délka samohlásek, sluchová diferenciacie, hry na rozvoj sluchového vnímání</p> <p>VV – výroba</p>
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>		

<p>základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání</p>	<p>autodiktát.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kontroluje svůj vlastní písemný projev. ✓ Dbá na úpravu sešitu ✓ Přípravné období ✓ Provádí sluchovou analýzu a syntézu. ✓ Vyvozuje písmena – A,O,E,U,I. ✓ Rozlišuje hlásku a písmeno, písmeno malé, velké, tištěné a psané. ✓ Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech: nahoře – dole, vzadu – vpředu, před – za, nad – pod, apod. ✓ Umí určit hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Naopak dokáže z hlásek sestavit slovo. ✓ Čtecí období ✓ Čte dvojhlásky – ou, au, předložkové spoje, psaný text. ✓ Uvědomělé čtení, plynulé spojování slabik a slov. ✓ Správně vyslovuje délky hlásek a intonace vety. ✓ Plní úkoly z textu. ✓ Utváří si správné čtecí návyky. ✓ Nahrazuje slova v textu slovy stejného významu. ✓ Tvoří věty z daných slov. ✓ Obměňuje věty. ✓ Doplnuje chybějící písmena do slov. ✓ Poznává své jméno psané velkými tiskacími písmeny. ✓ Přiřadí písmena k obrázkem 	<p>obrázků i Písmen</p> <p>VV – výtvarné vyjádření obsahu věty, verše, říkanky</p> <p>VV – ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení</p> <p>VV – obrázková osnova</p> <p>Pč – leporelo</p> <p>TV – pohybové vyjádření říkanky, písničky</p>
--	---	--

	<p>podle začátku slova.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dokáže se orientovat na stránce v knize. ✓ Přiřazuje obrázky ke slovům. ✓ Skládá slova z přeházených písmen. ✓ Umí přečíst slabiky di -dy, ti - ty, ni -ny a slabiky de - te - ne bě - pě - vě -mě. ✓ Seznamuje se s cizími hláskami - X,W,Q. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Umí naslouchat čtenému textu. ✓ Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. ✓ Zařadí postavu do správné pohádky. ✓ Nakreslí ilustraci k příběhu. ✓ Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní ✓ Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text. ✓ Je schopen dramatizovat scénu příběhu. ✓ Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. ✓ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích. ✓ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ✓ Soustředěně vyslechne pohádku a dokáže interpretovat její obsah ✓ Reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text pro děti. ✓ Hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav. 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyjadřuje pocity z četby. ✓ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, ✓ umí tvořit slova, která se rýmují ✓ Poznává rozpočítadlo i hádanku. ✓ Pamětně si osvojuje říkadla k hláskám ✓ Pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň ✓ Všímá si ilustrací děl. ✓ Zná pojmy: loutkové divadlo, maňáskové divadlo 	
--	--	--

Metody:

- slovní

o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)

o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)

o metody práce s učebnicí, knihou, internetem

- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- analyticko-syntetické
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo

- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, bzučák
- karty - s písmeny, obrázkové karty, slabiky, slova
- deskové hry – dy,ty,ny/di, ti, ni; délka samohlásek
- didaktické hry – měkké a tvrdé souhlásky; krátké a dlouhé samohlásky
- plastová písmena, číslice
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Projekty:

- **celoroční**
  - Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)
  - čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.
  - zajímavých lidech mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (Žáci se učí vyhledávat potřebné informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat apod.
- **týdenní**
  - Den Čarodějnic
  - Den Země
  - Jsem dobrý chodec a cyklista?

Soutěže

- literárně-výtvarné soutěže

Vyučovací předmět

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 2.

Časová dotace týdně: **9** hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení	Žák <ul style="list-style-type: none"> ✓ Čte plynule a s porozuměním texty přiměřené věku. ✓ Užívá správný slovní přízvuk a uplatňuje přirozenou intonaci. ✓ Orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na 	VV – ilustrace přečteného textu

<p>(čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</p> <p>mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování</p> <p>písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní(úhledný, čitelný a přehledný písemný projev,) žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka), vypravování</p>	<p>otázky a klíčová slova.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišuje přímou řeč, čte podle scénáře. ✓ Učí se naslouchat pozorně, soustředěně, neskákat druhému do řeči. ✓ Zaznamenává slyšené kresbou, reaguje vhodnými otázkami. ✓ Jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými. ✓ Zvládá základní komunikační žánry (pozdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat). ✓ Dodržuje základní společenská pravidla chování v prostorách školy (pozdraví, umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu atd.). ✓ Píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře. ✓ Procvičuje spojování písmen o,v,b s ostatními písmeny, zvláště s písmeny e,r,z, prohloubením a protažením háčku. ✓ Píše písmena podle tvarových skupin s důrazem na štíhlost písmen ✓ A na rozestupy písmen ve slovech ✓ Dodržuje sklon písma. ✓ Spojuje písmena vratným tahem. ✓ Nacvičuje psaní velkých tiskacích písmen pro výuku 	<p>TV, Prv. – výchova ke zdraví, TV chvilky</p> <p>Prv. – vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků)</p> <p>HV – délka samohlásek,</p>
--	--	---

<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví - slovní druhy, tvary slov skladba - věta jednoduchá a souvětí, pravopis - tvrdé a měkké souhlásky, slabiky bě, pě, vě, mě, samohlásky ú, ů,u, párové souhlásky</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvůřivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních</p>	<p>geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen, píše jednoduchý text. ✓ Správně užívá velká písmena ve slovech i ve větě. ✓ Umísťuje diakritická znaménka. ✓ Dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, celkovou úpravu projevu. ✓ Seznamuje se se základní úpravou písemnosti - nadpis, odstavec. ✓ Píše krátký dopis, pozdrav, blahopřání včetně adresy. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Člení věty na slova, slova na slabiky a hlásky. ✓ Využívá znalosti o slabikách při dělení slov na konci řádku. ✓ Rozlišuje a tvoří věty podle postoje mluvčího. ✓ Určí pořadí vět v textu. ✓ Třídí hlásky na samohlásky (krátké a dlouhé), dvojhlásky a souhlásky (měkké, tvrdé, obojetné). ✓ Správně čte i píše krátké a dlouhé samohlásky. ✓ Zvládá psaní samohlásky ú/u v jednoduchých slovech. ✓ Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. ✓ Odůvodní a napíše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. ✓ Zdůvodní a správně napíše párové souhlásky na konci i uvnitř slov (b-p, d-t, d-t, z-s, ž-š, h-ch, v-f). ✓ Používá velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen. ✓ Získává elementární znalosti 	<p>sluchová diference, hry na rozvoj sluchového vnímání</p> <p>VV – výtvarné vyjádření děje</p> <p>VV – zážitek z prázdnin</p> <p>VV – obrázková osnova</p> <p>VV – ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení</p>
---	---	--

<p>textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přírovnání</p>	<p>o slovních druzích.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyhledává v textu základní slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky, spojky). ✓ Procvičuje užívání a funkci spojek při tvorbě souvětí. ✓ Vyjmenuje z paměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy. ✓ Umí vyhledat požadovaný údaj v abecedním rejstříku. ✓ Vyhledá slova opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená. ✓ Tvoří s nimi věty. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Doporučuje knihu spolužákovi, vypráví, co se mu v knížce líbilo a předčítá dětem zajímavou část knihy. ✓ Učí se vést si čtenářský deník. ✓ Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku. ✓ Převypráví jednoduchý příběh, děj pohádky. ✓ Půjčuje si knihy, učí se orientaci v knihovně. ✓ Seznamuje se s knihami o přírodě, o zvířatech a věcech. ✓ Vyhledává potřebné informace v literatuře, encyklopediích i na internetu. ✓ Domýšlí jednoduchý příběh. ✓ Řeší hádanky a slovní hříčky. ✓ Dramatizuje pohádku nebo povídku. ✓ Popisuje oblíbený předmět, hračku, osobu, zvíře, pracovní postup. ✓ Vypravuje pomocí obrázkové osnovy. Tvoří jednoduché 	<p>Pč – výroba loutky</p>
--	--	---------------------------

	<p>smysluplné věty.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kreslí vlastní ilustraci ke knize, příběhu, básni. ✓ Seznamuje se s pojmy - knihovna, knihkupectví, čtenář, ✓ básník, spisovatel. ✓ Zná pojmy - pohádka, hádanka, říkanka, báseň, divadlo – jeviště, herec, divák, maňásek, loutka. ✓ Rozliší pojmy - próza (vyprávění, vypravěč, příběh, děj) – poezie (báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes). 	
--	---	--

Metody:

- slovní

o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení, přednáška)

o dialogické (rozhovor, diskuse, beseda, dramatizace, brainstorming)

o metody práce s učebnicí, knihou, internetem

- názorně demonstrační
- praktické činnosti

- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- aktivizující

o diskusní

o inscenační

o situační

o didaktické hry

- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- projektové dny
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky

- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, bzučák
- deskové hry –
- didaktické hry –
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Projekty:

- celoroční

o Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)

o čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.

o zajímaví lidé mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (Žáci se učí vyhledávat potřebné informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat, apod.)

- týdenní

o Den Čarodějnic, Den Země, Jsem dobrý chodec a cyklista?

Soutěže

- literárně-výtvarné soutěž

Vyučovací předmět

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 3.

Časová dotace týdně: 8 hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Čte plynule a s porozuměním texty přiměřené věku, reprodukuje jeho obsah, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu. ✓ Zvládá správnou intonaci, člení text, frázuje. ✓ Užívá správný slovní přízvuk a uplatňuje přirozenou intonaci. ✓ Orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky a klíčová slova. ✓ Rozlišuje přímou řeč, čte podle scénáře. ✓ Snaží se naslouchat pozorně, 	<p>VV – ilustrace přečteného textu</p>

<p>otázkami)</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování • písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev,) žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka), vypravování <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví - slovní druhy, tvary</p>	<p>soustředěně, neskákat druhému do řeči.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými. ✓ Zvládá základní komunikační žánry (pozdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat). ✓ Dodržuje základní společenská pravidla chování v prostorách školy (pozdraví, umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu atd.). ✓ Ovládá základní pravidla vedení telefonického rozhovoru (představí se, mluví stručně a jasně). ✓ Dodržuje základní hygienické návyky při psaní i čtení. ✓ Snaží se psát čitelně a úhledně všechna psací písmena i číslice ✓ Napíše dopis, pozdrav z prázdnin včetně adresy. ✓ Sestaví nadpis, osnovu, popíše jednoduchou činnost, předmět, osobu, zvíře, hračku, aj.. ✓ Vybírá vhodné jazykové prostředky. dodržuje časovou posloupnost i správný slovosled. ✓ Rozlišuje pojmy: slabika, hláska, písmeno, určí poset 	<p>TV, Prv. – výchova ke zdraví, TV chvilky</p> <p>Prv. – vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků)</p> <p>HV – délka samohlásek, sluchová diferenciacie, hry na rozvoj sluchového vnímání</p>
--	---	--

<p>slov skladba - věta jednoduchá a souvětí, pravopis - tvrdé a měkké souhlásky, slabiky bě, pě, vě, mě, samohlásky ú, ů, u, párové souhlásky</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>	<p>slabik ve slově.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyhledá slova příbuzná, protikladná, souznačná. ✓ Třídí slova podle významu. ✓ Vysvětlí rozdíl mezi pojmy obecná podstatná jména a jména vlastní. ✓ Poznává kořen slova, předponu a příponu. ✓ Vyhledá a určí podstatná jména a slovesa, dále pak přídavná jména, zájmena, číslovky, příslovce, předložky, spojky, citoslovce. ✓ Určí rod, číslo a pád u podstatných jmen. ✓ U sloves určuje osobu, číslo, čas. Infinitiv. ✓ Dokáže vyhledat a vyznačit základní skladební dvojici ve větě jednoduché. ✓ Spojí věty v souvětí. ✓ Zdůvodní a správně napíše párové souhlásky na konci i uvnitř slova (b-p, d-t, d-t, z-s, ž-š, h-ch, v-f). ✓ Vyjmenuje vyjmenovaná slova a chápe jejich význam. ✓ Přiřadí k vyjmenovaným slovům slova příbuzná a používá jejich tvary ve větách. ✓ Vysvětlí rozdíl pravopisu ve slovech stejně znějících (být - bít, mýt - mít, výr - vír, atd.) <ul style="list-style-type: none"> ✓ Umí naslouchat čtenému textu. ✓ Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. ✓ Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje 	<p>VV – obrázková osnova</p> <p>VV – výtvarné vyjádření obsahu věty, verše, říkanky</p> <p>VV – ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení</p> <p>Pč – výroba loutky</p>
---	--	---

	<p>podle ní. Je schopen dramatisovat scénu příběhu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Půjčuje si knihy, umí se orientovat v knihovně. ✓ Čte samostatně knihy a zaznamenává si základní údaje do čtenářského deníku ✓ Charakterizuje hlavní a vedlejší postavy, vypráví, co se mu v knize líbilo, hledá a předčítá spolužákům zajímavou část knihy. ✓ Zařadí postavu do správné knihy. ✓ Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. ✓ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích ✓ Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text. ✓ Vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah. ✓ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ✓ Všimá si ilustrací děl a kreslí ke knize vlastní ilustraci. ✓ Rozlišuje pojmy - báseň, říkadlo, rozpočítadlo, hádanka. ✓ Orientuje se v pojmech: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. ✓ V praxi poznává pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo ✓ Seznamuje se s literárními druhy a v žánry - poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka 	
--	---	--

--	--	--

Metody:

- slovní

o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení, přednáška)

o dialogické (rozhovor, diskuse, beseda, dramatizace, brainstorming)

o metody práce s učebnicí, knihou, internetem

- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- aktivizující

o diskusní

o inscenační

o situační

o didaktické hry

- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- projektové dny
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, bzučák
- deskové hry –
- didaktické hry –
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Projekty:

- celoroční

o Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)

o čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčej, aj.

o zajímaví lidé mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (Žáci se učí vyhledávat potřebné informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat, apod.)

- týdenní

o Den Čarodějnic

o Den Země

o Jsem dobrý chodec a cyklista?

Soutěže

- literárně-výtvarné soutěže

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti,
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti,
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru,
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost,
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči,
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích,
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev,
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním,
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev,
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení,
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky,
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená,
- vyhledá v textu slova příbuzná,
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost,
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru,
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves,
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy,
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných

- slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických
- případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku,
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu,
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění,
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností,
- obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu,
- odstraňuje přebytečná slova,
- nahrazuje opakující se slova jinými,
- umí použít slova stejně znějící ve větách,
- umí setřídít slova podřazená ke slovu nadřazenému,
- vypravuje vlastní příhodu, snaží se odstranit přebytečná a opakující se slova,
- reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu,
- pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty (osnovu),
- dokáže text rozčlenit na části,
- vypravuje podle osnovy,
- popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup.

Vyučovací předmět

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 4.

Časová dotace týdně: **8** hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. ✓ Orientuje se v encyklopediích určených dětem a mládeži. ✓ Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu. ✓ Vypráví pomocí série obrázku. ✓ Naslouchá ostatním pozorně, soustředěně, neskáče druhému do řeči. ✓ Reaguje vhodnými otázkami. ✓ Rozlišuje podstatné a okrajové 	<p>Psaní – správné rozdělení Slova</p> <p>VV – obrázková osnova</p> <p>M – psaní slovních úloh</p> <p>VV – ilustrace příběhu</p>

<p>mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování</p> <p>písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, citelný a přehledný písemný projev,)</p> <p><u>žánry písemného projevu</u>- adresa, blahopřání pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, vypravování</p>	<p>informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvědoměle se naučí správnému dýchání. ✓ Vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky. ✓ Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. ✓ Učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“. ✓ Zkouší si různé situace ve vztahu k starším spoluobčanům nanečisto v podobě scének ve škole. ✓ Umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. ✓ Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému). ✓ Interpretuje v daném přiměřeném rozsahu čtený text. ✓ Dokáže rozčlenit text podle osnovy. ✓ Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ✓ Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. ✓ Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. ✓ Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikačního záměru. ✓ Učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla). 	<p>HV – dechová cvičení</p> <p>DV – simulační situace</p> <p>Př. – vycházka, exkurze (popis, vyprávění zážitku)</p> <p>TV – tělovýchovné chvílky</p> <p>TV, Př.- výchova ke zdraví</p> <p>M - správný zápis slovních úloh, orientace na ploše, v prostoru</p>
--	--	--

<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová, mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma,</p> <p>stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka)</p> <p>tvarosloví (slovní druhy, tvary slov)</p> <p>skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladebné dvojice</p> <p>pravopis –lexikální, základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen), syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci). ✓ Dodržuje základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, hygiena zraku. ✓ Kontroluje svůj vlastní písemný projev. ✓ Dbá na úpravu sešitu. ✓ Zvládá vyplňování tiskopisu-poštovní poukázka, průvodka, podací lístek, telegram. ✓ Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. ✓ Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti. ✓ Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. ✓ Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. ✓ Zkoumá různé podoby slov, porovnává význam slov, všímá si spisovné podoby slov a porovnává je s užívanými nespisovnými slovy. ✓ Rozlišuje předložky a předpony. ✓ Poznává kořen a rozlišuje část příponovou, předponovou a koncovku. ✓ Rozlišuje předpony a předložky. ✓ Určuje slovní druhy. ✓ Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a 	<p>HV – hry na rozvoj sluchového vnímání – délka samohlásek</p> <p>M – slovní úlohy – správné vyjadřovací prostředky</p>
---	--	--

<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>	<p>využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. ✓ Určuje vzory podstatných jmen rodu středního, mužského, ženského. ✓ Dokáže vyskloňovat podstatná jména dle vzoru, pádu, čísla. ✓ Určuje slovesné tvary – osoba, čísla, čas. ✓ Rozlišuje slovesný způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací. ✓ Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. ✓ Vhodně mění větu jednoduchou v souvětí. ✓ Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. ✓ Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. ✓ Určuje podmět a přísudek ✓ Zvládá psaní i/y v přičestí minulém. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Umí naslouchat čtenému textu. ✓ Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, ✓ vyjmenuje kladné a záporné postavy. ✓ Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. ✓ Zařadí postavu do správné pohádky. ✓ Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. ✓ Nakreslí ilustraci k příběhu. ✓ Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. ✓ Je schopen dramatizovat scénu příběhu. 	<p>VV- výtvarné vyjádření verše, říkanky, pohádky - obrázková osnova</p> <p>TV – pohybové vyjádření příběhu</p>
---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. ✓ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích ✓ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu ✓ Soustředěně vyslechne pohádku a dokáže interpretovat její obsah. ✓ Reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text pro děti. ✓ Hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav. ✓ Vyjadřuje pocity z četby. ✓ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. ✓ Poznává rozpočítadlo i hádanku. ✓ Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. ✓ Pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. ✓ Všimá si ilustrací děl. ✓ Zná pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo, divadelní představení ✓ Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. 	
--	--	--

Metody:

- slovní
- o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
- o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- o metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
  - praktické činnosti
  - práce s textem
  - samostatné práce žáků
  - motivační

- problémové
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, bzučák
- karty - s písmeny i,í/y,ý, barevné karty na odlišení rodu podstatných jmen
- didaktické hry – vyjmenovaná slova, podstatná jména
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD, výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Projekty:

celoroční

o Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)

o čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.

o zajímaví lidé mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (Žáci se učí vyhledávat potřebné informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat, apod.)

týdenní

o Den Čarodějnic

o Den Země

o Jsem dobrý chodec a cyklista?

Soutěže

- literárně-výtvarné soutěže

Vyučovací předmět

ČESKÝ JAZYK

Ročník: 5.

Časová dotace týdně: **8** hodin

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A	Žák	M – správné

<p>SLOHOVÁ VÝCHOVA čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</p> <p>mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <p>písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. ✓ Orientuje se ve čtení naukových textu. ✓ Předčítá z dětských časopisů. ✓ Vyhledává pojmy v encyklopediích (próza, poezie – lyrika). ✓ Pracuje se slovníkem cizích slov. ✓ Reprodukuje text (rozhlasové, televizní vysílání). ✓ Rozlišuje podstatné od méně podstatného. ✓ Zaznamenává hlavní myšlenku poezie, prózy. ✓ Hodnotí postoje literárních postav. ✓ Reprodukuje text. ✓ Zvládá techniku mluveného projevu. ✓ Využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému projevu jak ve škole, tak v běžném životě. ✓ Popisuje zvířecího kamaráda, pracovní postup, přípravu jednoduchého jídla. ✓ Vede telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku, dialog na základě obrazového materiálu. ✓ Zná základní komunikační pravidla. ✓ Vyjadřuje se mimojazykovými prostředky řeči (mimika, gesta). ✓ Vytvoří krátký mluvený projev. ✓ Dodržuje základní hygienické návyky při psaní 	<p>porozumění slovním úlohám</p> <p>Př, VI - čtení textu</p> <p>Př – znaky rostlin, zvířat</p> <p>PČ – příprava jednoduchého jídla</p> <p>VI, Př – zápisy do sešitu</p>
---	--	---

<p>adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová, příponová a koncovka)</p> <p>tvarosloví - slovní druhy, tvary slov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Píše podle normy, v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma 75° a rozestupem. ✓ Tvoří zápisy do čtenářských deníků. ✓ Zvládá písemné formy společenského styku – dopis, psaní adres, pohlednice, pozvání, oznámení, blahopřání. ✓ Vyjadřuje písemně vzkazy, informace. ✓ Vyplňuje jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník, složenka, průvodka, objednávka). ✓ Opisuje text a kontroluje napsané ✓ Rozlišuje slova mnohoznačná a jednoznačná. ✓ Všímá si rozdílu mezi antonymem, homonymem a synonymem. ✓ Vyhledává ve slovech kořen. ✓ Tvoří nová slova připojováním části předponové, příponové a případně koncovky. ✓ Vyhledává slova příbuzná. ✓ Odůvodňuje pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov. ✓ Osvojuje si spisovné výslovnosti pravopisu souhláskových skupin. ✓ Píše správně zdvojené souhlásky. ✓ Rozlišuje předpony s-, z-, vz-. ✓ Používá správně předložky s, z. ✓ Využívá pravidel pro skupiny bě/bje, vě/vje, pě/pje, mě/mne. ✓ Dělí správně slova na konci řádku. 	<p>VI, Př – spisovné vyjadřování</p> <p>VV- výtvarné vyjádření verše, říkanky, pohádky -</p>
--	--	--

<p>skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice</p> <p>pravopis - lexikální, základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>základní literární pojmy – literární druhy a žánry:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozpoznává slovní druhy. ✓ Určuje mluvnické kategorie podstatných jmen. (pád, číslo, rod a vzor). ✓ Skloňuje podstatná jména všech rodů. ✓ Rozlišuje druhy přídavných jmen. ✓ Skloňuje přídavná jména. ✓ Rozpoznává druhy zájmen. ✓ Určuje zájmena osobní, skloňování já, ty, my, vy, se. ✓ Rozděluje číslovky do druhů. ✓ Určuje mluvnické kategorie sloves. ✓ Časuje slovesa ve všech časech. ✓ Používá slovesný způsob – rozkazovací, oznamovací a podmiňovací ✓ Určuje základní větné členy. ✓ Rozumí pojmu věta, skladební dvojice. ✓ Běžně vyhledává podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný. ✓ Vyhledává přísudek slovesný. ✓ Rozpoznává souvětí a jejich skladbu. ✓ Rozlišuje větu jednoduchou. ✓ Vyhledává řeč přímou a nepřímou. ✓ Rozlišuje řeč přímou a věty uvozovací. ✓ Používá správně interpunkce u řeči přímé. ✓ Užívá pravidla shody přísudku s podmětem. ✓ Doplnuje správně koncovky podstatných jmen. ✓ Doplnuje správně koncovky přídavných jmen. ✓ Ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách 	<p>obrázková osnova</p> <p>TV – pohybové vyjádření příběhu</p>
--	--	--

<p>rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec režisér; verš, rým, přirovnání</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Užívá v praxi vyjmenovaná slova. ✓ Umí naslouchat čtenému textu. ✓ Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. ✓ Zařadí postavu do správné knihy. ✓ Volně reprodukuje, tvoří vlastní literární text na dané téma. ✓ Je schopen drammatizovat scénu příběhu. ✓ Čte a přednáší z paměti texty přiměřené věku. ✓ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích. ✓ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ✓ Soustředěně vyslechne text a dokáže interpretovat jeho obsah. ✓ Reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text. ✓ Hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav ✓ Vyjadřuje pocity z četby ✓ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. ✓ Poznává rozpočítadlo i hádanku. ✓ Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. ✓ Zná pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. ✓ Poznává nejznámější ilustrátory. ✓ Rozlišuje pojmy – loutkové 	
---	--	--

	<div data-bbox="683 191 1105 369" data-label="List-Group"> <ul style="list-style-type: none"> divadlo, maňáskové divadlo, ✓ divadelní představení. ✓ Při rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy </div>	
--	--	--

Metody:

- slovní
- o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
- o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- o metody práce s učebnicí, knihou, internetem

- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové a maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, bzučák
- karty - s písmeny, obrázkové karty, slabiky, slova
- deskové hry – dy,ty,ny/di,ti,ni; délka samohlásek
- didaktické hry – měkké a tvrdé souhlásky; krátké a dlouhé samohlásky
- textilní písmena, číslice
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák	Indikátory - žák
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas,	1. navrhne vhodný nadpis 2. posoudí na základě přečteného textu

<p>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává,</p>	<p>pravdivost/nepravdivost tvrzení 3. posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu 4. vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku</p>
<p>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. vybere z nabídky vhodná slova vztahující se k textu 2. vypíše z textu požadovanou informaci 3. rozhodne, které informace jsou pro daný text nepodstatné
<p>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sestaví a napíše adresu, zprávu, vzkaz, oznámení, pozvánku 2. posoudí, zda jsou adresa, zpráva, vzkaz, oznámení nebo pozvánka úplné 3. sestaví z vět nebo krátkých odstavců příběh s dodržáním dějové posloupnosti 4. vybere z nabídky vhodný závěr k dané ukázce
<p>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. vyslechne nebo přečte krátký text a reprodukuje ústně nebo písemně jeho obsah 2. vyslechne nebo přečte vzkaz a reprodukuje ho ústně nebo písemně další osobě
<p>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s dospělým, s kamarádem), zanechá vzkaz na záznamníku 2. posoudí, zda v uvedené ukázce (dialogu, telefonickém rozhovoru, vzkazu na záznamníku) nechybí některá z důležitých informací
<p>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. vybere z předložených ukázek tu, která chce upoutat, přesvědčit a ovlivnit rozhodování člověka (adresáta) 2. vyhledá na internetu, v časopise, v denním tisku příklad manipulativní reklamy
<p>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. přečte/řekne s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči oznámení, příkaz, prosbu, omluvu a respektuje při tom rozdílného adresáta 2. se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
<p>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. přečte/řekne s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči oznámení, příkaz, prosbu, omluvu a respektuje při tom rozdílného adresáta 2. se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
<p>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (zme, dyž, vo tom apod.) 2. využívá spisovnou výslovnost ve veřejné

<p>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</p>	<p>komunikační situaci</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. píše vypravování obsahově i formálně správně, dodržuje dějovou posloupnost; pracuje podle rozvité/heslovité osnovy 2. sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu, dodržuje logickou návaznost; pracuje podle otázkové osnovy 3. v ukázce dopisu doplní, co chybí <ol style="list-style-type: none"> 1. k vybranému textu přiměřené délky vytvoří rozvitou nebo heslovitou osnovu (nejméně o třech bodech) 2. zařadí do přečtené ukázky na vhodné místo nabízený text
---	--

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák	Indikátory - žák
<p>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová,</p> <p>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku,</p> <p>slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. vybere z nabídky slovo, které je významem nejbližší k zadanému slovu 2. nahradí slovo v textu slovem významově protikladným, podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným 3. vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy 4. rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita) <ol style="list-style-type: none"> 1. rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova 2. rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem 3. určí kořen slova, část příponovou, předponovou 4. k danému slovu uvede slova příbuzná <ol style="list-style-type: none"> 1. zařadí vyznačené plnovýznamové slovo z textu ke slovnímu druhu (podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce) 2. vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje zadaný slovní druh 3. používá v mluveném i psaném projevu

rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary,	náležité tvary podstatných a přídavných jmen (kromě pravopisu přídavných jmen přivlastňovacích) 4. používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary sloves ve způsobu oznamovacím
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty,	1. vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného jména, přídavného jména, slovesa a nahradí je tvary spisovnými 2. doplní do věty tvar podstatného jména ve správném tvaru a odůvodní pravopis (1. a 4. pád rod mužský životný)
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí,	1. vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný)
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje,	1. rozliší větu jednoduchou a souvětí 2. vytvoří z věty jednoduché souvětí 3. rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách,	1. nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován 2. spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	1. správně píše (doplní) i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných 2. píše správně z hlediska pravopisu lexikálního
	1. uplatňuje základní poučení o správných tvarech přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu 2. doplní správně čárky do zadaného textu (několikanásobný větný člen, jednoduchá souvětí)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák	Indikátory - žák
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je,	1. zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát; záznam zakládá do portfolia nebo

<p>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma,</p> <p>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<p>zapisuje do čtenářského deníku 2. řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem</p> <p>1. přednese a volně reprodukuje text 2. vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma</p> <p>1. rozhodne, jakého typu je úryvek a) umělecký (poezie, komiks, pohádka) b) neumělecký (naučný text, návod k použití)</p> <p>1. rozhodne, zda uvedená ukázka je pohádka, pověst, nebo bajka 2. rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza</p>
---	---

5.1.2 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

3. – 5. ročník – 3 hodiny týdně

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)¹.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Předmětem prolínají všechna průřezová témata.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

žák si vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení, v tvůrčích činnostech a hlavně v praktickém životě, vytváří myšlenkové mapy, překládá vhodné texty, je veden k sebehodnocení a k uvědomělé přípravě pro budoucí potřebu cizího jazyka .

Kompetence k řešení problémů

žák při řešení zadaného úkolu hledá různé postupy, objevuje, řeší a vyslovuje závěry, učí se pracovat s chybou, je schopen si ověřovat správnost řešení ve slovnících, hledá cestu ke správnému řešení, učitel podporuje různé způsoby řešení problému, improvizaci a kreativitu .

Kompetence komunikativní

žák se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a mluveném projevu, zvládá formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, využívá slušnou a bezpečnou komunikaci, umí dodržovat pravidla komunikace a naslouchání, rozumí jednoduchým typům textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně tím, že učitel učí žáky naslouchat názoru druhých, vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků, učí žáky vyjadřovat se kultivovaným způsobem ústně i písemně

Kompetence sociální a personální

žák spolupracuje ve dvojicích i ve skupině (partnerská výuka, skupinová práce), učí se metodou dramatizace řešit různé nepříjemné životní situace (šikana) tím, že učitel seznamuje žáky s pravidly soužití ve škole i mimo ni a vede je k jejich dodržování, zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

žák respektuje individuální rozdíly mezi lidmi – národnostní, sociální, kulturní. Dodržuje základní společenská pravidla chování a podílí se na jejich utváření.

Kompetence pracovní

žák dokončuje práci v dohodnutém čase a kvalitě, získává pracovní návyky, učí se pracovat samostatně, učí se plánovat si práci, zapojuje se do výroby pomůcek, učí se využívat různé pomůcky, pracovat se slovníkem, učebnicí i se sešitem, učí se k zodpovědnosti za práci a k jejímu dokončení.

Ročník: 3.

časová dotace týdně: **3 hodiny**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování</p> <p>jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost</p> <p>tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo,, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, zvířata</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu</p> <p>základní gramatické struktury a typy vět,</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Se seznamuje se základními pravidly výslovnosti, přízvukem, vázáním, rytmem, větou melodií. ✓ Pozdraví a poděkuje. ✓ Dokáže vyjádření souhlasu, nesouhlasu. ✓ Reaguje na seznamovací situace. ✓ Používá zájmena osobní. ✓ Rozumí jednoduchým pokynům. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Píše správně anglickou adresu. ✓ Sestavuje blahopřání. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zvládá slovíčka tematických okruhů (rodina, škola, oblékání). ✓ Vyhledává informace o anglických tradicích. ✓ Základní číslovky 1 – 10. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišuje grafickou a mluvenou formu slova. ✓ Odhaduje význam čteného textu. ✓ Sestavuje jednoduché dvojice antonym a synonym. ✓ Používá sloveso to be. ✓ Ovládá sloveso to have (got). ✓ Vytváří věty oznamovací. ✓ Zachovává skladbu věty jednoduché. ✓ Chápe nutnost vyjádřit 	<p>HV – sluchová diferenciacie, hry na rozvoj sluchového vnímání</p> <p>ČJ – srovnání české a anglické adresy PČ – výroba blahopřání</p> <p>PČ – výroba pomůcek k výuce slovíček ČJ – antonyma a synonyma</p>

	<p>anglické větě podmět.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dodržuje pevný slovosled anglické věty. ✓ Dbá o pravopis produktivně osvojených slov a tvarů. ✓ Dodržuje základní slovosled anglické věty dvoučlenné 	
--	---	--

Metody:

- slovní

o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)

o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)

o metody práce s učebnicí, knihou, internetem

- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- loutkové divadlo
- poslech jednoduchého příběhu
- besídka (vystoupení)
- dramatizace dialogu

Nástroje a pomůcky:

- obrázkové karty, slova
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Ročník: 4.

Časová dotace týdně: 3 hodiny

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování</p> <p>jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost</p> <p>tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu</p> <p>základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pozdraví několika způsoby. ✓ Představí se několika větami. ✓ Reaguje na poděkování. ✓ Vyjadřuje souhlas, nesouhlas. ✓ Píše blahopřání, pohlednici z prázdnin. ✓ Omlouvá se a žádá jednoduchým způsobem. ✓ Popisuje krátce některé tématické okruhy (domov, já a ✓ moje rodina, oblékání, tradice a zvyky). ✓ Poskytuje základní místní informace. ✓ Orientuje se v základních zeměpisných údajích. ✓ Poskytuje základní časové informace. ✓ Používá základní číslovky 1 – 100. ✓ Vytváří dvojice dle významu. ✓ Rozumí čtenému textu. ✓ Reaguje jednoduše otázkou na čtený text. ✓ Tvoří otázku a odpověď. ✓ Používá zápor ve větě. ✓ Využívá plných i stažených slovesných tvarů. ✓ Používá základní pravidla užívání členů.	<p>PČ – výroba pohlednic</p> <p>VV – malba témat</p> <p>VI – tvorba plánu obce</p> <p>PČ – tvorba kolíčku na přivlastňovací pád</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Používá pravidelné množné číslo. ✓ Utvoří nepravidelné množné číslo frekventovaných podstatných jmen. ✓ Používá modální sloveso can. ✓ Utvoří přivlastňovací pád. ✓ Používá zájmena přivlastňovací nesamostatná 	
--	---	--

Metody:

- slovní

o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)

o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)

o metody práce s učebnicí, knihou, internetem

- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- loutkové divadlo
- film
- poslech příběhu
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- obrázkové karty, slova
- didaktické hry, výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Ročník: 5.

Časová dotace týdně: **3 hodiny**

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
pravidla komunikace v běžných	Žák ✓ Komunikuje jednoduchým	

<p>každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování</p> <p>jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost</p> <p>tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu</p> <p>základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě</p>	<p>způsobem.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dokáže sestavovat dialogy. ✓ Představí sebe i svého kamaráda. ✓ Sestaví prosbu. ✓ Vyjadřuje radost. ✓ Reaguje ve vymezených situacích a vede jednoduchý dialog, ✓ Provádí nákupy různého zboží ✓ Píše blahopřání ke svátkům roku. ✓ Vytváří dopis z prázdnin. ✓ Dokáže se omluvit a požádat. ✓ Rozvíjí témata minulého ročníku. ✓ Doplnjuje znalosti nových témat (volný čas, zájmová činnost, příroda a počasí, nákupy, tradice, zvyky a svátky). ✓ Hovoří o denním a týdenním programu. ✓ Vyhledává informace o známých městech a některých kulturních památkách. ✓ Používá informace o různých zajímavostech ze života dětí, o odlišných zvycích. ✓ Vyjadřuje se o základních časových a prostorových vztazích. ✓ Sleduje základní geografické údaje týkající se nejvýznamnějších zemí příslušné jazykové oblasti. ✓ Orientuje se v jednoduchém neznámém textu. ✓ Používá ústně i písemně základní a řadové číslovky 1 –100. ✓ Užívá zájmena ukazovací, tázací a neurčitá. ✓ Stupňuje jednoslabičná a dvojslabičná přídavná jména po mocí přípon ✓ Dodržuje základní podobu vět oznamovacích, tázacích, 	<p>PČ – výroba blahopřání</p> <p>VV – sestavení týdenního programu VI – znalosti o známých městech</p>
---	---	--

	<p>rozkazovacích, konstrukce sloužící k vyjádření záporu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ovládá děj obvyklý, přítomný čas prostý, otázky pomocí slovesa to do. ✓ Rozumí ději aktuálnímu, používá přítomný čas průběhový. ✓ Spojuje jednoduché věty v souvětí. ✓ Vyjadřuje minulost, minulý čas prostý sloves to be, to have, to do. ✓ Používá minulé tvary pravidelných sloves. ✓ Vyhledává nepravidelná slovesa dle komunikativních potřeb, ✓ Vyjadřuje budoucnost budoucím časem prostým. 	
--	--	--

Metody:

- slovní

o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)

o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)

o metody práce s učenci, knihou, internetem

- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- obrázkové karty, slova
- didaktické hry
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Očekávané výstupy - 2. období (podle RVP ZV)

Poslech s porozuměním - žák	Indikátory - žák
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	1. porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí,

<p>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 2. porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 3. porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost) <ol style="list-style-type: none"> 1. zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu 2. porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)
<p>Mluvení</p>	
<p>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech 2. se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech,

<p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>	<p>předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět 2. sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí) za použití jednoduchých slovních spojení a vět 3. popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět <ol style="list-style-type: none"> 1. reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad) 2. odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět 3. se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět.
<p>Čtení s porozuměním</p>	
<p>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům <ol style="list-style-type: none"> 1. rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života

	<p>2. porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)</p> <p>3. porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)</p>
Psaní	
<p>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>vyplní osobní údaje do formuláře</p>	<p>1. napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad</p> <p>2. napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí</p> <p>3. sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)</p> <p>1. doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává</p>

5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět matematika na prvním stupni je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku

1. ročníku - 4 hodiny

2. – 5. ročník – 5 hodin

Disponibilní časová dotace – 4 hodiny .

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu **čísla a početní operace** si žáci osvojují pojem čísla jako určitého počtu věcí, dále dovednost provádět aritmetické operace a učí se propojovat operaci s reálnou situací. V tematickém okruhu **závislosti, vztahy a práce s daty** si žáci uvědomují změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Orientují se a sami dokáží vytvářet tabulky a grafy. V tematickém okruhu **geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují, modelují a znázorňují geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují v jejich okolí. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah. Zdokonalují svůj grafický projev. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky. Matematika umožňuje využívat prostředky výpočetní techniky využívat všech pomůcek upevňujících názor při řešení matematických situací.

Matematika na 1. stupni je založena na rozvíjení vlastních zkušeností žáka a vychází z přirozené touhy dětí mladšího školního věku počítat a kreslit. Žáci se v matematice učí řešením úloh a činnostmi. Matematika tak rozvíjí počítačské dovednosti, ale není jen počítáním. Hlavní roli zde hraje otázka smyslu, problémy porozumění a možnosti použití příslušných vědomostí a dovedností. Matematika by měla žáka vybavit tak, aby ji mohl bez obtíží dále používat v praktickém životě i v dalším vzdělávání. Smyslem je naučit chápat žáka matematiku jako prostředek řešení úloh. Má dítěti otevřít cestu k řešení mnoha úloh a situací, které život přináší. Její nerozlučné spojení s jazykovým vyučováním vede žáky k přesnému logickému myšlení.

Svým obsahem umožňuje matematika začlenění většiny průřezových témat a rovněž její využití při realizaci projektových dnů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák se učí stručně a přesně vyjadřovat pomocí matematických symbolů, prováděním zápisů a rozborů řešení slovních úloh rozvíjí abstraktní kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci, umožňuje žákům podílet se na hodnocení činností, pochopit srozumitelně vysvětlenou látku a vést je k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Žák se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti, sebekontroly, systematickosti, přesnosti a vytrvalosti, učí se určovat správný postup a vyhodnocovat správnost výsledků, učí se pracovat s chybou a hledat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Žák se učí přesnému a stručnému matematickému vyjadřování včetně symboliky, užívání symboliky a správné terminologie, srozumitelně a věcně argumentovat prostřednictvím řešení matematických problémů.

Kompetence sociální a personální

Žák se učí pracovat v týmu a rozvíjí schopnosti ke spolupráci s ostatními. Hodnocením je veden k dosažení lepších výsledků.

Kompetence občanské

Žák se učí hodnotit a respektovat svoji práci a práci ostatních, je veden k ohleduplnosti a taktu

Kompetence pracovní

Žák se učí aplikovat získané poznatky a dovednosti v praktickém životě, při řešení úkolů vyhledává a kombinuje informace získané z různých zdrojů a využívá poznatků z různých předmětů. Dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla při práci se sešitem, učebnicí a matematickými pomůckami.

Ročník: 1.

Časová dotace týdně: 4 hodiny

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • přirozená čísla 1 – 20, číslo 0, slítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	Žák <ul style="list-style-type: none"> ✓ Počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, poznává čísla a čte je, ✓ Čte, píše a porovnává čísla, pomítá předměty v oboru do 20, ✓ Vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose, orientuje se v číselné řadě do 20, ✓ Dočítá do 10, do 20, ✓ Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, ✓ Provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace, ✓ Řeší slovní úlohy a sám je tvoří, ✓ Slovní úlohy řeší tak, že podtrhne v zadání důležité údaje, zapíše příklad a odpověď, ✓ Řeší slovní úlohy typu „o více“, 	ČJ – čísla stránek, počet řádků, sloupců, obrázků Prv. – na vycházce počítání stromů, oken, předmětů HV – rytmizace (opakování určitého počtu úderů) TV – kdo je větší – menší, - řazení podle velikosti - určitý počet cviků VV – malování určitého počtu předmětů (5 jablek) PČ – modelování určitého počtu předmětů,

<ul style="list-style-type: none"> • tabulky • vztahy typu „o více“, „o méně“, <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p>	<p>„o méně“;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozumí pojmu zvětšujeme a zmenšujeme, rozkládá čísla, ✓ Rozumí pojmu „záměna sčítanců“ a užívá jej v praxi, ✓ Počítá „číselné řetězy“ v oboru do 20, ✓ Doplnuje tabulky a posloupnosti čísel, ✓ Rozumí pojmu sloupec a řádek <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh), ✓ Rozezná, pojmenuje, nakreslí a vymodeluje jednoduchá tělesa koule, krychle, válec) ✓ Orientuje se v prostoru, rozumí pojmům – vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, 	<p>porovnávání – více, méně, o kolik</p> <p>- stavby z kostek</p> <p>Prv. – exkurze do obchodu, školní výlet – nákup za 10 Kč (20 Kč) vycházka – orientace v prostoru</p>
--	---	---

Metody:

- slovní

o monologické (popis, vysvětlení)

o metody práce s učebnicí, internetem

- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Ročník: 2.

Časová dotace týdně: 5 hodin

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE přirozená čísla 1 – 20</p> <p>sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky</p> <p>zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>číselná osa</p> <p>násobilka</p> <p>vlastnosti početních operací s přirozenými čísly přirozená čísla do 100 písemné sčítání a odčítání do 100 písemné algoritmy početních operací</p> <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20, ✓ Řeší příklady s jednou závorkou, ✓ Provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace, ✓ Řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání a sám je tvoří, ✓ Řeší slovní úlohy „o více“, „o méně“, ✓ V praxi využívá znalosti o záměně sčítanců. ✓ Čte, zapisuje a porovnává čísla do 100, ✓ Sčítá a odčítá desítky, ✓ Rozkládá čísla na desítky a jednotky, ✓ Vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose, ✓ Orientuje se v číselné řadě do 100, ✓ Počítá po 1,2,5,10 do 100, ✓ Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, ✓ Zaokrouhluje čísla na desítky, ✓ Sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100, ✓ Sčítá a odmítá s přechodem desítky do 100, ✓ Řeší slovní úlohy typu „o méně“, „o více“ ✓ Řeší slovní úlohu tak, že podtrhne v zadání všechny důležité údaje, zapíše příklad a odpověď a sám je tvoří, ✓ Řeší příklady s jednou závorkou, ✓ Provádí písemné sčítání a odčítání 2cifer. čísel v oboru přirozených čísel do 100, 	<p>Prv. – exkurze do obchodu, školní výlet – nákup - vycházka – orientace v prostoru</p> <p>Čj, Prv - orientace v knize, (učebnici) podle čísla stran</p> <p>TV – měření času (běh)</p> <p>Prv. – měření teploty, grafický záznam naměřených hodnot</p>

<p>DATY Tabulky</p> <p>vztahy typu „ o více“, „ o méně“,</p> <p>n-krát více, n-krát méně</p> <p>závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh,</p> <p>základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule,</p> <p>délka úsečky; jednotky délky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozumí pojmu sloupec a řádek, ✓ Vyjmenuje řady násobku od 1 do 5, ✓ Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců ✓ Řeší jednoduché příklady násobení a dělení v oboru násobílek ✓ Rozlišuje časové jednotky – hodina, minuta, sekunda, ✓ Čte časové údaje na různých typech hodin, ✓ Porovnává čísla (číslo o x větší – menší). ✓ Využívá číselnou osu. ✓ Sleduje závislosti na čase – změny teplot, délku vyuč. hodiny, přestávky. ✓ Řeší a vytváří slovní úlohy s využitím vztahu n-krát více, n-krát méně, ✓ Chápe pojem kreslení a rýsování, ✓ Kreslí křivé a rovné čáry, geometrické tvary, ✓ Osvojuje si správné návyky při rýsování ✓ Rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úseky, ✓ Zná jednotky délky a času, ✓ Zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. ✓ Pracuje s jednotkami: metr, litr, kilogram, ✓ Rozlišuje pojmy: bod, přímka, úsečka, čára křivá, přímá, lomená, ✓ Měří na centimetry a milimetry, ✓ u geometrických tvarů čtverec (obdélník, trojúhelník) určí vrcholy, délky stran ✓ Poznává geometrická tělesa v praxi 	<p>VV, PČ – výroba dárků, přání</p> <p>Prv.– vycházka, vyhledávání geometrických tvarů</p>
---	--	---

Metody:

- slovní, názorně demonstrační, praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky: výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Ročník: 3.

Časová dotace týdně: 5 hodin

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE přirozená čísla do 1000</p> <p>zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>číselná osa</p> <p>vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <p>písemné sčítání a odčítání do 100</p> <p>písemné algoritmy početních operací</p> <p>násobilka</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, ✓ Čte a píše trojčíferná čísla, ✓ Rozkládá čísla do 1 000 v desítkové soustavě, ✓ Znázorňuje dvoj a trojčíferná čísla na číselné ose, ✓ Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření ✓ Porovnávání čísel znaménka <, >, =, ✓ Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, ✓ Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, ✓ Sčítá a odčítá násobky sta, ✓ Písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla a provádí kontrolu výpočtů, ✓ Používá výrazy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, ✓ Řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání, ✓ Provádí předběžný odhad výsledku řešení, ✓ Vyjmenuje řady násobků čísel od 1 do 10, 	<p>ČJ – čísla stránek, orientace v knize</p>

<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Tabulky</p> <p>vztahy typu „o více“, „o méně“,</p> <p>n-krát více, n-krát méně</p> <p>závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU základní útvary v rovině - bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník</p> <p>základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec</p> <p>délka úsečky; jednotky délky a jejich převody obvod obrazce</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců, ✓ Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek, ✓ Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ne do 100, ✓ Dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek, ✓ Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek ✓ Používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součin, ✓ Provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů, ✓ Provádí odhady výsledků, ✓ Dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem, ✓ Řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“, ✓ Řeší úlohy typu „n-krát více“ a „n-krát méně“, ✓ Využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,...) při tvorbě úloh, ✓ Sestavuje a čte tabulky násobků <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry, ✓ Označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice velkým písmenem a přímku a kružnici malým psacím písmenem, ✓ Rozlišuje rovinné útvary - mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnici, ✓ Rýsuje trojúhelník podle daných stran, ✓ Poznává rovnostranný trojúhelník. ✓ Sestrojí libovolnou kružnici a změní 	<p>Prv. – exkurze do obchodu, školní výlet – nákup vycházka – orientace v prostoru</p> <p>PČ – výroba krabiček TV – měření vzdáleností hod, skok, běh</p> <p>Prv. – odhad vzdálenosti</p>
---	--	---

	její poloměr, změří délku úsečky s přesností na mm, ✓ Přenáší úsečku na danou polopřímku, ✓ Sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr, ✓ Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10 (mm, cm, dm, m, km), ✓ Provádí odhady vzdálenosti a délky, ✓ Určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran	
--	--	--

Metody:

- slovní, názorně demonstrační, praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky: výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

žák

používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák

orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

popisuje jednoduché závislosti z praktického života

doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

žák

rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
 porovnává velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky
 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Ročník: 4.

Časová dotace týdně: 5 hodin

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE obor přirozených čísel</p> <p>zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>číselná osa</p> <p>vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <p>písemné algoritmy početních operací</p> <p>Násobilka</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, tisících, ✓ Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, ✓ Čte a píše čísla do 1 000 000, ✓ Rozkládá čísla do 1 000 000 v desítkové soustavě, ✓ Modeluje daná čísla v zjednodušené formě, ✓ Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, desetitisíce, statisíce ✓ Znázorňuje dvoj a trojčiferná čísla na číselné ose, ✓ Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření ✓ Porovnávání čísel znaménka <, >, =, ✓ Řeší jednoduché nerovnice s užitím číselné osy, ✓ Používá vlastnosti početních operací (komutativnost, asociativnost) ✓ Písemně sčítá a odčítá dvě trojčiferná čísla a provádí kontrolu výpočtů, ✓ Používá výrazy sčítanec, sčítanec, 	<p>Čj – správně zapisuje slovní úlohy slovem</p> <p>VV – linie Pc – výsev rostlin do</p> <p>TV – měření skoku, běhu, porovnává se spolužákem VI – odhad vzdálenosti</p>

<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY vztahy typu „ o více“, „ o méně“, n-krát více, n-krát méně.</p> <p>tabulky</p> <p>ZLOMKY</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU základní útvary v rovině - bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyrúhelník, mnohoúhelník</p>	<p>součet, menšenec, menšitel, rozdíl,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání, ✓ Provádí předběžný odhad výsledků řešení, ✓ Písemně dělí jednociferným dělitelem, ✓ Používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součin ✓ Vyjmenuje řady násobků od 1 do 10, ✓ Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců, ✓ Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek, ✓ Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ne do 100, ✓ Dokáže pamětně vynásobit jednociferným číslem v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek, ✓ Dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem, ✓ Řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“, ✓ Řeší úlohy typu „n-krát více“ a „n-krát méně“, ✓ Využívá tabulek násobku v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,...) při tvorbě úloh, ✓ Sestavuje a čte tabulky násobků, užívá závorek ✓ Využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$ celku, ✓ Řeší a vytváří slovní úlohy k určování $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$ daného celku, ✓ Pracuje s pojmy - celek, část, zlomek, čitatel, jmenovatel, 	<p>Tv – tabulky výsledků</p> <p>Tv – vymezení hřiště pro hry s míčem</p> <p>TV – měří délku skoku, hodů, běhu</p>
---	---	---

<p>délka úsečky; jednotky délky a jejich převody</p> <p>obvod a obsah čtverce a obdélníku</p> <p>jednotky obsahu cm², mm², m²</p> <p>základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec</p> <p>síť kváдру, krychle</p>	<p>zlomková čára, polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyjadřuje celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny desetiny, ✓ Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem v jednoduchých příkladech např. $1/2 + 1/2$, <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rýsuje a kreslí rovnoběžky a různoběžky, ✓ Vyznačuje průsečík, ✓ Rýsuje libovolný rovnoběžník, ✓ Rýsuje a určuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou, ✓ Rýsuje libovolný obdélník, čtverec, ✓ Rýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem ✓ Určuje osy souměrnosti prokládáním papíru na názorných obrázcích - hvězda, motýl, ✓ Určuje roviny souměrnosti na modelech krabičky, ✓ Určuje souměrné útvary ve čtvercové síti, ✓ Provádí konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti ✓ Modeluje souměrné útvary, <ul style="list-style-type: none"> ✓ Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10. (mm, cm, dm, m, km), ✓ Provádí odhady vzdálenosti a délky, ✓ Určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran, ✓ Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě, ✓ Užívá základní jednotky obsahu cm², mm², m², ✓ Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníků a čtverců, ✓ Poznává různé pohledy na tělesa 	<p>Př – měření objemu, délky, času,</p>
--	---	---

	(shora, zřepředu, z boku), ✓ Určuje síť kvádrů a krychle rozložením krabičky, ✓ Modeluje kvádry, krychle ve čtvercové síti, ✓ Určuje povrch kvádrů (krychle) součtem obsahu stěn.	
--	--	--

Metody:

- slovní, názorně demonstrační, praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace
-

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Ročník: 5.

Časová dotace týdně: 5 hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE obor přirozených čísel do 1 000 000 a přes milion zápis čísla v desítkové soustavě	Žák ✓ Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, tisících, desetitisících, statisících, ✓ Čte a píše šesticiferná čísla, ✓ Rozkládá čísla do 1 000 000 v desítkové soustavě, ✓ přečte a zapíše desetinné číslo v řádu desetin a setin, ✓ Dokáže zobrazit dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose, ✓ Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin, ✓ Násobí a dělí desetinné číslo deseti, ✓ Užívá desetinné číslo v praktických	PČ – vyrábí pomůcky

<p>číselná osa</p> <p>porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p> <p>vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <p>písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 písemné algoritmy početních operací</p> <p>násobilka</p> <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY vztahy typu „o více“, „o méně“, n-krát více, n-krát méně</p>	<p>situacích,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel, ✓ Znázorňuje čísla na číselné ose, ✓ Celá čísla ✓ - zápis celého záporného čísla ✓ - znázorňování na číselné ose, teploměru, modelu ✓ Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření ✓ Porovnávání čísel znaménka <, >, =, ✓ Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, ✓ Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, desetitisíce a statisíce, ✓ Sčítá a odčítá násobky sta, tisíců, ✓ Písemně sčítá a odčítá dvě a více čísel a provádí kontrolu výpočtů, ✓ Používá výrazy součet, rozdíl, součin, podíl, ✓ Řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení, ✓ Provádí předběžný odhad výsledků řešení, ✓ Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek, ✓ Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ne do 1000, ✓ Dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek, ✓ Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek, ✓ Používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin, 	<p>VI – různá data (počet obyvatel, rozloha, apod.)</p> <p>VI – jízdní řád</p> <p>Př – měření vzdáleností</p>
--	---	---

<p>závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>základní útvary v rovině - bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník</p> <p>základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec</p> <p>délka úsečky; jednotky délky a jejich</p> <p>délka úsečky; jednotky délky a jejich převody</p> <p>obvod a obsah obrazce</p> <p>vzájemná poloha dvou přímek</p> <p>osově souměrné tvary</p> <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <p>slovní úlohy</p> <p>číselné a obrázkové řady</p> <p>magické čtverce</p> <p>prostorová představivost</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů, ✓ Provádí odhady výsledků, ✓ Dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem ✓ Řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“, ✓ Řeší úlohy typu „n-krát více“ a „n-krát méně“, ✓ Využívá tabulek násobku v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,...) ✓ Při tvorbě úloh, vyhledává, sbírá a třídí data, ✓ Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, ✓ Orientuje se v jízdním řádu, ✓ Rýsuje přímky, trojúhelníky pravoúhlé, čtverce a obdélníky a kružnice s přesností na milimetry, ✓ Sestrojí kolmice a rovnoběžky, ✓ Zvládá grafický součet a rozdíl úseček, ✓ Převádí jednotky délky a jednotky obsahu, ✓ Provádí odhady vzdálenosti a délky, obvodu, ✓ Určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran, ✓ Vypočítá obsah čtverce a obdélníka, používá ho při úkolech z praxe, ✓ Vypočítá povrch kvádrů a krychle, ✓ Rozpozná ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary, ✓ Určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru, ✓ Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, ✓ Dokáže vyřešit problémy praktického denního života. 	<p>VV – souměrné tvary</p>
---	---	----------------------------

Metody:

- praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace
-

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
-

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

Číslo a početní operace - žák	Indikátory - žák
<p>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení,</p> <p>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel,</p> <p>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel,</p>	<p>1. z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky</p> <p>2. využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu</p> <p>3. využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek</p> <p>1. správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel</p> <p>2. využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády</p> <p>3. využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem</p> <p>4. provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku</p> <p>5. dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel</p> <p>1. přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy</p> <p>2. využívá rozvinutý zápis čísla (do statisíců) v desítkové soustavě</p> <p>3. porovnává čísla do statisíců</p> <p>4. zaokrouhluje čísla do statisíců s použitím znaku pro zaokrouhlování</p>

<p>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</p>	<p>5. užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel 6. se orientuje na číselné ose a jejích úsecích 7. provádí číselný odhad a kontrolu výsledku</p>
<p>modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p>	<p>1. porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší 2. zformuluje odpověď k získanému výsledku 3. vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru</p>
<p>porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p>	<p>1. vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života 2. využívá názorné obrázky k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku 3. vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny</p>
<p>přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p>	<p>1. porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) 2. sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje</p>
<p>porozumí významu znaku “-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>	<p>1. vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života 2. přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejích úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu 3. porovná desetinná čísla v řádu desetin</p>
	<p>1. znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až $+100$ 2. nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě</p>

Závislosti, vztahy a práce s daty - žák	Indikátory - žák
<p>vyhledává, sbírá a třídí data,</p> <p>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) 2. porovnává zadaná data podle daného kritéria 3. posuzuje reálnost vyhledaných údajů <ol style="list-style-type: none"> 1. doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu 2. vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data 3. vyhledá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent) 4. používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních rádech)

Geometrie v rovině a v prostoru - žák	Indikátory - žák
<p>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce</p> <p>sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozezná základní rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) nezávisle na jejich natočení, velikosti nebo označení 2. určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran 3. využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) 4. rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary 5. narýsuje kružnici s daným poloměrem 6. narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran 7. narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic 8. dodržuje zásady rýsování <ol style="list-style-type: none"> 1. rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru 2. určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 3. graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky 4. určí délku lomené čáry graficky i měřením 5. převádí jednotky: kilometry na metry, metry

sestrojí rovnoběžky a kolmice	na centimetry, centimetry na milimetry
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ol style="list-style-type: none"> 1. vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti 2. načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku <ol style="list-style-type: none"> 1. určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků 2. používá základní jednotky obsahu (cm², m², km²) bez vzájemného převádění

Nestandardní aplikační problémy - žák	Indikátory - žák
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ol style="list-style-type: none"> 1. vyhledá v textu jednoduché úlohy potřebné údaje a vztahy 2. volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy 3. vyhodnotí výsledek úlohy

5.3 Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Vzdělávací program Informatika má komplexní charakter, dělí se do těchto složek:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ
INFORMAČNÍ SYSTÉMY
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika předmětu umožňuje zařadit všechna průřezová témata

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák systematicky vyhledává, zpracovává a vyhodnocuje informace, je veden k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí samostatně řešit problémy, naučí se, že jeden problém může mít i více správných řešení.

Kompetence komunikativní

Žák se učí komunikovat na dálku prostřednictvím komunikačních technologií, některé úkoly odevzdává prostřednictvím elektronické pošty, učí se dodržovat vhodné konvence a pravidla vhodná pro danou technologii.

Kompetence sociální a personální

Žák se učí k zodpovědnému přístupu k předmětu, k hodnocení svojí práce i práce ostatních.

Kompetence občanské

Žák se seznamuje s legislativou a obecnými morálními pravidly – pirátství, autorský zákon, hesla, šikana, bezpečnost. Je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

Žák dodržuje hygienická pravidla pro čtení a psaní, udržuje učební prostor, využívá ICT pro hledání dalších informací důležitých pro svůj další růst.

Ročník: 4. a 5.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ základní pojmy informační činnosti: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů</p> <p>kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace</p> <p>modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka</p> <p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Využívá počítač k práci i zábavě, ✓ Vyhledává a třídí informace z několika zdrojů, ✓ Dodržuje autorská práva, ✓ Vyjmenuje základní části počítače (monitor, pevný disk, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna, skener, CD-Rom) a ví, k čemu slouží, ✓ Pod vedením učitele stahuje obrázky z digitálního fotoaparátu, skenuje a upravuje, ✓ Zvládá základní funkce operačního systému Windows, podle návodu učitele prohlédne soubor (složku), vytvoří novou složku (přejmenuje, vyhodí do koše), ✓ Zmenšuje, zvětšuje a zavírá okna, ✓ Seznamuje se s 	<p>Čj – slohová práce, referáty školní družina – hry</p> <p>VI, Př – referáty</p> <p>Čj, M, Pr, VI, Aj – opakování, procvičování učiva</p>

<p>obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci</p> <p>programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu</p> <p>kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem</p> <p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY systemy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi</p> <p>práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu</p> <p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů</p> <p>počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat</p> <p>bezpečnost:</p>	<p>komprimací souboru, instalací programu, defragmentací disku,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Seznamuje se s různými druhy souboru (doc, gif, zip), ✓ Pokouší se pod vedením učitele vytvořit krátkou prezentaci, ✓ Sám zapíná a vypíná počítač, spouští a vypíná program, ✓ Sám pracuje s výukovými programy, ✓ Nedotýká se zadní skříně počítače, ✓ Nezastrkuje přístroj do zásuvky, ✓ Dodržuje zásady hygieny práce u počítače (správné sezení, doba strávená u počítače ✓ Vysvětlí význam pojmů - internet, webové stránky, prohlížeče, ✓ Navštěvuje webové stránky přiměřené svému věku, ✓ Je schopen odeslat krátký e-mail, ✓ Využívá vyhledávací stránky k vyhledávání potřebných informací (Google, Seznam), ✓ Dokáže si stáhnout obrázek, 	<p>příprava školního výletu</p> <p>VV – obrázek</p> <p>plakát, pozvánka, diplom</p> <p>TV – výsledková listina</p>
--	---	--

<p>pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla</p>	<p>najde vlakové a autobusové spojení, mapu města, trasu výletu, cenu vstupného do hradu, aj. otvírá, ukládá a zavírá a maže dokument,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Využívá základní funkce grafického editoru, ✓ Vybírá, kopíruje a vkládá text k obrázku a opačně, ✓ Využívá klávesové zkratky (Ctrl + C, Ctrl + V) <ul style="list-style-type: none"> ✓ Napíše text v textovém editoru včetně tabulky, ✓ Při práci využívá panely nástrojů s ikonami, vkládá speciální symboly, formátuje odstavce, ✓ Využívá odrážky a číslování ✓ Poznává funkci klávesy Insert, PageUp, PageDown. ✓ Používá panel nástrojů WordArt 	
--	---	--

Metody:

- slovní
- praktické činnosti
- práce s textem
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- samostatné práce žáků

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet, DVD, skener, kopírka, digitální fotoaparát, dataprojektor

Projekty:

- **celoroční**

Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)

Zajímaví lidé mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (Žáci se učí vyhledávat potřebné informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat, apod.)

- **týdenní**

Den Čarodějníc

Den Země

Jsem dobrý chodec a cyklista?

Soutěže

- dopravní soutěž
- sportovní den, rozloučení se školním rokem

Očekávané výstupy – 1. a 2.období (podle RVP ZV)

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

žák

uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat,

popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji,

vyčte informace z daného modelu,

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

žák

při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích,

komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení,

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

žák

sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů,

popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení,

v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory,

používá opakování a připravené podprogramy,

ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu,

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

žák

v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi,

pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data,

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

žák

najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu,
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí,
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi,

5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: PRVOUKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Prvouka je zařazen samostatně v 1. - 3. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně.

Svým komplexním pojetím vymezuje vzdělávací obsah, který se týká člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů:

„Místo, kde žijeme“

„Lidé kolem nás“

„Lidé a čas“

„Rozmanitost přírody“

„Člověk a jeho zdraví“

V tematickém okruhu **„Místo, kde žijeme“** se žáci učí na základě poznávání svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Praktickými činnostmi a úkoly získávají žáci kladný vztah k místu jejich bydliště a naší zemi.

V tematickém okruhu **„Lidé kolem nás“** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi a zároveň i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu **„Lidé a čas“** se žáci učí orientovat v dějích a čase. Hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů.

V tematickém okruhu **„Rozmanitost přírody“** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají

velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny i získaných informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu a přispívat k ochraně přírody

V tematickém okruhu **„Člověk a jeho zdraví“** žáci poznávají sebe, a to na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti.

Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví člověka.

Prvouka zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy. Využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků, které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení.

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat získané dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory, schopnost spolupracovat. Hodnocení se opírá o výsledky testů, vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

žák je veden k poznání smyslu a cíle učení, učí se posoudit vlastní pokrok, samostatně pozorovat jednoduché úkazy a pod vedením učitele experimentovat, získané výsledky porovnávat a vyvozovat závěry pro další využití

učí se uvědomovat si souvislosti a utvářet první komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy, vyhledává a třídí jednoduché informace

Kompetence k řešení problémů

žáci jsou vedeni k uvědomění si některých problémových situací ve škole i mimo ni, k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách

učí se nacházet shodné a odlišné znaky, využívá vědomostí k řešení problémů a k praktickému ověřování správnosti řešení využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

učí žáky k formulovat myšlenky týkající se osvojovaných témat, k vyjádření názorů v logickém sledu, k samostatnému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, učí je vyjadřovat se ve vztahu k sobě a okolí, vyjadřovat pozitivně své city, myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

žáci se učí pracovat efektivně ve skupinách, jsou vedeni k respektování názorů druhých, k diskuzi a věcné argumentaci k sebehodnocení

Kompetence občanské

žák se učí k respektování určitého řádu a pravidel, utváří si ohleduplný vztah k přírodě a kulturním památkám k odmítání fyzického násilí a hrubého jednání

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni, aby dbali při praktických činnostech na bezpečnost a zdraví své i druhých, aby rozlišovali jednoduché dostupné materiály, používali jednoduché nástroje, vnímali technický rozvoj a s ním spojené možnosti a využívali počítačovou techniku

Ročník: 1.

Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace</p> <p>obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy, okolní krajina</p> <p>LIDÉ KOLEM NÁS rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, soužití lidí - mezilidské</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zná adresu svého bydliště, ✓ Zvládne samostatně cestu do školy i ze školy a dbá při tom na svoji bezpečnost, ✓ Spolehlivě se pohybuje v budově školy i v jejím blízkém okolí, ✓ Dokáže se zodpovědně připravit na vyučování, ✓ Udržuje pořádek ve třídě, ✓ Upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy a jiné), ✓ Utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům, ✓ Poznává jednotlivé části obce, významné budovy a obchody, ✓ Pozoruje okolní krajinu v různých ročních obdobích a učí se ji chránit, ✓ Vyjmenuje rodinné příslušníky, zná jejich jména i zaměstnání rodičů, ✓ Vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny (úcta, pomoc), ✓ Uvědomuje si nesprávné chování a jeho důsledky, ✓ Aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni, 	<p>ČJ – adresa (pohled, pozdrav) VV – plánec cesty do školy (důležitě orientační body) VV – náměty z prostředí domova, školy, obce</p> <p>ČJ – popis místa bydliště, prostředí školy, okolní krajiny VV – krajina v různém ročním období</p> <p>ČJ – čtení, psaní</p> <p>ČJ – popis, vyprávění</p> <p>PČ – práce na školním pozemku</p>

<p>vztahy, chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád - roční období</p> <p>současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p> <p>ROZMANITOST PŘÍRODY látky a jejich vlastnosti - změny látek a skupenství, vlastnosti, voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka životní podmínky -</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte, dodržuje školní režim a řád ✓ Orientuje se v čase (teď, před chvílí, včera, zítra, pozítří), ✓ Dokáže vyjmenovat roční doby, měsíce v roce a dny v týdnu, ✓ Dokáže popsat jednotlivá roční období pomocí jejich charakteristických vlastností, ✓ Dodržuje denní režim a rozlišuje čas práce a odpočinku, ✓ Vytváří si pracovní režim i vhodnou náplň volného času, ✓ Seznamuje se s jednotkou času (určí celé hodiny), ✓ Učí se vážit si výsledků lidské práce, ✓ Poznává lidové zvyky a minulost kraje v bájích a pověstech ✓ Uvědomovat si změny v přírodě v závislosti na ročním období, ✓ Pečuje o ptáky a zvířata v zimě, ✓ Provádí jednoduché pokusy (tání sněhu, klíčení semen, rašení pupenů), ✓ Poznává základní podmínky pro život rostlin, ✓ Popíše základní části rostlin a stavbu těla živočichů, ✓ Pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy se svého okolí, ✓ Sleduje chování živočichů v závislosti na ročním období, ✓ Učí se dodržovat pravidla správného chování v přírodě, ✓ Pozoruje změny počasí v závislosti na ročním období, ✓ Aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá, třídí odpad) 	<p>ČJ – četba, poslech</p> <p>PČ – práce na školním pozemku, pěstování rostlin</p> <p>VV – kresba rostlin a Živočichů</p> <p>ČJ– popis, vyprávění</p> <p>TV – hra na počasí PČ – výroba odpadkových košů pro tříděný odpad</p> <p>VV – kresba lidského těla</p> <p>TV – tělovýchovné chvíle</p> <p>TV - výchova ke zdraví</p> <p>DV – dopravní soutěž, jízda zručnosti, první pomoc</p>
---	---	--

<p>podnebí a počasí ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo - základní stavba péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), situace hromadného ohrožení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvědomuje si základní rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška), ✓ Popíše jednotlivé části lidského těla, ✓ Učí se zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, hygiena, pitný režim, pohyb, střídání práce a odpočinku), ✓ Chrání si své zdraví (otužování, oblékání, hygiena, úrazy, léky), ✓ Uplatňuje základní pravidla silničního provozu při pohybu na pozemní komunikaci ✓ Umí přivolat pomoc a zná telefonní čísla tísňového volání, ✓ Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví ostatních, ✓ Nacvičuje obranné chování na modelových situacích (setkání s neznámou osobou, šikanou, s nabídnutím návykové látky), ✓ Dokáže správně jednat v situacích hromadného ohrožení. 	
--	--	--

Metody:

- slovního sdělování věcí a jevů
o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - praktických prací
- o pozorování
- o pokus
- o práce na školním pozemku
  - demonstrační
- o demonstrace přírodnin
- o demonstrační obrazy, fotografie, modely, aplikace na magnetické tabuli
- o demonstrace prostřednictvím didaktické techniky
  - práce s textem
- o s pracovními listy

o s učebnicí

o s ostatní literaturou

- didaktické hry
- modelové situace
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- beseda
- práce na školním pozemku
- veřejně prospěšná práce
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- objekty živé a neživé přírody, výukový software, knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD, CD

Projekty:

celoroční

- třídění odpadů

o Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)

o čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.

o zajímaví lidé mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (Žáci se učí vyhledávat potřebné

- informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat, apod.)

týdenní

o Den Čarodějnic

o Den Země

o Jsem dobrý chodec a cyklista?

Soutěže

- dopravní soutěž

Ročník: 2.

Časová dotace týdne: 2 hodiny

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME domov	Žák ✓ Zná adresu svého bydliště a školy,	ČJ – dopis, pozdraz,

<p>škola, , riziková místa a situace</p> <p>obec (město), místní krajina - její části, význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie,</p> <p>LIDÉ KOLEM NÁS rodina soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým, chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy</p> <p>LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád - určování času, kalendáře, letopočet, režim dne, roční období současnost a minulost v našem</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zodpovědně se připravuje na vyučování, udržuje pořádek ve svých věcech i ve třídě, ✓ Upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy a jiné), ✓ Utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům, ✓ Dokáže se orientovat v okolí školy, domova i obce pomocí významných orientačních bodů, ✓ Vyjmenuje další rodinné příslušníky, zná jejich jména i zaměstnání, ✓ Vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny, k zaměstnancům školy i ke spolužákům (úcta, pomoc, spolupráce), ✓ Uvědomuje si nesprávné chování, přiznává svou chybu a učí se hledat řešení problému, ✓ Dodržuje zásady společenského chování (přiměřeně se chovat u stolu, řešit spory, požadavky nenásilným způsobem, ✓ Respektovat odlišné názory a zájmy jiných, chápat nevhodnost neslušných, hrubých a urážlivých výrazů), ✓ Spolupodílí se na tvoření pravidel pro soužití ve škole a dbá na jejich dodržování, ✓ Seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ✓ Orientuje se v čase (hodina, den, týden, měsíc, rok), 	<p>VV – domov a jeho okolí</p> <p>VV – učební pomůcky</p> <p>ČJ – slohové práce</p> <p>ČJ, VV – tvorba pravidel</p> <p>PČ – výroba hodin</p> <p>PČ – kalendář přírody</p> <p>TV – měření času – běh</p> <p>exkurze – zahradnictví, prodejna potravin, zemědělských potřeb, aj.</p>
---	---	---

<p>životě - regionální památky - péče o památky báje, mýty, pověsti</p> <p>ROZMANITOST PŘÍRODY látky a jejich vlastnosti rostliny, houby, živočichové - stavba těla u některých neznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, likvidace odpadů</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo - životní potřeby člověka, základní funkce a projevy, péče o zdraví, zdravá výživa – zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; vhodná skladba stravy, pitný režim – nemoci přenosné a nepřenosné,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Přesně určí na hodinách celou, půl, čtvrt a přečte čas na digitálním displeji, ✓ Bezpečně rozliší pojmy včera, dnes, zítra (minulost, přítomnost, budoucnost) na konkrétních situacích, ✓ Dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku (učení, práce, hra, odpočinek), ✓ Dokáže posoudit dobrou a špatnou práci a odsoudit ničení výsledků práce, ✓ Ukáže hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině (vodní toky, silnice, lesní a rekreační oblasti aj.), ✓ Poznává práci, umění a lidové zvyky v minulosti a současnosti <ul style="list-style-type: none"> ✓ Provádí jednoduché pokusy, pozoruje, popisuje a porovnává, ✓ Popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, ✓ Učí se chápat příčiny některých přírodních dění a zákonitostí, ✓ Pečuje o pokojové rostliny a doma chované živočichy, ✓ Dělí živočichy na domácí, hospodářské a volně žijící (v lese, u rybníka, na louce) a zná jejich význam pro člověka, ✓ Určí základní jehličnaté a listnaté stromy v okolí podle jejich charakteristických znaků, ✓ Objasní pojmy zelenina, ovoce, strom, keř, zemědělská plodina, textilní vlákno, len, vlna, ✓ Sleduje život rostlin a živočichů v dané lokalitě, ✓ Dodržuje pravidla správného chování v přírodě ✓ Pomáhá chránit ohrožené druhy živočichů i rostlin, ✓ Objasní základní činnosti člověka v krajině a jeho vliv na životní 	<p>beseda s myslivci, rybář</p> <p>Den Čarodějnic, Masopust ČJ – vyprávění</p> <p>PČ - základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>ČJ – vyhledávání informací – literatura, encyklopedie, internet,</p> <p>VV – kresba, malba, modelování</p> <p>VV - člověk TV – tělovýchovné chvílky TV - výchova ke zdraví,</p>
--	--	---

<p>ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, AIDS) prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných úrazech a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci situace hromadného ohrožení</p>	<p>prostředí krajiny, ✓ Hledá příčiny znečištění životního prostředí, ✓ Aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá a třídí odpad, upozorňuje na negativní chování jedinců vůči přírodě</p> <p>✓ Popíše základní části lidského těla, ✓ Pečuje o čistotu těla, dodržuje základní hygienické návyky, ✓ Uplatňuje zdravý stravovací a pitný režim, ✓ Chápe význam pohybu pro zdraví člověka, ✓ Zhodnotí svůj režim dne a náplň volného času a snaží se o případné zlepšení, ✓ Umí přivolat pomoc, svěřit se rodičům, učiteli, lince důvěry s případy šikanování, ohrožování aj., ✓ Dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole, na ulici, na hřišti, v parku, v dopravních prostředcích, ✓ Pozná nejdůležitější dopravní značky, ✓ Učí se odmítat nabízené návykové látky, ✓ Bezpečně zachází s mycími a čisticími prostředky, zná rizika léků, lepidel, barev a ředidel, ✓ Nacvičuje obranné chování na modelových situacích (možnou šikanu, týrání, sexuální zneužívání). v případě nebezpečí uposlechne pokynů dospělých, respektuje je a řídí se jimi.</p>	<p>DV – dopravní soutěž, jízda zručnosti, první pomoc evakuace</p>
--	---	--

Metody:

- slovního sdělování věcí a jevů o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení) o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- praktických prací

- o pozorování
- o pokus
- o práce na školním pozemku
  - demonstrační
- o demonstrace přírodnin
- o demonstrační obrazy, fotografie, modely, aplikace na magnetické tabuli
- o demonstrace prostřednictvím didaktické techniky
  - práce s textem
- o s pracovními listy
- o s učebnicí
- o s ostatní literaturou
  - didaktické hry
  - modelové situace
  - kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- beseda
- práce na školním pozemku
- veřejně prospěšná práce
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- objekty živé a neživé přírody, výukový software, knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD, CD

Projekty:

celoroční

o třídění odpadů

o Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)

o čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.

o zajímaví lidé mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (Žáci se učí vyhledávat potřebné informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat, apod.)

týdenní

o Den Čarodějnic

o Den Země

o Jsem dobrý chodec a cyklista?

Soutěže

- dopravní soutěž

Ročník: 3.

Časová dotace týdně: 3 hodiny

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště, riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) - působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body, světové strany mapy obecně zeměpisné - obsah, grafika, vysvětlivky</p> <p>LIDÉ KOLEM NÁS soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým, chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, základní globální problémy – globální problémy přírodního prostředí</p> <p>LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Popíše slovem i kresbou domov i jeho okolí, vyznačí v jednoduchém plánu cestu od svého bydliště ke škole, ✓ Pozoruje zlepšení (zhoršení) životního prostředí v nejbližším okolí a navrhuje, čím sám může přispět, ✓ Rozeznává vliv člověka na utváření krajiny, orientuje se v krajině , ✓ Dokáže vyhledat orientační body v krajině, ✓ Určí světové strany v přírodě podle přírodních úkazů, podle mapy, kompasu, buzoly, ✓ Uvědomuje si nebezpečí osamocenému pohybu a pobytu v přírodě <ul style="list-style-type: none"> ✓ Procvičuje praktické způsoby seznamování a komunikace, v modelových situacích, ✓ Seznamuje se se základy společenského chování, ✓ Spolupodílí se na tvoření pravidel pro soužití ve škole a dbá na jejich dodržování, ✓ Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci a respektuje je, ✓ Pokouší se při konkrétní činnosti obhájit svůj názor, přizná svou chybu a učí se hledat řešení problému v kolektivu ✓ Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která jsou neslučitelná se základními lidskými právy	<p>ČJ – popis, vyprávění, dopis</p> <p>VV – domov a jeho okolí PČ – pěstitelské práce</p> <p>M – odhad vzdálenosti ČJ – slohové práce</p> <p>ČJ, VV – tvorba pravidel</p> <p>TV – měření času - běh ČJ – vyhledávání informací – literatura,</p>

<p>- určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období</p> <p>současnost a minulost v našem životě - předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p> <p>regionální památky - péče o památky</p> <p>báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p> <p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek</p> <p>voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, proudění vzduchu, význam pro život</p> <p>nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam</p> <p>rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>ohleduplné chování k</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bezpečně se orientuje v čase, ✓ Pracuje s časem jako s fyzikální veličinou, ✓ Přesně určí jakýkoli čas, ✓ Rozlišuje kalendářní a školní rok, ✓ Seznamuje se s různými způsoby života a bydlení dříve a dnes, ✓ Vyhledává zajímavosti o svém regionu (pověsti, významné památky i osobnosti), ✓ Chápe význam pojmu rodina, domov, rodný kraj, vlast, ✓ Pozoruje a porovnává vlastnosti vody, vzduchu, půdy, přírodnin a uvědomuje si jejich význam pro život, ✓ Zkoumá základní vlastnosti předmětů (skupenství, tvar, rozměr, hmotnost, teplota, struktura (povrch), barva, vůně, lesk aj.), ✓ Provádí jednoduché fyzikální a chemické pokusy s použitím základních měřicích pomůcek, ✓ Používá různé druhy měřidel pro stanovení jednotky délky, ✓ Sbírá a třídí nerosty a horniny, které se vyskytují v blízkém okolí, ✓ Zkoumá jejich vlastnosti, výskyt a hospodářské využití, ✓ Sleduje život rostlin a jejich reakce na světlo, teplo a vodu, ✓ Dokáže popsat základní části rostlin, ✓ Poznává základní projevy života rostlin (dýchání, výživa, rozmnožování, vylučování, růst a vývoj), ✓ Určuje význam rostlin a jejich charakteristické znaky, ✓ Hledá hlavní rozdíly mezi rostlinami a živočichy (životní potřeby a projevy), ✓ Prakticky třídí rostliny, houby a 	<p>encyklopedie, internet, ČJ – vyprávění</p> <p>PČ - základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>M – měření, zápis čísel do tabulky, grafy</p> <p>VV – kresba, malba, modelování</p> <p>PČ – krmítko pro ptáky</p> <p>ČJ – četba, psaní</p> <p>PČ – výroba odpadkových košů pro tříděný odpad</p> <p>VV – člověk</p>
---	---	--

<p>přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, likvidace odpadků</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní a intimní hygiena návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače</p> <p>osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí vhodná a nevhodná místa pro hru, dopravní značky, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku v médiích, služby odborné pomoci přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – správný způsob volání na tísňovou linku situace hromadného ohrožení</p>	<p>živočichy pomocí klíčů a atlasů</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Popíše a určí známá zvířata podle typických znaků, ✓ Pozoruje živočichy ve volné přírodě (ptáci, hmyz, savci), ✓ Seznamuje se s péčí o nejrůznější druhy zvířat (v přírodě, v zajetí), ✓ Pomáhá chránit ohrožené druhy živočichů i rostlin, ✓ Hledá příčiny znečištění životního prostředí, ✓ Aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá a třídí odpad, upozorňuje na negativní chování jedinců vůči přírodě <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dokáže určit jednotlivé části lidského těla, ✓ Vysvětlí funkci nejdůležitějších vnitřních i vnějších ústrojí i orgánu, ✓ Vysvětlí význam lidských smyslu pro život (hmat, čich, sluch, zrak, chuť), ✓ Pozoruje vrozené biologické rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška, barva pleti, očí i vlasů), ✓ Vyhledává a určuje společné i odlišné znaky živočichů (člověk nejinteligentnější živočich), ✓ Uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle, ✓ Chová se ohleduplně k druhému pohlaví, ✓ Učí se zásadám bezpečného chování (odmítání návykových látek, obezřetnost při setkání s neznámými lidmi), ✓ Dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetřit drobná poranění, ✓ Ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu (chodec, cyklista, spoulezdec), 	<p>HV - hry na rozvoj sluchového vnímání</p> <p>TV – tělovýchovné chvílky</p> <p>TV - výchova ke zdraví,</p> <p>DV – dopravní soutěž, jízda zručnosti, první pomoc</p>
---	--	--

	<p>✓ Dbá na vlastní bezpečí, chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	
--	--	--

Metody:

- slovního sdělování věcí a jevů
- o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
- o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - praktických prací
- o pozorování
- o pokus
- o laboratorní práce
- o práce na školním pozemku
  - demonstrační
- o demonstrace přírodnin
- o demonstrační obrazy, fotografie, modely, aplikace na magnetické tabuli
- o demonstrace prostřednictvím didaktické techniky
  - práce s textem
- o s pracovními listy
- o s učebnicí
- o s ostatní literaturou
  - didaktické hry
  - modelové situace
  - kontroly, hodnocení a klasifikace
  -

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- beseda

- práce na školním pozemku
- veřejně prospěšná práce
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- objekty živé a neživé přírody, výukový software, knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD, CD
-

Projekty:

celoroční

o třídění odpadů

o Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)

o čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.

o zajímaví lidé mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (Žáci se učí vyhledávat potřebné informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat, apod.)

týdenní

o Den Čarodějnic

o Den Země

o Jsem dobrý chodec a cyklista?

Soutěže

- dopravní soutěž

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi,
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

LIDÉ A ČAS

žák

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje dej v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede proklady výskytu organismu ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle;
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.1. Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

4. a 5. ročník: 2 hod.

Disponibilní časová dotace: 1 hod.

Výuka probíhá většinou ve třídách a při vhodných tématech v terénu. Zařazeny budou exkurze.

V přírodovědě žáci poznávají rozdíly mezi živou a neživou přírodou, podmínky života na Zemi, výjimečnosti člověka, poznatky o vesmíru, o naší Zemi jako součásti vesmíru a odpovědnosti lidí

za udržení životních podmínek na Zemi. Důraz je kladen na aktivní činnosti, přímé pozorování, jednoduché pokusy.

Předmět Přírodověda je rozčleněn do dvou tematických okruhů:

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci objevují propojenost a závislost živé a neživé přírody, uvědomují si odpovědnost lidí za ochranu přírody.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci prostřednictvím poznávání svého těla nastupují cestu k sebepoznání a sebepojetí, uvědomují si osobní zodpovědnost za své zdraví.

Součástí výuky je kurz dopravní výchovy.

Předmětem prolínají všechna průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

žáci učí užívat správné termíny a symboly, pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky pozorování, vyhledávat v různých pramenech potřebné informace, provádět jednoduché pokusy a jejich výsledky zaznamenávat a využívat

Kompetence k řešení problémů

žáci se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti, uvědomovat si zodpovědnost za své činy, jsou vedeni k samostatnému uvažování a řešení problémů

Kompetence komunikativní

žáci se učí srozumitelně vyjadřovat své myšlenky a názory týkající se ochrany životního prostředí, vyslechnout delší a ucelenější výklad, pracovat s textem a snažit se o jeho správnou reprodukci, učí se využívat informační a komunikační prostředky k obhájení svých názorů

Kompetence sociální a personální

žáci se učí spolupracovat ve skupině, přispívat k dobrým vztahům ve skupině na základě ohleduplnosti a respektu, respektovat názory ostatních
Snažit se umožňovat každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

probouzet u žáků ohleduplný vztah k přírodě, vnímat hodnoty zdraví a osvojovat si způsoby chování, jimiž může své zdraví upevňovat

rozpoznávat situace osobního ohrožení a jejich předcházení, učit žáky uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole a v rodině a učit je tolerantnímu chování, kázni a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení

Kompetence pracovní

pěstovat u žáků pozitivní vztah k práci a dobré pracovní návyky, motivovat je k aktivnímu zapojení ve skupinách a vést je ke správnému využívání pracovních pomůcek

Ročník: 4.

Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva</p> <p>látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznává stavbu těla (orgány) a zná způsob života, životní podmínky závislost výskytu na prostředí, ✓ Poznává rostliny kulturní, jednoleté, dvouleté, vytrvalé, jedovaté, užitkové, léčivé, ✓ Rozeznává rostliny a dřeviny (keře, stromy jehličnaté a listnaté), ✓ Rozlišuje plevele, ✓ Poznává rostliny a houby v naší přírodě, ✓ Vyjmenuje a pozná základní stavbu a výživu hub, rozezná houby jedlé, nejedlé a jedovaté, ✓ Zná význam v přírodě hub, rostlin, živočichů a pro člověka, ✓ Orientuje se ve vzájemných vztazích mezi organismy, ✓ Prakticky měří hmotnost, objem, čas, teplotu, délky, třídí látky, ✓ Zná změny látek a skupenství, vlastnosti, ✓ Prakticky využívá při měření látek 	<p>Čj – popis, vyprávění</p> <p>Pč – modelování rostlin, sázení rostlin</p> <p>VV – kresba rostlin, hub</p> <p>M – převody jednotek</p> <p>Čj- popis, vyprávění</p>

<p>základních jednotek voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí</p> <p>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy</p>	<p>základní jednotky,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zná vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostu, ✓ Popíše oběh vody v přírodě, ✓ Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život, ✓ Orientuje se v rozmanitosti podmínek života na Zemi, ✓ Zná význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi <ul style="list-style-type: none"> ✓ Chrání a tvoří životní prostředí, třídí odpad <ul style="list-style-type: none"> ✓ Chrání své zdraví, ✓ Dodržuje základní hygienické zásady, ✓ Uplatňuje zdravý způsob života, ✓ Poskytne základní péči nemocnému členu rodiny (jen úkony odpovídající věku dítěte), ✓ Dbá o pravidelnou tělesnou a intimní hygienu a uvědomuje si zdravotní důsledky jejich zanedbávání nebo nesprávného provádění, ✓ Uplatňuje zásady zdravé výživy, vhodně naplňuje denní režim – optimální délka spánku, dostatek tělesného pohybu, ✓ Zvládá poskytnutí první pomoci u lehčích poranění, ovládá základní obvazovou techniku, ✓ Chová se bezpečně v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce a cyklisty 	
---	---	--

<p>osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty</p>		
--	--	--

Metody:

- slovní

o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)

o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)

o metody práce s učebnicí, knihou, internetem

- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film
- vycházka
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet, VHS, DVD
- maketa člověka,
- nástěnné obrazy, učebnice, Atlas a klíče rostlin, hub, živočichů

Projekty:

- **celoroční**

o Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)

o čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčej, aj.

o zajímaví lidé mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (Žáci se učí vyhledávat potřebné informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat, apod.)

- **týdenní**

o Den Čarodějnic

o Den Země

o Jsem dobrý chodec a cyklista?

Soutěže: dopravní soutěž

Ročník: 5.

Časová dotace týdně: 4 hodiny

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty,</p> <p>vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období</p> <p>rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; podnebí a počasí</p> <p>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojuje si principy třídění přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody, ✓ Poznává vybrané nerosty a horniny, ✓ Poznává Slunce a jeho planety, postavení Země, ✓ Rozumí pohybům Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy, ✓ Sleduje změny neživé přírody (roční období, délka dne), ✓ Pracuje s modelem Země – globem, ✓ Popisuje některé změny v přírodě, ✓ Rozlišuje výtrusné a semenné rostliny (stavba těla, rozmnožování, byliny, dřeviny), ✓ Třídí živočichy podle jejich příbuznosti a podobnosti (bezobratlí a obratlovci), ✓ Rozeznává základní oblasti Země (studené, mírné, teplé) a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech, ✓ Rozumí pojům podnebí a počasí, ✓ Sleduje rozmanitost přírody v Evropě a ve světě, ✓ Vyhledává botanické a zoologické zahrady ✓ Sleduje vliv člověka na prostředí, ochranu přírody a prostředí, ✓ Vidí potřebu energie pro život, nutnost šetření energií, příklady ekologických výrob, ✓ Hodnotí vztah člověka a přírodních zdrojů (neživé a živé zdroje a jejich využívání), 	<p>Výstavy</p> <p>Planetárium</p> <p>Exkurze</p> <p>Exkurze</p> <p>Beseda</p>

<p>životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu) péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy</p> <p>návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozoruje charakteristické znaky člověka, ✓ Porovnává lidský organismus a jeho vztahy k prostředí, ✓ Poznává povrch těla, oporu těla, pohyb, řízení těla, ✓ Zpřesňuje znalosti o příjmu látek - soustava trávicí, ✓ Uvědomuje si význam zdravé potravy a čisté vody, ✓ Poznává soustavu dýchací, význam čistého vzduchu, ✓ Všimá si soustavy vylučovací a významu čistoty a hygieny prostředí, ✓ Seznamuje se s etikou dospívání – anatomicko-fyziologické změny v pubertě, tělesný vzhled, menstruace, poluce, ✓ Chápe vznik života a narození dítěte, všimá si sexuálního chování – pocitu, ✓ Rozlišuje vliv reklamy, ✓ Trénuje duševní hygienu, ✓ Dokáže posuzovat praktické informace na potravinářských výrobcích, ✓ Seznamuje se s škodlivostí nezdravé stravy (fast food), ✓ Ovládá zásady poskytování první pomoci, základy obvažové techniky, ✓ Rozumí závislostem (drogy, hrací automaty, počítače), ✓ Seznamuje se s bezpečným chováním v silničním provozu, ✓ Hodnotí krizové situace, ✓ Orientuje se v nabídce odborné pomoci (linka bezpečí, nadace Naše dítě, linka důvěry), ✓ Rozpoznává různé druhy násilí. ✓ Trénuje chování za mimořádných situací 	<p>Beseda</p>
---	---	---------------

<p>automaty a počítače osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci situace hromadného ohrožení člověk a technika</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyhledává příklady vztahu člověk a technika-síla, ✓ Vyjmenovává příklady jednoduchých strojů - páka, nakloněná rovina, kladka, kolo a hodnotí jejich význam, ✓ Seznamuje se s parním strojem a elektřinou (látky vodivé a nevodivé, ochrana před úrazy), ✓ Orientuje se v přijímání informací a jejich významu, ✓ Pracuje s lihoměrem, kladkou a nakloněnou rovinou, ✓ Měří vlastnosti látek – prakticky uplatňuje a využívá poznatků a dovedností ✓ Rozumí působení magnetu, magnetické síle. 	
---	--	--

Metody:

- slovní

o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)

o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)

o metody práce s učebnicí, knihou, internetem

- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda

Nástroje a pomůcky:

- didaktické hry
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Projekty:

- celoroční

o Jaký jsem žák - spolužák? (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka)

o čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.

o zajímaví lidé mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (Žáci se učí vyhledávat potřebné informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat, apod.)

- **týdenní**

o Den Čarodějnic

o Den Země

o Jsem dobrý chodec a cyklista?

Soutěže

- dopravní soutěž

Očekávané výstupy - 2. období (podle RVP ZV)

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

- objevuje a zjišťuje propojenost prvku živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismu prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí. V modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.

5.4.2. Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

4. ročník 1 hodina a 5. ročník: 2 hod.

Disponibilní časová dotace: 1 hod.

Výuka probíhá většinou ve třídách při vhodných tématech a v terénu. Zařazeny budou exkurze.

V předmětu Vlastivěda by měl učitel docílit, aby slovo „vlast“ nebylo pro žáka prázdným pojmem. Citlivě podané vyprávění o české zemi a její minulosti, o slavných osobnostech našich dějin by mělo v žácích vzbudit zdravou národní hrdost a pocit příslušenství k vlastnímu národu, touhu být v budoucnu užitečným členem lidské společnosti. Žáci získávají první zeměpisné poučení o Evropě.

Důraz je kladen na aktivní činnosti. Cílem je dovést žáky k tomu, aby od memorování přešli k jiným způsobům učení.

Předmět Vlastivěda je rozdělen do tří tematických oblastí:

V tematické oblasti **Místo kde žijeme** žáci poznávají region svého domova, příslušnost k větším územním celkům, rozvíjí se jejich praktické poznávání místních a regionálních skutečností, probouzí se jejich národní cítění a vztah k naší zemi a kultuře.

V tematické oblasti **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy chování a jednání mezi lidmi, seznamují se ze základními právy a povinnostmi a s problémy ve společnosti a světě, získávají prvotní poznatky a dovednosti občana demokratického státu.

V tematické oblasti **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a čase, učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Učitel se snaží u žáků vyvolat zájem o minulost a kulturní bohatství země, o samostatné vyhledávání informací z dostupných zdrojů.

Předmětem prolínají všechna průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci se učí užívat správnou terminologii a symboliku, samostatně vyhledávat informace z dostupných zdrojů, začlenit svou obec do regionu. Využíváním exkurzí, návštěv muzeí apod. jsou vedeni k probuzení zájmu o minulost a o praktické poznávání místních a regionálních skutečností

Kompetence k řešení problémů

žák se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

žáci se učí výstižně se vyjádřit o krajině a různých oblastech správnou terminologií, v hodinách a v přípravě na hodiny využívat odbornou literaturu, encyklopedie, internet apod., rozlišovat děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, naslouchat promluvám jiných lidí a svých spolužáků a srozumitelně vypravovat pověst nebo vlastní zážitky z cestování

Kompetence sociální a personální

žáci se učí ocenit význam a potřebu různých povolání a pracovních činností, pracovat ve skupině, interpretovat, či prezentovat různé texty, obrazové materiály a jiné formy záznamů, rozlišovat mezi jednotlivci a národy, zajímat se o náměty, názory a zkušenosti ostatních žáků. Učitel se snaží umožňovat každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žák je veden k respektování názorů druhých lidí, k vytrvalosti, obětavosti apod., k úctě k předkům, k ochraně památek a tradic

Kompetence pracovní

Žák se při praktických činnostech učí dbát na bezpečnost a zdraví druhých osob, rozlišovat dostupné informace, třídít je a pracovat s nimi, využívat techniku a literaturu, používat jednoduché nástroje, pomůcky a materiály, vnímat technický rozvoj a s ním spojené možnosti

VLASTIVĚDA

Ročník: 4.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště</p> <p>škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace</p> <p>obec, místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), významné budovy, dopravní síť</p> <p>naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zná pojmy – území, poloha, místní krajina, místní oblast, kraj, ✓ Orientuje se v místě bydliště, ✓ Zná prostředí domova, ✓ Zná prostředí školy a její okolí, činnosti ve škole, ✓ Bezpečně zvládá cestu do školy ✓ Vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k správním celkům České republiky, ✓ Orientuje se v současnosti a minulosti obce, zná dopravní síť a významné budovy, ✓ Charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti, ✓ Charakterizuje významná místa a stavby regionu, významné atraktivitu cestovního ruchu a střediska rekreace regionu, ✓ Charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti regionu, ✓ Zná některé významné výrobní podniky a služby regionu, ✓ Charakterizuje stav životního prostředí regionu, uvádí příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí, ✓ Jmenuje příklady chráněných území regionu, ✓ Zná významné rodáky a předky regionu, ✓ Pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám ✓ Rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina, stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie, 	<p>Čj – popis, vyprávění</p> <p>Př – ochrana životního prostředí TV – turistické vycházky</p>

<p>ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR</p> <p>regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod</p> <p>LIDÉ A ČAS báje, pověsti, mýty; obrazy z českých dějin - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyjmenuje a popisuje státní symboly České republiky, ✓ Zná jména prezidenta a premiéra České republiky, ✓ Orientuje se na vlastivědné mapě České republiky, ✓ vyhledává jednotlivé oblasti České republiky, vyjadřuje jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky, ✓ Uvádí a popisuje hlavní přírodní a společenské atraktivitu cestovního ruchu a rekreace v oblastech České republiky, ✓ Zná a popisuje aktuální problémy životního prostředí v České republice, ✓ Uvádí nejvýznamnější chráněná území přírody v České republice, ✓ Popíše polohu České republiky – sousední státy, ✓ Orientuje se na mapě střední Evropy ✓ Charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů, ✓ Vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností, ✓ Jmenuje první státní útvary na našem území, ✓ Charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za vlády Karla IV., ✓ Popisuje život jednotlivých vrstev obyvatelstva (život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášteře), ✓ Popisuje období husitských válek, ✓ Jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka), ✓ Popisuje způsob života lidí, události v období habsburské monarchie (Rudolf II., Komenský, Marie Terezie, Josef II.). 	<p>M – orientace na číselné ose ČJ – popis, vyprávění</p>
--	--	--

Metody:

- slovní
- o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
- o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- o metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační

- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační
- problémové
- sdělovací
- analyticko-syntetické
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film
- vycházka
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet
- VHS, DVD
- nástěnné obrazy, učebnice
- archivy, knihovny, sbírky muzeí, galerií

VLASTIVĚDA

Ročník: 5.

Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky LIDÉ KOLEM NÁS soužití lidí - mezilidské	Žák <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zná polohu České republiky na mapě Evropy, ✓ Orientuje se na mapě světa, ✓ Orientačně se seznámí s polohou světadílů a oceánů, ✓ Poznává sousední státy České republiky, jejich polohu, přírodní podmínky, hospodářskou a společenskou vyspělost, ✓ Zpracovává informace o oblastech cestovního ruchu na území sousedních států České republiky, ✓ Všímá si vzájemných vztahů mezi Českou republikou a jejími sousedy, 	AJ – znalosti o známých Městech

<p>vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“</p> <p>chování lidí – ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, předcházení konfliktům</p> <p>právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p> <p>vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti. Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka, jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <p>kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura</p> <p>základní globální problémy – významné</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pracuje s kompasem, ✓ Seznamuje se s rozdíly mezi politickými stranami, zájmovými spolky, církvemi, ✓ Chápe nutnost komunikace a trénuje různé druhy komunikace, ✓ Poznává nutnost pomoci nemocným a sociálně slabým, ✓ Hodnotí zapojení České republiky do EU a NATO, ✓ Zná naše poslance a senátory, ✓ Rozumí principům demokracie, ✓ Rozeznává protiprávní jednání, ✓ Orientuje se v základních lidských právech a právech dítěte, ✓ Spoluutváří práva a povinnosti žáka školy, ✓ Respektuje právní ochranu na soukromé vlastnictví, majetek, seznamuje se s rozdíly mezi politickými stranami, zájmovým duševní hodnoty, ✓ Rozlišuje různé druhy vlastnictví, ✓ Poznává kulturní instituce, hodnotí vliv médií, ✓ Zpracovává základní globální problémy, ✓ Uvědomuje si problémy konzumní společnosti, ✓ Všímá si problému válek, ✓ Objevuje počátky utváření novodobého českého národa, národní obrození a jeho významné představitele, ✓ Vytváří si názor na České země ve druhé polovině 19. století, ✓ Nastiňuje hospodářský, politický, společenský a kulturní rozvoj, ✓ Chápe příčiny a důsledky první světové války, 	<p>Beseda s politiky</p> <p>Návštěvy divadel</p> <p>Návštěva regionálního muzea</p> <p>Výlety</p> <p>Vycházky – památná místa v obci a v jejím okolí</p>
---	--	--

<p>sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí</p> <p>LIDÉ A ČAS současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p> <p>regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Seznamuje se s vznikem první Československé republiky, ✓ Poznává hospodářský, společenský, politický a kulturní život, významné osobnosti, ✓ Orientuje se v dějinách druhé světové války, zániku československé republiky, ✓ Sleduje české země v období nacistické okupace, ✓ Hodnotí obnovení republiky Československá republika po druhé světové válce, poválečná léta, ✓ Vytváří si názor na období totality, ✓ Všímá si obnovy demokratického vývoje, vzniku a rozpadu České a Slovenské Federativní republiky, vzniku České republiky, ✓ Poznává památky ve svém okolí 	
---	---	--

Metody:

- slovní
- o monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
- o dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- o metody práce s učebnicí, knihou, internetem
  - názorně demonstrační
  - praktické činnosti
  - práce s textem
  - samostatné práce žáků
  - motivační
  - problémové
  - sdělovací
  - didaktické hry
  - kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film

Nástroje a pomůcky:

- didaktické hry
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet

Očekávané výstupy - 2. období (podle RVP ZV)

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce

LIDÉ A ČAS

žák

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a mezi jevy

- využívá archivu, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

5.5. Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.5.1. Vyučovací předmět: Hudební výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Umění a kultura zahrnuje dvě samostatné složky **výtvarnou výchovu a hudební výchovu**.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

1.- 5. ročník: 1 hodina týdně

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudbě a k hudebnímu umění. Žák se učí vnímat hudbu jako prostředek komunikace.

Hudební činnosti rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka a vedou k rozvoji jeho hudebních schopností, které se projeví hudebními dovednostmi (sluchovými, rytmickými, pěveckými..) Žák se může uplatnit při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, při souborové hře i při pohybovém doprovodu hudby. Má i možnost interpretovat hudbu podle svého individuálního zaměření.

Obsahem **Vokálních činností** je práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu a uplatňování a posilování správných pěveckých návyků.

Obsahem **Instrumentálních činností** je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem **Hudebně pohybových činností** je ztvárnění hudby, reagování na ni pomocí pohybu, tance, gest.

Obsahem **Poslechových činností** je vnímání hudby, kdy žák poznává její žánrové, stylové i funkční podoby. Učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Předmětem prolínají všechna průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák se učí zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, učí se užívání správné terminologie a symboliky

Učitel se snaží umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Žák se učí rozlišovat jednotlivé kvality tónů, rozpoznávat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby, rozpoznávat některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, sledovat při hodině pokrok všech žáků a k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

Žák se učí rytmizovat a melodizovat jednoduché texty, improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem, reagovat pohybem

na znějící hudbu, pohybem vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku, směr melodie, zajímat se o náměty, názory, zkušenosti žáků a vytvářet příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby, k vzájemnému naslouchání a k vzájemné ohleduplnosti.

Kompetence občanská

vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl a umožňuje jim, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Žáci se učí využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřovat hudební náladu, vedeni k užívání různých nástrojů a vybavení a k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 1.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zřetelně vyslovuje, ✓ Správně a hospodárně dýchá, ✓ Rozlišuje zvuky a tóny, ✓ Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty, ✓ Zpívá písně v rozsahu c¹ – a¹, ✓ Vytleská rytmus, ✓ Poznává píseň podle rytmu, ✓ Vymýšlí melodie k říkadlům, ✓ Hraje hry na ozvěnu, aj. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hraje doprovod hrou na tělo a na nástroje Orffova instrumentáře, <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rytmizuje říkadla, popěvky, rozpočítadla, ✓ Napodobuje rytmus – deklamací, hrou na tělo, hrou na jednoduché nástroje, pohybem, <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pochoduje a tančí podle rytmu hudby, ✓ Zná několik tanečních pohybových her, <ul style="list-style-type: none"> ✓ Mění pohyb podle tempových a rytmických změn, ✓ Zná několik hudebně pohybových her, ✓ Vyjádří pohybem emocionální prožitek z hudby, <ul style="list-style-type: none"> ✓ Soustředí se na poslech 	<p>ČJ – délka slabik, výslovnost</p> <p>TV – pochodové cvičení</p> <p>Prv. – citové vnímání</p> <p>VV – ilustrace písně, skladby</p> <p>VV – zážitky z poslechu</p>

<p>kvality tónů - délka, síla, barva, výška</p> <p>hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba,</p> <p>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.</p> <p>interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>	<p>jednoduché skladby,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišuje základní vlastnosti tónu: vysoký - nízký, dlouhý, krátký, silný – slabý, ✓ Vnímá a rozlišuje hudební kontrasty: slabě – silně, vesele – smutně, ✓ Rozezná tempo písní, ✓ Rozezná hudbu vokální a instrumentální, ✓ Poznává melodie vzestupnou a sestupnou, ✓ Rozlišuje hlas mužský, ženský, dětský, ✓ Poznává podle zvuku základní hudební nástroje (klavír, flétnu, housle, kytaru), ✓ Poznává ukolébavku, pochod, ✓ Vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu. 	
---	---	--

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS, výukový software, internet

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 2.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu</p> <p>hudební rytmus</p> <p>intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dbá na správnou techniku zpěvu (měkké nasazení, nádech nosem, postavení ramen, otvírání úst, výslovnost samohlásek na konci), ✓ Melodizuje říkadla, vymýšlí jednoduchý nápěv, ✓ Zpívá písně v rozsahu c¹ – h¹, ✓ Zpívá podle pokynu učitele (jednotný začátek, podřídí se určitému tempu) ✓ Ke zpěvu vzestupných a sestupných rad tónu umí přiřadit pohybové a grafické znázornění ✓ Umí spojit melodii písně s rytmickým doprovodem hry na tělo ✓ Umí opakovat udaný tón ✓ Cíleně rozvíjí hlavový tón, ✓ Hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání) ✓ Umí držet nástroje Orffova instrumentáře a zvládne jednoduchý doprovod písně, ✓ Tleskáním nebo vytukáváním dob umí udávat tempo ✓ Užívá rytmický i melodický doprovod (s využitím 1. a 5. stupně) ✓ Zvládne poskočný krok, dovede pochodovat v rytmu, ✓ Pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie, ✓ Pohybem vyjádří tempo, 	<p>Besídka</p> <p>TV - pochodové cvičení</p> <p>VV – ilustrace písně, skladby</p> <p>VV – zážitky z poslechu</p>

<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvality tónu - délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>	<p>dynamiku a emocionální zážitek z hudby, ✓ Připojí vhodný pohybový projev k písni, ✓ Sluchem rozlišuje stoupající a klesající melodii tónové řady, ✓ Podle délky rozezná notu a pomlku půlovou, čtvrt'ovou, osminovou, ✓ Rozliší vyšší tón od nižšího, ✓ Sluchem rozlišuje a umí hlasové vyjádřit zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování, ✓ Poznává notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a zná význam těchto pojmů, ✓ Zná rozdíl mezi lidovou písní a písní vytvořenou skladatelem, ✓ Poznává základní hudební nástroje na obrázku i poslechem, ✓ Poznává hudbu k tanci, ukolébavku, koledu, pochod, ✓ Rozezná takt 2/4 a 3/4 ✓ Ví, co je to kánon, ✓ Vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu.</p>	
---	---	--

Metody:

- slovní
- názorné demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS, výukový software, internet

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 3.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv) hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu</p> <p>dvojhlas a vícehlas intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře,</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dbá na správnou techniku zpěvu (tvorba tónu, dýchání, ✓ Měkké nasazení, utvoří hlavový tón), ✓ Zpívá v rozsahu $c^1 - c^2$, ✓ Zpívá písni ve 2/4 a 1' taktu, rytmizuje je hrou na tělo ✓ Zarecituje, zazpívá dvojhlasý (trojhlasý) kánon, ✓ Zpívá s dynamickými odstíny slabě – silně v rozmezí p – mf ✓ Zpívá podle pokynu učitele (jednotný začátek, konec písni, tempo, síla), ✓ Orientuje se v notovém zápise (vyčte takt, pozná noty v C dur, pomlky), ✓ Umí zapsat do notové osnovy noty $c^1 - h^1$, zná význam a smysl pojmu notová osnova, taktová čára, ✓ Hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání) ✓ Zvládne jednoduchý doprovod písni na nástroje Orffova instrumentáře, ✓ Umí udávat tempo tleskáním nebo vyťukáváním dob,	<p>TV – pochodové cvičení</p> <p>Besídka</p> <p>VV – ilustrace písni, skladby</p>

<p>rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) grafický záznam melodie</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance</p> <p>pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvality tónu - délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu</p> <p>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Užívá rytmický i melodický doprovod (s využitím 1. a 5.stupně) ✓ Rozpozná a taktuje 2/4 a 1' rytmus ✓ Hraje hudební hry (rytmické i melodické), ✓ Z tanečních prvků ovládá dvoudobou chůzi a tanec v průpletu, přísunový krok, ✓ Předvede pohybem polku a jiné lidové tance, ✓ Předvede taneční hry se zpěvem, ✓ Pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie, ✓ Pohybem vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby, ✓ Reaguje pohybem na znějící hudbu, ✓ Chápe rozdíl mezi pojmy rozvázně a živě, ✓ Rozezná melodii postupující v krocích a skocích i melodií lomenou, ✓ Určí hlavní motiv písně, ✓ Označí čtyrtaktová předvětí a závětí , ✓ Podle délky rozezná notu a pomlku celou, ✓ Rozezná 4/4 takt, ✓ Poznává notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a zná význam těchto pojmů ✓ Chápe rozdíl mezi orchestrem a sólem, ✓ Určí dílo, ze kterého je hymna, ✓ Poznává hudební nástroje zrakem i sluchem, ✓ Poznává hudbu k slavnostním příležitostem, 	<p>VV – zážitky z poslechu</p>
--	--	--------------------------------

<p>a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ví, co je menuet a rocková hudba, ✓ Vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu 	
--	--	--

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech
-

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS, výukový software, internet

Očekávané výstupy - 1. období (podle RVP ZV)

žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase,
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem,
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře,
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie,
- rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby,
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 4.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>VOKÁLNÍ INNOSTI pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupen, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) grafický záznam vokální hudby</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ INNOSTI hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dbá na správné dýchání (dýchá v pauze, mezi frázemi), ✓ Zpívá písně v rozsahu $c^1 - d^2$, ✓ Zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, ✓ Zazpívá jednoduchý dvojhlas, ✓ Střídá sólový zpěv se sborovým, ✓ Tvořivě obměňuje hudební modely při melodizaci a rytmizaci textu, ✓ Pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině, ✓ Vypracovává notový záznam svých melodií, ✓ Orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, ✓ Hraje lidové písně na Orffovské hudební nástroje, ✓ Čte a zapisuje rytmické schéma písně, ✓ Obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře předvětí a závětí, ✓ Chápe vztah mezi předvětím a závětím, ✓ Tvoří hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), ✓ Hraje hudební hry (ozvěna, otázka - 	<p>Veřejné vystoupení, besídka</p>

<p>Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu apod. rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písňě, jednodílná písňová forma (a - b)</p> <p>grafický záznam melodie - rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znející hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybu</p>	<p>odpověď),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznává stupnici dur, ✓ Zná předznamenání bé – křížek, ✓ Podle délky rozezná notu osminovou s tečkou a čtvrtovou s tečkou, ✓ Umí pracovat s notovým záznamem, ✓ Dokáže taktovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, ✓ Zná několik tanečních her se zpěvem, ✓ Rozezná polku od valčíku, ✓ Vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem, ✓ Zná alespoň čtyři hudebně pohybové hry, ✓ Vnímá kvalitu tónu (délka, síla, barva, výška), ✓ Chápe rozdíl mezi pojmy legato a staccato, ✓ Ví, co je tónika, ✓ Ví, co je stupňování (gradace uvnitř skladby), ✓ Ví, co je téma, ✓ Ví, co znamená repetice, ✓ Zná alespoň 8 poslechových skladeb, ✓ Zná epizody za života skladatelů poslouchané hudby, ✓ Rozlišuje melodie – pikola, hoboj, fagot, saxofon, 	<p>TV – tělovýchovné chvílky</p> <p>TV - rytmické a gymnastické cvičení s hudbou</p> <p>Čj – slohové cvičení VV – kresba hudebního nástroje VV – prožitek z hudby (kresba, malba)</p>
--	---	---

<p>prováděných při tanci či pohybových hrách</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>kvality tónu - délka, síla, barva, výška</p> <p>vztahy mezi tóny - souzvuk, akord</p> <p>hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba metrické, rytmičké, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu</p> <p>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.</p> <p>hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace</p> <p>interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poslouchá písně lyrické, žertovné, hymnické, ✓ Ví, co je malá hudební forma (a, b; a, b, a) a rondo, ✓ Nabývá povědomí o skladatelích (B. Smetana, A. Dvořák), ✓ Zná alespoň čtyři hudebně pohybové hry, ✓ Vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu. 	
---	---	--

Metody:

- slovní
- názorné demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)

- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje, CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS, výukový software, internet

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník: 5.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>VOKÁLNÍ INNOSTI pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupen, volné nástupy VIII. a spodního</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prodlužuje výdech, váže tóny, ✓ Zpívá písně v rozsahu h – d², ✓ Pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině, ✓ Zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, ✓ Zazpívá jednoduchý dvojhlas, ✓ Střídá sólový zpěv se sborovým, ✓ Poznává a zazpívá celý tón a půltón, skupiny not osminových a šestnáctinových, ✓ Čte a zapisuje rytmické schéma písně, ✓ Orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, reprodukuje ji, ✓ Reprodukuje motivy, témata, jednoduché skladbičky pomocí hudebních nástrojů z Orffova 	<p>Vystoupení, besídka</p>

<p>V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) grafický záznam vokální hudby</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra na hudební nástroje</p> <p>rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – jednodílná písňová forma (a - b) grafický záznam melodie - využití notačních programů</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance</p> <p>pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvality tónu - délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny - souzvuk, akord hudební výrazové</p>	<p>instrumentáře,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvoří hudební hry v dur s rozsahem větším než oktáva, v moll s rozsahem sexty, ✓ Chápe vztah mezi předvětím a závětím, ✓ Tvoří hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), ✓ Hraje hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytváří rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivku, tématu apod.), ✓ Provede záznam melodie a její reprodukci, ✓ Dokáže taktovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, ✓ Zná několik tanečních her se zpěvem, ✓ Rozezná polku od valčíku, menuet, aj., <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem, ✓ Při pohybové improvizaci využívá taneční kroky, ✓ Zná alespoň čtyři hudebně pohybové hry, ✓ Pamětně si uchová a reprodukuje pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách, ✓ Ví, co je hudební výraz, ✓ Doprovází písně tónikou a dominantou, ✓ Poznává stupnici mollovou, ✓ Vyjmenuje základní hudební výrazové prostředky a užívá je v praxi rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, aj.) ✓ Zná význam pojmu variace, ✓ Ví, které nástroje hrají v symfonickém orchestru ✓ Umí rozlišit pojmy dirigent, 	<p>TV - rytmické a gymnastické cvičení s hudbou</p> <p>TV – tělovýchovné chvílky</p> <p>Čj – slohové cvičení</p> <p>VV – kresba hudebního nástroje</p> <p>VV – prožitek z hudby (kresba, malba)</p>
--	--	---

<p>prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu</p> <p>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.</p> <p>hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace</p> <p>interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>	<p>kapelník, sbormistr,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zná epizody za života skladatelů poslouchané hudby. ✓ Nabývá povědomí o skladatelích (J.S.Bacha, W.A.Mozarta, L. Janáčka, aj.) ✓ Zná alespoň 8 poslechových skladeb, ✓ Rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní; varhany, harfu; lidovou kapelu, menuet ✓ Poslouchá písně lyrické, žertovné, hymnické, ✓ Slovy, tancem, kresbou vyjádří prožitek z hudby 	
---	--	--

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem (notovým zápisem)
- motivační
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech

Nástroje a pomůcky:

- Orffovy nástroje,
- CD, DVD, magnetofonový záznam, VHS,
- výukový software, internet

Očekávané výstupy - 2. období (podle RVP ZV)

žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu
- využívá získané pěvecké dovednosti,
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje,
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní,
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby,
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace,
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny,
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

5.5.2 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

1. ročník : 1 hod.

2., 3. a 4. ročník: 2 hod.

Disponibilní časová dotace – 1 hodina

Výuka probíhá většinou ve třídách, při vhodných tématech i v terénu.

Výtvarná výchova je v etapě základního vzdělávání postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. K jejich realizaci nabízí vizuálně obrazné prostředky nejen tradičně ověřené, ale i nově vznikající.

V oblasti **Rozvíjení smyslové citlivosti** žák rozvíjí schopnost vnímání a reality na základě jednotlivých smyslů a učí se vybírat vhodné prostředky pro její vyjádření.

V oblasti **Uplatňování subjektivity** jsou žáci vedeni k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

V oblasti **Ověřování komunikačních účinků** je žákům umožněno vyjádřit své názory a postoje a hledat možnosti při uplatňování výtvarné tvorby.

Žáci si osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokáží výtvarně vyjádřit na dané téma. Charakteristika předmětu umožňuje zařadit všechna průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

podněcovat tvořivost žáků, vést je k sebehodnocení, volit individuální přístup a umožňovat jim realizovat vlastní nápady motivovat je k výběru vhodných námětů, vlastní volbě techniky i formátu, vést žáky k estetickému vnímání svého okolí besedami, názornými ukázkami a společným hodnocením prací a podporovat talentované žáky zařazováním neobvyklých technik a motivů

Kompetence k řešení problémů

žáci jsou vedeni k přípravě, realizaci a hodnocení své činnosti, k práci samostatně i ve skupině, vyzývání k používání různých postupů, výtvarných technik a řešení pracovních problémů při týmové práci, tvorbě projektů, a podporování k zapojování do výtvarných soutěží

Kompetence komunikativní

žáci jsou vedeni ke schopnosti vyjádřit a obhájit svůj názor, vyslechnout a přijmout názory jiných při hodnocení prací, k vytváření vlastního portfolia výběrem nejlepších prací, výtvarnou činností je rozvíjena jejich smyslová citlivost

Kompetence sociální a personální

žáci jsou vedeni ke spolupráci ve skupině, ke snaze o kvalitní práci a k pozitivnímu a tvůrčímu přístupu, učí se toleranci, úctě a respektu k ostatním, potlačování sobectví, jsou vedeni k sebedůvěře, sebekontrolě, sebekritice a k umění zaujmout postoj k dané situaci

Kompetence občanská

žák je veden k dodržování dohodnutých pravidel – kontrolou, pochvalou, příkladem, učí se respektovat individualitu a originalitu jednotlivců, národních kultur, využívat výstav a expozic galerií a muzeí. Žáci jsou zapojováni do kulturního dění ve škole – soutěže, projekty, výstavy a vedení k respektování tradice, ochraně kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

Učí se plánovat a organizovat své činnosti, správnému používání výtvarných pomůcek, dodržování výtvarných postupů, bezpečnosti práce – poučením, ukázkou, praktickým cvičením, vytvářet správné postoje k okolí a kritické posouzení svých reálných možností a dovedností

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 1. - 3.

Časová dotace týdně: **1 - 2** hodiny

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření uspořádání objektů do celku reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitu, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	Žák <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) ✓ Porovnává je, třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemu, zážitku a představ, ✓ Uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty, další prvky a jejich kombinace, ✓ Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, ✓ Porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností, ✓ Odlišuje uměleckou výtvarnou tvorbu, fotografii, film,	M – geometrické tvary ČJ – vyprávění, popis VV – ilustrace pohádky, příběhu TV – TV chvilky - cvičení s hudbou

<p>typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci</p> <p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>proměny komunikačního obsahu</p>	<p>tiskoviny, televizi, elektronická média, reklamu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Manipuluje s objekty, ✓ Zvládá vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru, ✓ Maluje a kreslí akční tvary, <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišuje ilustraci textu, volnou malbu, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklamu, ✓ Vnímá obrazná vyjádření z hlediska statického, dynamického, vizuálního, fantazijního (založené na smyslovém vnímání), <ul style="list-style-type: none"> ✓ Utváří odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, <ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnává vizuálně obrazná vyjádření vlastní interpretace s ostatními, ✓ Vysvětluje výsledky tvorby podle vlastních schopností a zaměření, ✓ Zvládá na základě vlastní zkušenosti zapojit do komunikace obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<p>ČJ, VV – ilustrace textu</p> <p>ČJ – vyprávění, popis - výtvarné vyjádření obsahu verše, říkanky - ilustrace pohádky</p>
--	--	--

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- samostatné práce
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- barvy (vodové, temperové, prstové, na textil, na sklo, aj.)
- křídly
- pastely
- pastelky
- voskovky
- tužky
- tuže
- přírodní materiály
- nejrůznější druhy a formáty papíru
- textil, kůže

Očekávané výstupy - 1. období (podle RVP ZV)

žák

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty),
- porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemu, zážitku a představ,
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti,
- uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace,
- vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky,
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření ,
- porovnává odlišné interpretace se svoji dosavadní zkušeností,
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vybral, vytvořil či upravil.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 4. - 5.

Časová dotace týdně: 1 - 2 hodiny

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich	Žák <ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápe elementární poučení o teorii barev, ✓ Sleduje výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů , ✓ Zkouší funkce barev světlých a 	Př – sledování přírodnin

<p>jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p> <p>uspořádání objektů do celku - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětu hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětu prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p> <p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitu, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby</p> <p>typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textu,</p>	<p>tmavých, teplých a studených,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hodnotí design a estetická úroveň předmětů denní potřeby, ✓ Uplatňuje výtvarný výraz linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech, ✓ Orientuje se v současné oděvní kultuře, zachovává hygienu oblékání, ✓ Vytváří souměrné tvary, ✓ Orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici, ✓ Kombinuje techniky, ✓ Zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, ✓ Rozvíjí prostorového vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů, ✓ Zpracovává papír – různé druhy, přehýbání trhání stříhání mačkaní, posouvání, ✓ Všimá si výtvarné úpravy knihy, ✓ Snaží se hodnotit vztahy umění a skutečnosti, malířství a sochařství, ✓ Seznamuje se s funkcí písma, s písmem, jeho komunikativní a estetickou funkcí, ✓ Expresivní volný výtvarný projev doplňuje pozorováním skutečnosti, ✓ Poznává některé principy a možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností, 	<p>Čj – časopisy s oděvními nápady</p> <p>M – souměrnost</p> <p>Čj – práce s knihou</p> <p>Aj. – plán domu</p>
--	---	--

<p>volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama</p> <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické,dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytváří jednoduché prostorové objekty a poznává výtvarný výraz, ✓ Používá malbu, ✓ Ovládá základní kompoziční principy, ✓ Poznává smysl, organizaci, funkci a výtvarně estetický, účinek reliéfního řešení plochy, ✓ Hodnotí řešení plochy v architektuře, ✓ Provádí kresbu s příběhem, ✓ Řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše, ✓ Rozlišuje lidové umění, ✓ Porovnává lidové umění a jeho dekor, ✓ Používá koláž, ✓ Sleduje krásu přírody a pěstuje si vztah k životnímu prostředí, ✓ Vyjadřuje lineárně a barevně vnitřní stavby objektů s ohledem na jeho nitro 	
---	---	--

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- samostatné práce
- práce ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- barvy (vodové, temperové, prstové, na textil, na sklo, aj.)
- voskové a suché pastely
- pastelky
- voskovky
- tužky
- tuže
- přírodní materiály
- nejrůznější druhy a formáty papíru
- textil, kůže

Očekávané výstupy - 2. období (podle RVP ZV)

žák

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuále obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahu (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné),
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model,
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy,
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě,
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupu současného výtvarného umění),
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace,
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

5.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

5.6.1 Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět tělesná výchova je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně.

Tělesná výchova svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti. Velký důraz je přitom kladen na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu tělesná výchova, nalezneme především osobnostní a sociální výchovu. Výuka probíhá ve školní tělocvičně a na školním hřišti. Nedílnou součástí jsou projektové dny, během nichž je tělesná výchova též uskutečňována. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech) a vzájemném učení na základě prezentace vlastních pohybových hrách a dovedností.

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných dovedností s ohledem na jeho individuální schopnosti a opírá se o celkový pohybový projev a míru zapojení do jednotlivých činností.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

1. – 5. ročník: 2 hod.

Předmět tělesná výchova je rozložen do tří složek, které se vzájemně prolínají:

Činnosti ovlivňující zdraví

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Činnosti podporující pohybové učení

Všichni žáci absolvují základní disciplíny lehké atletiky, gymnastiky, sportovních her, rytmické gymnastické činnosti s hudbou či tancem. Plavání je povinné pro žáky druhé a třetí třídy. Charakteristika předmětu umožňuje zařadit všechna průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vytváří prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností, vede žáky k poznání vlastní fyzické a pohybové výkonnosti, motivací představuje žákům tělesnou aktivitu jako

prostředek kompenzace psychického zatížení , zařazuje vhodné sportovní aktivity, posiluje u žáků sebekontrolu a sebeovládání, vhodně zvolenou zátěží při cvičení učí žáky rozpoznat zdraví prospěšné i zdraví ohrožující tělesné aktivity, vlastním přístupem ke sportovním aktivitám je žákům osobním příkladem

Kompetence k řešení problémů

Učitel navozuje problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry, přidělením role rozhodčího učí žáky jednat přiměřeně ve vypjatých situacích, umožňuje jim podílet se na přípravě vlastních sportovních akcí - plánovat, realizovat a hodnotit je

Kompetence komunikativní

Je třeba dbát na kulturní vyjadřování v hodinách tělesné výchovy, učit žáky vyjadřovat se přesně používáním základního názvosloví tělesné výchovy, zařazovat meziškolní soutěže, podporovat vzájemnou komunikaci mezi věkově paralelními skupinami žáků a důrazem na dodržování pravidel vést žáky ke hře v duchu „fair – play“

Kompetence sociální a personální

Podporovat sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosaženém výsledku, v hodinách TV zařazovat cviky, které vedou žáka k vzájemné pomoci - dopomoc a záchrana, vyžadovat v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti, podporovat možnost zapojení i neprůbojných a málo iniciativních žáků a rozvíjet jejich schopnost zastávat různé role, učit žáky pracovat v týmech, vnímat své vzájemné odlišnosti jako podmínku úspěšné spolupráce

Kompetence občanské a pracovní

netolerovat v hodině sociálně patologické jevy, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci, důsledně dbát na dodržování pravidel chování, uplatňovat pozitivní hodnocení a motivaci žáků.

Učit žáky chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích, praktickými ukázkami a modelovými situacemi seznamovat žáky s technikou první pomoci, vyžadovat vhodné sportovní vybavení pro výuku, na konci vyučovací hodiny zařazovat její hodnocení.

Podle možností vést žáky k sebehodnocení, vhodnou motivací vést žáky k postupnému pohybovému sebezdokonalování a posilovat jejich sebevědomí, dohlížet na to, aby příprava cvičebního náradí splňovala zásady bezpečnosti a tím vést žáky k ochraně zdraví, vést je k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestat, kvalitní práci pochválit.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 1. – 3.

Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení</p> <p>zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití</p> <p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápe význam pohybu pro zdraví člověka, ✓ Chápe, že různá cvičení mají různé účinky, ✓ Je si vědom svých pohybových předností a nedostatků, ✓ Zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla, ✓ Seznamuje se s průpravnými, kompenzačními, relaxačními a jinými zdravotně zaměřenými cviky a jejich praktickém využití, ✓ Zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání, ✓ Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví, ✓ Rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu, ✓ Učí se, jak odstranit cvičením únavu při výuce, ✓ Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se, ✓ Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží 	<p>Prv. – první pomoc</p> <p>HV – rozvoj melodičnosti</p>

<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost</p> <p>základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p> <p>základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem</p>	<p>se jim předcházet,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc, dodržuje pravidla bezpečnosti ✓ Zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV, ✓ Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky, ✓ Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností, ✓ Umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní, ✓ Ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly, ✓ Zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické náradí a náčiní, ✓ Ví, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze, ✓ Umí kotoul, prosté skoky snožmo z trampolíny a zvládá základy gymnastického odrazu, ✓ Ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost, ✓ Umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky a konkrétní osvojované 	<p>VV – zachycení pohybu</p> <p>M – měření vzdálenosti</p> <p>Prv. – orientace v přírodě</p> <p>ČJ – vypráví zážitky</p>
---	--	--

<p>základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportu</p> <p>turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p> <p>plavání - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím</p> <p>lyžování, sáňkování a bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p>	<p>tance,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem, ✓ Zvládá základní estetické držení těla, ✓ Umí 2 – 3 základní tanečky, ✓ Ví, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání nejvhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka, ✓ Zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny, ✓ Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech za pomoci učitele je dodržuje, ✓ Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem, ✓ Zvládá základní způsoby házení a chytání míče a jiného náčiní, ✓ Umí manipulovat s pálkou a jiným herním náčiním, ✓ Umí dodržovat pravidla her, ✓ Ví, proč je důležitá spolupráce při kolektivních sportech, <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ví, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám, ✓ Zná zásady správného chování v přírodě, ✓ Umí se správně připravit na turistickou akci, ✓ Dovede se orientovat v 	<p>M – výsledkové listiny, tabulky</p> <p>TV chvilky – čtení, psaní</p>
---	---	---

<p>organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí</p> <p>zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží</p> <p>měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonu, základní pohybové testy</p> <p>zdroje informací o pohybových činnostech</p> <p>ZDRAVOTNÍ TV Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</p>	<p>přírodě podle značek,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ví, proč je nutné dodržovat hygienu v bazénu, ✓ Má osvojené základní plavecké dovednosti, ✓ Umí plavat jedním plaveckým stylem, ✓ Zná a umí použít prvky sebezáchrany, ✓ Dodržuje pravidla bezpečného pohybu u vodní plochy, ✓ Zná zásady dopomoci tonoucím, ✓ Umí vytvořit jednoduché stavby ze sněhu, ✓ Zná základní techniku lyžování, sáňkování a bruslení, ✓ Ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob, ✓ Používá základní tělocvičné názvosloví, ✓ Reaguje na smluvené povely a signály a gesta učitele, ✓ Zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry, ✓ Podřizuje se organizaci při TV, ✓ Zná a chová se podle pravidel fair play, ✓ Zná olympijské ideály a symboly, ✓ Dodržuje základní pravidla 	
---	---	--

	<p>chování při TV a sportu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ovládá pravidla her, závodů, soutěží a dodržuje je, ✓ Podrobuje se vyjádření rozhodčího, ✓ Zná základní pomůcky pro měření sportovních výkonů ✓ Umí vyhledat důležité (zajímavé) informace o sportu – encyklopedie, noviny, internet, ✓ Dodržuje správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech 	
--	---	--

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- motivační
- problémové
- sdělovací
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- ve skupině, ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- lavičky, trampolína, odrazový můstek
- volejbalový míč, kopací míč, basketbalový míč, kriketový míč
- ringo kroužky, pomůcky na floorball
- švihadla, kruhy
- CD – rytmická hudba, lidová hudba, relaxační

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti,

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině;
- usiluje o jejich zlepšení,
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy,
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník: 4. – 5.

Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>ČINNOSTI OVLIVNUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáku, délka a intenzita pohybu příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zná správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu, ✓ Zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla, ✓ Orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití, ✓ Zvládá správné držení těla, ✓ Rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu, ✓ Volí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, ✓ Dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí, ✓ Dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech, 	<p>VV – zachycení pohybu</p> <p>Čj – čtení, psaní M – různé pětiminutovky, samostatné práce</p> <p>PČ – práce na pozemku</p>

<p>prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p> <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost</p> <p>základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p> <p>průpravné úpoly - přetahy a přetlaky</p> <p>základy atletiky - rychlý běh motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her –</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, ✓ Využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové tvořivosti, ✓ Zná základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní, ✓ Orientuje se v základních lidových a umělých tancích, ✓ Zvládá cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, ✓ Zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na ruce (s dopomocí), ✓ Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, trampolíny, ✓ Orientuje se v základní technice běhu, skoku, hodu, ✓ Zvládá běžeckou abecedu, rychlý běh na 60m, nízký start (na povel), polovysoký start, vytrvalý běh na 10 minut, ✓ Ovládá skok do dálky z rozběhu – odraz z břevna, spojuje hod kriketovým míčkem s rozběhem, ✓ Ovládá manipulaci s míčem – jednoruč, obouruč (vrchní, trčením), přihrávky, pohyb s míčem, střelbu na koš, ✓ Spolupracuje ve hře, ✓ Zná pravidla sportovních her – vybíjená, kopaná, košíková, ✓ Zvládá chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůzi v terénu, ✓ Chová se bezpečně při táboření, ✓ Chrání přírodu, 	<p>VI – vycházky</p> <p>Př - převody jednotek</p> <p>VV – zachycení pohybu</p> <p>M – výsledkové listiny, tabulky</p> <p>Př – orientace v přírodě</p> <p>Čj – vypráví zážitky</p>
--	---	---

<p>manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportu</p> <p>turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p> <p>lyžování, bruslení (podle podmínek školy) hry na snahu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p> <p>organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí</p> <p>zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží</p> <p>měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy</p> <p>zdroje informací o</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Používá základní techniku pohybu na lyžích, na bruslích; hry na sněhu, ✓ Ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, ✓ Orientuje se v prostoru a vinnostech ve známém (běžném) prostředí, ✓ Rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví, ✓ Reaguje na smluvené signály, povely, ✓ Dbá pokynu vyučujícího, dodržuje zásady bezpečnosti, ✓ Zná zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly, ✓ Ovládá pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činnostech – her, soužení, závodů, ✓ Je schopen změřit výkon spolužáka (délku hodů, čas běhu apod.), ✓ Umí vyhledat důležité (zajímavé) informace o sportu encyklopedie, noviny, internet, ✓ Dodržuje správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech 	
---	---	--

<p>pohybových činnostech ZDRAVOTNÍ TV činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</p>		
--	--	--

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- motivační
- problémové
- sdělovací
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- ve skupině, ve dvojicích

Nástroje a pomůcky:

- lavičky, trampolína, odrazový můstek, volejbalový míč, kopací míč, basketbalový míč, kriketový míč švihadla, kruhy
- CD – rytmická hudba, lidová hudba, relaxační

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli
- pro zlepšení úrovně své zdatnosti,
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením,
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her,
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka,
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti,
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví,
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení,
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni třídy,
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky,

- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště;
- samostatně získá potřebné informace.

5.7 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

5.7.1 Vyučovací předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Vyučovací předmět praktické činnosti je zařazen samostatně v 1. – 5 . ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně.

Tento předmět zahrnuje obsáhlý rejstřík pracovních činností i technologií. Rozvíjí v žácích základní uživatelské dovednosti a napomáhá k formování jejich profesní orientace. Žáci se učí pracovat s různými materiály a tímto si osvojují konkrétní dovednosti. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování.

Žák je hodnocen v průběhu celého pracovního procesu. Hodnocení zahrnuje schopnosti zpracovat informace, spolupracovat v týmu či dvojici, dovést činnost k finálnímu výrobku a prezentovat jej. Zároveň jsou zohledňovány individuální schopnosti žáka i aplikace již získaných dovedností či vědomostí.

Předmět je rozdělen do čtyř tématických okruhů:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstivelské práce

Příprava pokrmů

Žáci se učí pracovat s různými materiály a tímto si osvojují konkrétní dovednosti. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se s bezpečností při práci a jsou vedeni k jejich dodržování. Využívají metody a formy práce založené na žákovské spolupráci. Rozvíjejí vzájemné učení na základě prezentace vlastních postupů a výrobků, zpracování informací a uplatnění znalostí a dovedností z ostatních předmětů.

Charakteristika předmětu umožňuje zařadit všechna průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k praktickému osvojení práce podle návodu, k podílení se na výběru vhodných námětů, vyhledávání zajímavých výrobků v dětských technických časopisech, učí se vyhledávat

informace o technických materiálech a jejich využití k tvůrčím činnostem, posoudit vlastní pokrok a naplánovat si, jakým způsobem by se mohli zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí hledat nové způsoby využití dovedností při práci, nacházet shodné a odlišné znaky, objevovat různé varianty řešení, prakticky řešit technické problémy, sledovat pokrok při jejich zdokonalování, vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Učí se kriticky myslet, schopnosti svou práci obhájit, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k využívání získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k pracovní spolupráci s ostatními žáky, učí se rozumět vhodným typům technických textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlet o nich a tvořivě je využívat v praxi, naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k účinné týmové spolupráci, k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce, k podílení se na příjemné atmosféře v týmu, k upevňování dobrých mezilidských vztahů, ke schopnosti poskytnout pomoc nebo o ni požádat, k oceňování zkušenosti druhých lidí, čerpání poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

Učí se respektovat přesvědčení druhých, odmítat hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, znát jejich pracovní povinnosti, vést je k zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka, učit je chránit kulturní dědictví, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, chápat základní ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

vede žáky k provedení práce v co nejlepší kvalitě, učít je používat bezpečně a účinně technické materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pracovní pravidla, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky, učí je přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí, kulturních a společenských hodnot, využívat zkušeností a znalostí získaných v jednotlivých pracovních činnostech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Ročník: 1.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vlastnosti materiálu a jeho užití</p> <p>pracovní pomůcky a nástroje</p> <p>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p>lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zná vlastnosti papíru a lepidla, ✓ Správně drží nůžky a bezpečně s nimi zachází, ✓ Zvládá techniku prokládání, rýhování, utržení pruhu papíru, vytrhávání, skládání, vystřihování, nalepování, ✓ Seznamuje se s vlastnostmi plastelíny a moduritu, ✓ Provádí válení v dlaních, na podložce, přidává a ubírá hmotu, vytahuje hmotu, ✓ Vyrábí dárky, ozdoby, ✓ Má pořádek ve svých pomůckách, ✓ Udržuje pořádek na svém místě, ✓ Umí povídat o tom, co vyrábí, ✓ Zpracovává přírodniny, ✓ Zvládá propichování, navlékání, spojování a svazování 	<p>Prv. – domov, místo, kde žijeme</p>
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Stavebnice</p> <p>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p> <p>montáž a demontáž jednoduchých předmětů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Skládá kostky podle předlohy, ✓ Staví podle fantazie- individuální a skupinová práce, 	<p>Prv. – lidé kolem nás</p>
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin</p> <p>zásady bezpečné práce s rostlinami</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Umí montáž podle předloh- demontáž, ✓ Umí zhodnotit výsledky své práce, ✓ Umí ocenit výsledky práce jiných, ✓ Pečuje o pokojové rostliny 	<p>Prv. - základní podmínky pro pěstování rostlin Prv. – rozmanitost přírody</p>

<p>PRÍPRAVA POKRMU</p> <p>stolování společenské návyky při stolování</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysévá semena, sleduje, jak rostou, ✓ Zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování, ✓ Dodržuje při práci základní hygienické návyky ✓ Umí správně klást příbory, ✓ Chová se vhodně při stolování, ✓ Dodržuje hygienické návyky. 	<p>Prv. – výchova ke zdravému životnímu stylu</p>
---	---	---

Metody:

- slovní
- názorné demonstrační
- praktické činnosti
- samostatná práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny - šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nuž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny příbory, talíře, ubrousky.

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Ročník: 2.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vlastnosti materiálu a jeho užití</p> <p>pracovní pomůcky a nástroje</p> <p>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p>lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ stavebnice práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem montáž a demontáž jednoduchých předmětů</p> <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE základní podmínky pro</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Umí pojmenovat druhy papíru, ✓ Zvládá techniku ořezávání, přestřížení, slepování, odměrování papíru, ✓ Pracuje s kartonem, ✓ Vytrhává ubrousky (zdobí předměty), ✓ Zvládá obkreslení podle šablony, ✓ Bezpečně zachází s ostrými předměty, ✓ Poznává vlastnosti materiálu, ✓ Zná některé lidové zvyky, tradice, řemesla, ✓ Seznamuje se s technikou hnětení, vaření, sušení, ✓ Vyrábí dárky z přírodnin, ✓ Seznamuje se s lisováním rostlin, ✓ dokáže pracovat podle slovního návodu, ✓ Zvládá jednoduché pracovní opravy, ✓ Umí pracovat s různými pracovními pomůckami, nástroji a zná jejich funkci a využití, ✓ Sešívá kousky látky k sobě, ✓ Navléká přiměřeně dlouhou nit, umí uzlík a šít předním a zadním stehem, ✓ Dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci, ✓ Seznamuje se s technikou batikování, ✓ Vytváří plošné a prostorné kompozice ze stavebnicových ✓ Umí urovnat stavebnice k dalšímu použití, 	<p>Prv. – vycházka</p> <p>ČJ – pracovní postup</p> <p>Prv. – základní hygienické návyky</p> <p>VV – estetické cítění</p> <p>Prv. – základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>M – počítání peněz</p> <p>ČJ – pracovní postup</p>

<p>pěstování rostlin pěstování rostlin zásady bezpečné práce s rostlinami</p> <p>PŘÍPRAVA POKRMU základní vybavení kuchyně potraviny stolování bezpečná obsluha spotřebičů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dodržuje bezpečnost a hygienu při práci, ✓ Umí ošetřit pokojové rostliny, ✓ Předpěstovává sazenice pro venkovní výsadbu, ✓ Pozoruje klíčení semen (na vatě, v hlíně), ✓ Zapojuje se do práce na školní zahradě (dělá řádky, důlky pleje, zalévá), ✓ Dodržuje hygienické návyky, ✓ Zvládá jednoduchý nákup, ✓ Ví, jak skladovat potraviny, ✓ Umí samostatně připravit jednoduchý pokrm, ✓ Dodržuje hygienické návyky, ✓ Seznamuje se s bezpečnou obsluhou spotřebičů 	<p>(recept)</p>
---	---	-----------------

Metody:

- slovní
- názorné demonstrační
- praktické činnosti
- samostatní práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

•

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny- šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nuž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, taláre, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Ročník: 3.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Samostatně připraví pokrm, ✓ Upraví stůl pro jednoduché stolování, ✓ Upeče pod dohledem učitele drobné cukroví, ✓ Připraví ovocný nápoj, ✓ Umí se vhodně chovat při stolování. 	
--	--	--

Metody:

- slovní
- názorné demonstrační
- praktické činnosti
- samostatní práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny- šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nuž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny, příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil, suché a rostlé květiny, ovoce, materiál na těsto.

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

žák

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Ročník: 4.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vlastností materiálu a jeho užití pracovní pomůcky a nástroje jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	Žák <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišuje a pojmenovává různé druhy papíru a kartonu, ✓ Zvládá techniku práce- lepení, stříhání, řezání, vytrhávání, odměřování, sušení, tvarování, ✓ Zpracovává odpadový materiál, ✓ Umí pracovat s proužky papíru- proplétání tvarů, ✓ Vyrábí záložky a podložky- využívá symetrii, ✓ Skládá z papíru zvířátka, květiny,...., ✓ Navštíví výstavu lidových řemesel, ✓ Umí vyrobit předměty k výzdobě - dárky, jarní výzdoba, vánoční výzdoba,...., ✓ Seznamuje se s modelovací hmotou - těsto, vosk, ✓ Určuje vlastnosti materiálu, ✓ Vytváří návyky, organizace a plánování práce, ✓ Zvládá techniku navlékání, propichování, stříhání, ohýbání, spojování, svazování, ✓ Učí se rozlišovat textilie, druhy látek, poznává rub a líc, ✓ Vyrábí vyšivané dečky,	Př. – ekologie Př. – využití poznatků VV – estetické cítění Př. – režim dne
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Stavebnice, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem montáž a demontáž	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Využívá návodu a předloh pro konstrukci,	Př. - základní podmínky pro pěstování rostlin

<p>jednoduchých předmětů PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <p>základní podmínky propěstování rostlin pěstování rostlin zásady bezpečné práce s rostlinami</p> <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ základní vybavení kuchyně potraviny stolování bezpečná obsluha spotřebičů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sestavuje modely podle své fantazie, nebo předlohy, ✓ Poznává vlastnosti stavebnicových prvků a dílů, porovnávání a funkčním využitím, ✓ Upevňuje návyky organizace a plánované práce ✓ Dokáže celoročně ošetřovat pokojové květiny, ✓ Učí se rychlení a předpěstovávání květin, ✓ Umí jednoduchou vazbu květin, ✓ Zúčastní se exkurze do zahradnictví, ✓ Seznamuje se s rozmnožování rostlin, ✓ Vytváří jednoduché herbáře, <ul style="list-style-type: none"> ✓ Orientuje se v základním vybavení kuchyně, ✓ Umí dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování, ✓ Dokáže udržet čistotu pracovních ploch, ✓ Zná a dodržuje bezpečnost práce, ✓ Umí připravit ovocné a zeleninové saláty, ✓ Dokáže upéci lité těsto 	<p>Prv. – vycházka</p> <p>Čj – pracovní postup</p>
---	--	---

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatná práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny- šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nuž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sníh, květiny,
- příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil, suché a rostlé květiny, ovoce, materiál na těsto.

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Ročník: 5.

Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy
<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vlastnosti materiálu a jeho užití pracovní pomůcky a nástroje jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ stavebnice práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem montáž a demontáž jednoduchých předmětu</p> <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin zásady bezpečné práce s rostlinami</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu, ✓ Využívá při tvořivých činnostech vlastní fantazii, ✓ Umí volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu, ✓ Udržuje pořádek na pracovním místě, ✓ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, ✓ Umí poskytnout první pomoc při drobném poranění, ✓ Využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic, ✓ Zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek, ✓ Provádí při práci se stavebnicemi montáž a demontáž, ✓ Umí pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, ✓ Umí svou praktickou činnost naplánovat a organizovat, ✓ Zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin, ✓ Umí ošetřovat a pěstovat pokojové a jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování, ✓ Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, ✓ Dodržuje zásady hygieny a 	<p>Př. - základní hygienické Návyky</p> <p>Př. – první pomoc Čj – pracovní postup</p> <p>Př. - základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>Př. – první pomoc Čj - popis Čj – pracovní postup (recept) Př. – zdravý životní</p>

<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ základní vybavení kuchyně potraviny stolování bezpečná obsluha spotřebičů</p>	<p>bezpečnosti práce a ochrany zdraví, ✓ Umí poskytnout první pomoc při úrazu při práci na školní zahradě, ✓ Zná základní vybavení kuchyně, ✓ Umí připravit jednoduché pohoštění, ✓ Uplatňuje zásady zdravé výživy, ✓ Dodržuje pravidla správného stolování, ✓ Zná společenské chování při stolování, ✓ Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, ✓ Umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni.</p>	<p>styl</p> <p>Př. – první pomoc</p>
---	---	--------------------------------------

Metody:

- slovní
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatní práce
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- práce ve dvojicích a ve skupinách
- projektové dny

Nástroje a pomůcky:

- papíry, lepidla, nůžky, časopisy, plastelína, modurit, přírodniny - šípky, jeřabiny, sláma, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena; špejle, dřívka, korkové zátky, nuž, jehla, bavlnka, kostky, konstruktivní stavebnice, sních, květiny,
- příbory, talíře, ubrousky, potraviny, spotřebiče v kuchyni, kuchyňské nádobí, zemina, nástroje při práci na školním pozemku, textilie, barvy na textil, suché a rostlé květiny, ovoce, materiál na těsto.

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu,
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic,
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu,
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž,
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu,
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

žák

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování,
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny,
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní,
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

žák

- orientuje se v základním vybavení kuchyně,
- připraví samostatně jednoduchý pokrm,
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování,
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce,
- poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.

Průřezová témata						
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	v předmětu
1. Osobnostní a sociální výchova A – Osobnostní rozvoj:- rozvoj schopností poznávání	✓	✓	✓	✓	✓	Součást výuky ve všech předmětech
Sebepoznání a sebepojetí	✓	✓	✓	✓	✓	Součást výuky ve všech předmětech
Seberegulace a sebeorganizace	✓	✓	✓	✓	✓	Součást výuky ve všech předmětech
Psychohygieny	✓	✓	✓	✓	✓	Součást

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dobrá organizace času ✓ Dovednosti zvládání stresových situací ✓ Hledání pomoci při potížích 	výuky ve všech předmětech
Kreativita	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dobrý vztah k sobě samému ✓ Dobrá organizace času ✓ Dovednosti zvládání stresových situací ✓ Tvořivost v mezilidských vztazích 	Součást výuky ve všech předmětech
B - sociální rozvoj poznávání lidí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě ✓ Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech ✓ Chyby při poznávání lidí 	Součást výuky ve všech předmětech
Mezilidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Péče o dobré vztahy ✓ Chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého respektování, podpora, pomoc ✓ Lidská práva jako regulativ vztahů ✓ Vztahy a naše skupina/třída 	Součást výuky ve všech předmětech
Komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků ✓ Cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání ✓ Dovednosti pro sdělování verbální i neverbální pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) ✓ Dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne ✓ Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevu v chování lidí ✓ Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, ✓ Specifické komunikační dovednosti (monolog, dialog) ✓ Komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, apod.) ✓ Pravda, lež a předstírání v komunikaci 	Součást výuky ve všech předmětech
Kooperace a kompetice	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj individuálních dovedností ✓ Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny) ✓ Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 	Součást výuky ve všech předmětech
C – morální rozvoj řešení problémů a	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů 	Součást výuky ve všech

rozhodovací dovednosti			<ul style="list-style-type: none"> ✓ problémů a sociálních rolí - ✓ Problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v v seberegulaci 	předmětech
Hodnoty, postoje, praktická etika			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomáhající a prosociální chování (Člověk neočekává protislužbu) ✓ Dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne ✓ Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí ✓ Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování 	Součást výuky ve všech předmětech
2. Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství ✓ Demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole ✓ Způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy 			
Občan, občanská společnost a stát			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Listina základních práv a svobod ✓ Práva a povinnosti občana ✓ Úloha občana v demokratické společnosti ✓ Principy a hodnoty základního demokratického politického systému ✓ Principy soužití s minoritami 	vlastivěda
Formy participace občanů v politickém životě			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Demokratické volby a politika ✓ Obec jako základní jednotka ✓ Samosprávy státu ✓ Společenské organizace a hnutí 	vlastivěda

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				<ul style="list-style-type: none"> ✓ Principy demokracie ✓ Základní kategorie fungování ✓ Demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) ✓ Význam Ústavy jako základního zákona země ✓ demokratické způsoby řešení konfliktu a problému v osobním životě i ve společnosti 	vlastivěda
3. Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa ✓ Místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu ✓ Naši sousedé v Evropě ✓ Život dětí v jiných zemích ✓ Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 	Prvouka Vlastivěda Anglický jazyk	
Objevujeme Evropu a svět			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Naše vlast a Evropa ✓ Evropské krajiny ✓ Evropa a svět ✓ Státní a evropské symboly ✓ Den Evropy ✓ Život Evropanů a styl života v evropských rodinách 	Vlastivěda Anglický jazyk	
Jsme Evropané			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Instituce Evropské unie a jejich fungování ✓ Mezinárodní organizace a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže 	Vlastivěda Anglický jazyk	
4. Multikulturní výchova	Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti			Součást výuky ve	

Kulturní diference	✓ Respektování zvláštností různých etnik	všech předmětech
Lidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci ✓ Udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmovou nebo generační příslušnost ✓ Uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) Tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého ✓ Lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 	součást výuky ve všech předmětech
Etnický původ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa ✓ Odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost 	
Multikulturalita	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání ✓ Naslouchání druhým 	Anglický jazyk
Princip sociálního smíru a solidarity	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Otázka lidských práv 	vlastivěda
5. Enviromentální výchova Ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Les v našem prostředí ✓ Pole a jejich okolí ✓ Změny okolní krajiny vlivem člověka ✓ Lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím ✓ Lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí) ✓ Ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek 	Prvouka přírodověda
Základní podmínky života	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Voda - vztahy vlastností vody a života ✓ Význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ✓ Ovzduší - význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás ✓ Půda - zdroj výživy, ohrožení půdy ✓ Ochrana biologických druhů ✓ Ekosystémy ✓ Energie ✓ Přírodní zdroje - surovinové a energetické, jejich 	Prvouka přírodověda

	vyčerpatelnost, vlivy na prostředí			
Lidské aktivity a podmínky životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zemědělství a životní prostředí ✓ Doprava a životní prostředí ✓ Průmysl a životní prostředí ✓ Ochrana přírody a kulturních památek ✓ Změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit) ✓ Akce (Den životního prostředí OSN, Den Země) 			Prvouka přírodověda
Vztah člověka k prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Naše obec - řešení odpadového hospodářství ✓ Příroda a kultura obce a její ochrana ✓ Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí aktuální (lokální) ekologický problém ✓ Prostředí a zdraví 			Prvouka přírodověda
6. Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě ✓ Hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením 	český jazyk informatika
Fungování a vliv médií ve společnosti			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vliv médií na kulturu 	český jazyk informatika
Tématické okruhy produktivních činností: tvorba mediálního sdělení			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Výběr výrazových prostředků ✓ Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis 	český jazyk informatika
Práce v realizačním týmu			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Redakce školního časopisu ✓ Utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu ✓ Stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti 	český jazyk informatika

6. Hodnocení žáků

6.1. Hodnocení žáka ve škole

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
7. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

6.1.1. Základní vzdělávání

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

7. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

9. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

10. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

11. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne

doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

6.1.2. Pravidla pro sebehodnocení žáků (příklad):

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
5. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál
6. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
7. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
8. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
  - zodpovědnost
  - motivace k učení
  - sebedůvěra
  - vztahy v třídním kolektivu.
9. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.2. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

6.2.1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Příklad, který je možno upravit podle podmínek a potřeb školy:

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,

- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

7. Žák je hodnocen stupněm

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

6.2.2. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

6.2.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,

- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi

podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.2.4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje

občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.2.5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.2.6. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s podpůrnými opatřeními rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá

úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.2.7. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě

3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.2. 8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

6.3. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,

1. Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, a koná zkoušku ve spádové škole, koná ji:
  - a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
  - b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
  - c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
2. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.
3. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.
4. Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.
5. Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.
6. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,

- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

7. Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

8. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

9. O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

10. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Po vykonání zkoušek vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text "Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona".

11. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
8. Tato ustanovení se obdobně vztahují také na vzdělávání žáků nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia, s výjimkami uvedenými ve vyhlášce o základním vzdělávání v § 1, 2, 4, 5, 7, 8, 22 a 23.

6.4. Způsob získávání podkladů pro hodnocení,

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
4. Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny

známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka průběžně a neprodleně třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů během prvního a druhého pololetí.

15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6.5. Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období).

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé) Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.6. Hodnocení nadaných dětí a žáků

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

6.7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků – Školský zákon § 51 - § 53

§51 (1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

§51 (2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

§51 (3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

§51 (4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

§51 (5) V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v §44. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

§ 52

§52 (1) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

§52 (2) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

§52 (3) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

§52 (4) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

§52 (5) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

§52 (6) Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

§ 53

§53 (1) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

§53 (2) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

§53 (3) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

§53 (4) V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle §52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

6.8. Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost

6.8.1 Cíle autoevaluace

- Zásady a cíle vzdělávání (§ 2 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona).
- Cíle základního vzdělávání (§ 44 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona).
- Cíle, které vyplývají z RVP ZV (3.2 Cíle základního vzdělávání, Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání – č.j.31504/2004-22).
- Cíle, které si škola stanovila (ŠVP, koncepce školy).

6.8.2 Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy

- školní matrika (BAKALÁŘ),
- školní vzdělávací program,
- třídní knihy,
- školní řád,
- záznamy z pedagogických rad,
- hospitační záznamy,
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy,
- SWOT analýza,
- záznamy z provozních porad,
- personální a mzdová dokumentace,
- hospodářská dokumentace,
- 1 x za dva roky dotazníky, ankety (pro žáky, rodiče, pracovníky)

6.8.3 Oblasti hodnocení školy

Podmínky ke vzdělávání:

- personální podmínky vzdělávání,
- odborná kvalifikace pedagogických pracovníků.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání:

- školní budova,
- učebny,
- odborné pracovny, knihovna,
- odpočinkový areál, zahrada,
- sportovní zařízení, hřiště,
- vybavení žákovským nábytkem,
- vybavení učebními pomůckami, sportovním náradím, hračkami (ŠD),
- vybavení žáků učebnicemi a učebními texty,
- vybavení kabinetu a učeben pomůckami,
- vybavení školy audiovizuální a výpočetní technikou,
- vybavení učebnicemi a pomůckami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádným nadáním.

6.8.4. Časové rozvržení evaluačních činností

- seznámení s RVP ZV a ŠVP ZV jednotlivých předmětů – doladit některé prvky (září)
- podmínky ke vzdělávání – trvale
- spolupráce s rodiči, školskou radou a OÚ – 2x ročně třídní schůzky, konzultace kdykoli po dohodě
- školská rada minimálně 2x ročně
- 1x za 3 roky dotazník pro rodiče (II. pololetí)
- minimálně 1x za rok pohovor se zaměstnanci

- SWOT analýza školy
- výsledky vzdělávání žáků – trvale, pololetní hodnocení na pedagogických radách, čtvrtletní hodnocení na poradách
- personální oblast – trvale
- školní klima – trvale – pozorování, pohovory, dotazník
- hodnocení školy učiteli, návrhy na změny, zpracování výsledků a podkladů pro Výroční zprávu o činnosti školy (červen)

Finanční podmínky vzdělávání:

- přímé neinvestiční výdaje školy (prostředky ze státního rozpočtu přidělované krajským úřadem),
- příspěvek od zřizovatele,
- další zdroje (dary fyzických a právnických osob).

Průběh vzdělávání:

- vzdělávací program (školní vzdělávací program),
- učební plán školy,
- individuální vzdělávací plány,
- vedení pedagogické dokumentace s cílem zachytit průběh a výsledky vzdělávání,
- kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních dokumentů.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu (vůči žákům):

- rozvrh hodin,
- podpůrná opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a při vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- školní řád, klasifikační řád,
- informační systém vůči žákům a rodičům,
- spolupráce s PPP a SPC,
- prevence sociálně patologických jevů,
- klima školy.

Plánování a příprava výuky:

- soulad výuky s cíli základního vzdělávání,
- vhodnost a přiměřenost stanovených cílů k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd,
- respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků,
- návaznost probíraného učiva na předcházející témata.

Vyučovací formy a metody

- řízení výuky,
- vnitřní členění hodin,
- plnění stanovených cílů,
- podpora osobnostního a sociálního rozvoje žáků (sebedůvěra, sebeúcta, vzájemné respektování, tolerance),
- možnost seberealizace žáků, uplatnění individuálních možností, potřeb a zkušeností,
- využívání metod aktivního, prožitkového učení, experimentování, manipulování, objevování, práce s chybou,
- výuka frontální, skupinová, individuální,

- respektování individuálního tempa, možnost relaxace žáků,
- věcná a odborná správnost výuky.

Interakce a komunikace:

- pravidla komunikace mezi učitelem a žáky, mezi žáky navzájem,
- možnost vyjadřování vlastního názoru, argumentace, diskuse,
- vzájemné respektování, výchova k toleranci.

Hodnocení žáků:

- věcnost, konkrétnost a adresnost hodnocení,
- respektování individuálních schopností žáků,
- využívání vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Spolupráce školy s rodiči:

- Školská rada,
- třídní schůzky a konzultace pro rodiče

Péče školy o volný čas žáků:

- zájmové kroužky,
- organizace jednorázových akcí.
- činnost ŠD.

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků:

- systém vnitřních směrnic a pokynů ředitele školy,
- hospitační a kontrolní činnost,
- další vzdělávání pedagogických zaměstnanců.
- finanční a materiální zabezpečení školy.

Výsledky vzdělávání žáků:

- úroveň poznatků a myšlenkových operací,
- úroveň představitosti a fantazie v tvořivých činnostech,
- pohybový rozvoj žáků,
- úroveň řečových a jazykových dovedností,
- mimořádné výsledky a úspěchy žáků,
- žakovské práce, písemnosti, výrobky,
- vystoupení, koncerty, výstavy,
- soutěže, olympiády, výstavy,
- prospěch a chování žáků,
- pochvaly a opatření k posílení kázně,
- hodnocení úspěšnosti absolventů školy v přijetí do střední školy.

6.8.5. Důvody, proč provádět autoevaluaci

- uvědomit si zodpovědnost školy za výsledky své práce,
- jde o nástroj pro zajištění zpětné vazby, korigování nesprávností, vytyčování správného směru, úprav v koncepci školy,
- zvyšovat kvality služeb, které poskytuje škola žákům a jejich rodičům.

„Vlastní hodnocení je proces vedený školou, při kterém sbor systematicky získává a analyzuje podklady zahrnující i zpětnou vazbu od řady zúčastněných, a používá je k hodnocení a evaluaci aspektu školního vzdělávání vzhledem ke stanoveným standardům. Tento proces by měl přinést výstupy, které napomáhají škole efektivně zaměřit plánování svých aktivit tak, aby vedly ke zlepšování školy.“

Pieter van Petegem

6. 9. Zásady dodržované při zpracování ŠVP ZV

ŠVP:

- je zpracováván v souladu s RVP ZV pro celé období 1. stupně základního vzdělávání, (tj. pro ročníky, ve kterých škola realizuje základní vzdělávání),
- zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky
- s povinností školní docházky a přihlíží k jejich vzdělávacím potřebám a možnostem,
- umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování pro
- žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na věkové zvláštnosti žáků, a tím pro postupné utváření a rozvíjení klíčových kompetencí,
- vede k naplňování cílů základního vzdělávání stanovením výchovných a
- vzdělávacích strategií na úrovni školy a k naplňování cílového zaměření vzdělávacích oblastí stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni vyučovacích předmětů,
- je zpracován tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl práce a neomezoval je při uplatnění případných časových i metodických odlišností, které vycházejí ze zkušeností učitelů s efektivními způsoby výuky a z konkrétních potřeb žáků,
- jedná se o relativně stálý materiál, jehož případné změny v učebním plánu a v učebních osnovách nezasáhnou negativně do vzdělávání žáků v určitém započatém „cyklu“,
- byla dodržena stanovená struktura.